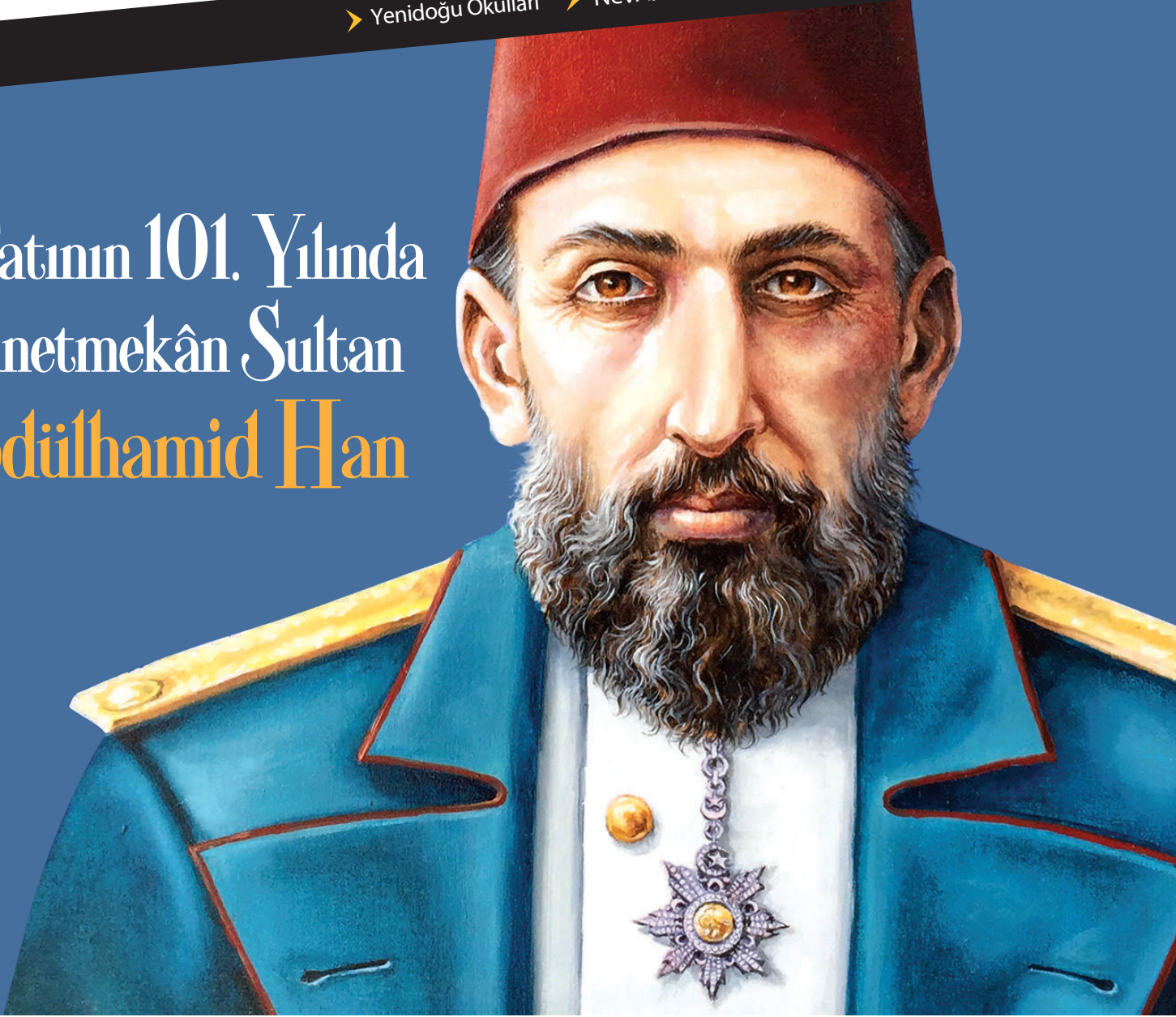

NEVALEM

 YENİDOĞU
OKULLARI

➤ Yenidoğu Okulları ➤ NevAlem Dergisi ➤ SAYI : 4

Vefatının 101. Yılında Cennetmekân Sultan Abdülhamid Han

Prof. Uğur Derman ve Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman ile Hat ve Tezyini Sanatlar Üzerine Konuştuk.

Mustafa Armağan ile Abdulhamid Han ve Tarih Neşriyatı Üzerine Sohbet Ettik.

Öğrencilerimiz Türkçe Dersinde Özgün Deyimler Hazırladılar.

Bizden Size

Selin AKAY

Kaldığımız Yerden...

İnsanoğlu varlığına bir anlam aramaya başladığı günden beridir anlatmak, anlamak ve anlaşılacak derdini kendine gaile edinmiştir. Biz de bu vesileyle divitin ve hokkanın kerametine iman edip, kalemimizi mürekkebe daldırmak suretiyle, öğrenci ve öğretmenlerimizle birlikte NevaLEM için ilk günkü heyecanımızla kolları sıvadık.

Genç dimağların ufuklarına açılan güçlü bir yelkenin inşası için yıl boyu hep beraber yazdık, okuduk, konuştuk, dinledik ve izledik. Temaşadan ve tefekkürden bir adım olsun geri durmayarak her dem iyinin, güzelin ve yeninin izinde olduk. Bütün bu serüven Allah'ın eşref-i mahlukat olarak yarattığı biz insanlığın, kendi içine çıktığı bir anlam arayışı yolculuğuyula menziline bularak NevaLEM'ine ulaştı.

Yolumuzun baş çeşmesi bu sayımızda Sultan Abdülhamid Han oldu.

Anlatıldığı üzere usta bir marangoz olan Sultan Abdülhamid Han tüm devlet sırlarını, projelerini kendi yaptığı masasına yerleştirdiği gizli bir düğmeyle açılan çekmeceye koymuştur. İstanbul'un işgal edildiği sıralarda İtilaf Devleti askerleri bu çekmecenin varlığından haberdar olmuş ancak bir türlü çekmeceyi açmayı başaramamışlardır. Son çare olarak çekmeceyi kırarak belgelere ulaşmayı amaçlayan askerler çekmeceyi kırdığında tüm belgelerin üzerine mürekkep döküldüğünü ve hiçbir belgenin okunacak durumda olmadığını görmüşlerdir.

İleri görüşlü Sultan, böyle bir durumun olabileceğini düşünerek çekmecenin içine küçük bir bölüme mürekkep doldurmuş, çekmece kırılınca mürekkep tüm belgelerin üzerine dökülerek onları yok etmiştir.

Böylesi bir deha olan Abdülhamid Han'ı anlamaya ve anlatmaya en çok şimdi ihtiyacımız olduğunu düşünerek öğrencilerimiz onu her yönüyle tanımak için Derin Tarih dergisi Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Armağan ile bir söyleşi gerçekleştirdi. Abdülhamid'in tasarlayıp gerçekleştirdiği projelerden biri olan Hicaz Demir Yolu'nun önemi ve ömrünün tamamlandığını görmeye vefa etmediği ancak temelini attığı dev projeler dergimizin bu sayısında öğrencilerimizin araştırmalarıyla yerini aldı. Bunun yanında edebiyat temamızda öğrencilerimizin deneme, şiir, mektup ve hikayelerinden oluşan zengin bir içerik oluşturuldu.

İyi bir okur iyi bir yazar adaydır dersek, okuyarak çıktığımız bu yolda yazmakla neşet eden seyrimiz kalemimizin ucu körelmeden, her an yeni bir filiz açmanın umuduyla çiçeklensin isteriz. Niyet hayır akıbet hayır.

Kalemimizin mürekkebinin yetmediği yerde sürçülisan etmişsek affola.

Keyifli okumalar dileriz.

Türkçe Öğretmeni

YENİDOĞU EĞİTİM KURUMLARI BES

Bütünsel Eğitim Sistemi

Sırasıyla İNSAN, BİLGİ ve TOPLUM'u geliştirmeyi amaçlayan felsefesiyle, eğitim süreçlerindeki tüm bileşenlere yönelik modeller oluşturup bu modelleri hayata geçirecek kurumsal yapılanmalar kuran bir sistemdir.

İnsan - Bilgi - Toplum

Yenidoğu Bütünsel Eğitim Sistemi çerçevesinde oluşturduğumuz kurumsal yapılanmalar:

Program Geliştirme Birimi ile; hedeflediğimiz misyon ve vizyon doğrultusunda eğitim ve öğretim yapımızı sağlayacak özgün öğretim programları ve materyal içerikleri geliştiriyoruz.

Materyal Geliştirme Birimi ile; programlarımızla tutarlı ve uygulamadaki etkinliği artırıp destekleyecek eğitim öğretim materyalleri geliştirip üretiyoruz.

Yenidoğu Akademi ile; programlarımızı en iyi şekilde öğretmek için öğretmenlerimizin donanımını artırıyor, eğitim felsefemizi ve kültürümüzü öğrencilerimize en iyi şekilde aktarmak için eğitimlerimizi sürekli geliştiriyoruz.

Yenidoğu Okulları ile; oluşturduğumuz bu çalışmaları, ilk, orta ve lise düzeyindeki okullarımızda da pratiğe dökerek eğitim felsefemize göre geliştirdiğimiz eğitim program ve materyallerini, yine aynı çatı altında yetişmiş öğretmenlerimiz aracılığıyla öğrencilerimize aktarıyoruz.

Künye

Nevalém Kültür ve Edebiyat Dergisi Adına İmtiyaz Sahibi / Kurucu Temsilcisi:

Ramazan Salman

Genel Yayın Yönetmeni

Mehmet Ali Özkan

Yayın Danışmanları:

M. Bahaddin Koç
Mustafa Akkaya
Hamdi Özakay
Öner Yavru

Editör:

Nilay Yılmaz

Yardımcı Editör:

Selin Akay

Yayın Kurulu

İlay Balık, Meryem Usta,
Rabia Merdoğlu, Nurbanu Salman,
Musa Çakmak, Ayşe Sümeyye Bostancı

Dizgi-Tasarım:

Hakan Gövyaprak

Yapım:

Yenidoğu / yenidoğu.com

Adres: Örnek Mah. Cahar Dudayev Cad.
Ferah Feza Sok. No:9, Ataşehir / İst.

Tel: (0216) 474 10 75

e-mail: bilgi@yenidoğu.com

www.yenidoğuokullari.com

Yazılardan yazarları sorumludur. Kaynak göstererek alıntı yapılabilir. Yazılar mahfuzdur.

4. Okumak Özgürleştirir / Deneme
5. Aziz Şehidim / Mektup
6. Şanlı Hilal / Şiir
7. Şanlı Temmuz Şehitleri / Şiir
8. Halep Oradaysa Şahida Neden Burada? / Deneme
10. Doğum Günü / Hikâye
12. Mutluluk / Şiir
13. Benim Güzel Çiçeğim / Şiir
14. Öğretmensen Yaparsın! / Deneme
16. Canım Öğretmenim / Şiir
17. Savaş Çocukları / Şiir
18. 15 Temmuz Hain Darbe Gecesi / Anı
19. Vatan Millet Dedik / Şiir
20. Cennetmekân Sultan Abdülhamid Han / Deneme
22. Geçmişten Geleceğe Dev Projeler / Araştırma
26. Mustafa Armağan ile Konuştuk / Röportaj
28. Hicaz Demir Yolları / Araştırma
31. Abdülhamid Han'ın Muhteşem Dehası ve Bismarck / Deneme
33. Kahraman Ömer / Şiir
34. Fen Bilimleri Bize Allah'ı Anlatır / Deneme
36. Yıldızlar / Şiir
37. Kurtul Bağımlılıktan / Şiir
38. Bu Serçe Cüssesine Göre T. rex'den Daha Güçlü İsrabılıyor / Makale
40. Üzgünüm Sana Veremem / Hikâye
44. Seyit Ali Çabuk (Seyit Onbaşı) / Deneme
45. Ben İstanbul'um / Deneme
46. Unutulmaz / Şiir
47. Teknoloji ve Biz / Deneme
48. Günümüzde Teknoloji / Deneme
49. Doğa Kampı Macerası / Hikâye
53. Merhaba, İletişim(Siz) Olabilir Misiniz / Deneme
58. Tüketim Çılgınlığı / Deneme
59. Altıncı Duyu Organımız / Deneme
60. Yenidoğu / Şiir
61. Güvenilir Olmak / Şiir
62. Güven ve Dürüstlük Üzerine / Deneme
63. Güven / Şiir
64. Güven Nedir? / Şiir
65. Atasözleri ve Deyimler Zenginliği / Makale
66. Bizim Deyimlerimiz / Hikâye
74. Diline Sahip Çık, Türkçeyi Korum / Afiş
75. Türkçem / Şiir
76. Dilimiz / Şiir
77. Dostluk / Şiir
78. Balkisa Efsanesi / Hikâye
79. Gönüllü Bombacı Kahramanım Ali Reşat Ağabeyime / Mektup
80. Her Şey Bir Adımla Başlar / Hikâye
82. Var Mı Dedesini Sallayan? / Şiir
83. Fatih Sultan Mehmet / Deneme
84. Hiç Bitmeyen Mutluluk Bilgisi / Hikâye
87. 100 Yıl Sonra / Deneme
88. 100 Yıl Sonra Bugün / Deneme
89. Bir Faslı Gözünden Türkiye ve Türkçe / Röportaj
91. İnanç Dünyası / Deneme
92. Çocukların İnanç Dünyasına Kapı Aralamak / Makale
94. Peygamberim / Şiir
95. Peygamberimize Mektup / Mektup
96. Gayretli Olmak / Deneme
97. Aile / Deneme
98. Cemil'in Monofontoları / Hikâye
99. Matematik Niçin Bir Dildir? / Deneme
101. Matematik Ne İşimize Yarar? / Deneme
102. Sanatta Gönüllülük / Deneme
104. Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman ve Prof. Uğur Derman'la Mülâkat / Röportaj
110. Geçmişimizden Günümüze Çocuk Oyunları / Araştırma
112. Tezhip Yolculuğu / Araştırma
113. Akran Arabuluculuk / Deneme
114. Herkes Birbirine Arkadaş / Deneme
115. Neden Müzik / Deneme
116. Müzik, Ruhun Gıdası, Sağlıklı Yaşamın İlacı / Deneme
118. Nezaket / Özdeyiş
119. Tarihten Günümüze Hassasiyet / Deneme
120. Afrika'da Çocuk Olmak / Deneme
121. Eksikleri Yok Fazlaları Var / Deneme
122. Su / Düşünür Notları
124. Sevgili Anneciğim / Mektup
125. Öğretmenlerimiz / Şiir
126. Büyük Sürpriz / Hikâye
128. Gezi Yazısı Nedir Ne Değildir / Gezi Yazısı
133. Dirilişten Kurtuluşa Bir Duruştur Çanak Kale Programı / Deneme
134. Öneri Okuma ve Film / Öneri
139. Düşünür Notları / Özdeyiş
142. Kendin Yap Köşesi / Eğlence
143. Bilmece Köşesi / Eğlence
144. Bunları Biliyor Muyunuz? / Eğlence
146. Bulmaca Köşesi / Eğlence

Bengisu ARI
7/A

Çünkü insanlar kendilerine ait fikirler oluşturacak bilgilere sahip olmazlarsa tıpkı bir koyun sürüsü gibi yanlış yolda dahi birbirini takip eder.

OKUMAK ÖZGÜRLEŞTİRİR

Hiç görsel okuduğunuz oldu mu? Eğer olduysa onu nasıl yorumladınız?

Görsel okumak tıpkı kitap okumaya benzer. İnsan görsel okuya okuya hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştirir. Mesela yukarıda gördüğümüz resim şunları anlatmaktadır:

Kitap okumayan insanlar cahil kalarak birbirlerini takip edip uçurumdan aşağı doğru giderken kitap okuyan insanlar kendilerini geliştirerek cahil insanların düştükleri hatalara düşmezler. Görselde insan yerine neden koyun kullanılmış düşündünüz mü? Çünkü insanlar kendilerine ait fikirler oluşturacak bilgilere sahip olmazlarsa tıpkı bir koyun sürüsü gibi yanlış yolda dahi birbirini takip eder.

Peki arkadaki merakla kitap okuyan koyun? O ise kitap okuyan ve yanlış doğrudan ayırt edebilen bir insanı

temsil etmektedir.

Eskiden insanlar kendi işlerini görmeleri için hizmetçi olarak köleleri kullanırlardı. Bu insanlar kölelerin okuma yazma öğrenmesini engelleyerek onların cahil kalıp hizmetlerine devam etmelerini isterlerdi. Okuma yazma öğrenen bir köle onlara itaat etmeyerek özgürleşeceği için onların zararına bir durum gerçekleşirdi.

İşte bu yüzden okumak bizi özgürleştirir.

Eğer kitap okumayı sevmiyorsanız ve kendi zevklerinize uygun bir kitap bulamıyorsanız üzülmeyin. Öğretmenleriniz ve kütüphanelerde görev yapan sorumlular sizlere yardımcı olacaktır.

Aslında herkes kitap okumayı sever. Sadece kendine uygun kitabı bulamamış insanlar kitap okumayı sıkıcı bulur.

Mektubumu sana yazıyorum. Beni duyabilirsin. Şehitlerin ölmediğini biliyorum. Biz bunu anlayamasak da sen ölmedin biliyorum.

5

NEVLEM

Mektup ←

Ahmet Selim BIYIK
6/A

Aziz Şehidim,

Düşündüm de benim kahramanım daha beni tanımadan vatanımda ve daha iyi şartlarda yaşayabilmem için canını feda etmiş şehitler, yani sizlersiniz.

Okuduğum kitaplarda, Malazgirt'te, Çanakkale'de, 15 Temmuz'da ve daha sayamayacağım birçok yerde hep senin kahramanlık hikâyelerini öğrendim. Birçok yerde gözünü kırpmadan Allah yolunda canını feda ettiğini biliyorum.

Yaz tatilinde ailemle birlikte gittiğimiz...

Duruyorum çünkü yaz tatiline gidebilme imkanımı bana sizlerin verdiğini hatırlıyorum.

Gittiğimiz Çanakkale Şehitliğinde mezar taşları dikkatimi çekmişti. Nice Mehmetler, İbrahimler, Hüseyin Çavuşlar ve isimsizler... Ziyaret esnasında maalesef ki her şehidin mezarının bulunmadığını ve onlar için anıtlar yapıldığını öğrendim.

Hatırımında Mehmet Akif Ersoy'un şu dizeleri canlandı:

"Bastiğın yerleri toprak diyerek geçme, tanı!

Düşün altında binlerce kefensiz yatani"

İşte bu dizeler bu şehitlikte anlam buldu

benim için.

Allah sizden razı olsun şehidim. İnşallah sana layık olabiliriz.

Senin canlı tanıklarını 15 Temmuz'da bizzat gördüm. Sana ve içindeki imana hayran kaldım. O gün tankın önüne atladığını gördüm. Hem de bir an bile düşünmeden. Memleketin silahıyla memleketi vurmak isteyenlere karşı tek silahımız vardı: "İman."

Ulu Hakan Abdülhamid Han'ın dediği gibi: "Biz bu vatani ancak aldığımız fiyata veririz. Bu vatan kanla alındı, kanla verilir." Her gelenin darbe yapıp memleketi alamayacağını, bunun bedelinin ancak akacak kan olduğunu o gün kahramanca gösterdiniz. Arkanda bıraktığın ve uğruna şehit olduğun bu vatan evlatları sana minnet duymaktadır. Sana layık bir evlat olmak için çabalamaktadır.

Mektubumu sana yazıyorum. Beni duyabilirsin. Şehitlerin ölmediğini biliyorum. Biz bunu anlayamasak da sen ölmedin biliyorum. Hakkını helal et şehidim.

Mektubuma yine Mehmet Akif Ersoy'un dizeleriyle son veriyorum.

"Ey şehit oğlu şehit isteme benden makber
Sana aguşunu açmış duruyor peygamber"

Torunun Ahmet Selim BIYIK

Avni Kerem TAŞDEMİR
6/B

ŞANLI HİLAL

*Ey göklerde dalgalanan şanlı hilal!
Bu millet bağımsızlığı savununca yükseldi ikbal,
Ne fayda ki onlar olsalar da celal,
Vazgeçmeyiz, ederiz kanlarımızı senin için sonuna kadar helal.*

*Ey 95 yıldır düşmana kaptırmadığımız şanlı bayrak,
Sana sözüm olsun,
Seni 95 yıldır dalgalandırdık, ilelebet de dalgalandıracacağız.
Ezanlarımızı susturmayacağız,
Seni gerekirse arşa kadar taşıyacağız.*

*Ey bu vatan, bu bayrak için canlarını veren kahraman şehitler!
Sizlere sözüm olsun,
Kahramanlıklarınızı kimseye unutturmayacağız.
Sizin gibi cesur, ahlaklı nesiller yetiştireceğiz.*

*Biz avarelikten kaçındık, vatan için çalıştık,
Kendi canımızı millete adadık,
Düşman yıldırmaya çalıştı; bıkmadık, usanmadık,
Bu güzel yurdu başkasına bırakmadık.*

*Ey, bir karış toprağını vermediğimiz güzel vatan!
Senin adını asırlar geçse de unutmayız, unutturmayız.
Senin için canımızı ortaya koyarız.
Gerekirse senin için Hakk'ın huzuruna kavuşuruz.*

Emir Muhammed TÜL
8/A

Şiir ←

ŞANLI TEMMUZ ŞEHİTLERİ

*Allah'ı, peygamberi, Kur'an'daki ayetleri
Bütün kutsal değerleri, hep istismar ettiler.
İslam'ı tam bilemedik, hakkını hiç veremedik,
Hinlikleri göremedik, dini alet ettiler.*

*Aileler parçalandı, kalplerimiz yaralandı,
Gençlerimiz aldandı, neslimizi yok ettiler.
Yıllar böyle geçip gitti, canımıza tak etti.
Öyle bir gün geldi ki niyeti açık ettiler.*

*Ansızın bir gece vakti, temmuzun on beşiydi
İhanetin askerleri, üstümüze geldiler.
Dertleri iman değil, milletin esaretiydi.
Milletin silahlarıyla üstümüze geldiler.*

*Yedisinden yetmişine, yaşlısından gencine,
Gövdesini siper edip tanklara dur dediler.
Milletin her bir ferdi, birbirine omuz verdi,
Tekbirler getirerek karanlığa dur dediler.*

*Selam olsun şehitlere ve kahraman annelere
Nice canlar vere vere hep cennete gittiler.
Ne mutlu o gazilere, Allah birdir diyenlere,
Canlarını hiçe sayıp "Vatan Bizim" dediler.*

Rahel Büşra Kaman
6/B

HALEP ORADAYSA ŞAHİDA NEDEN BURADA?

Yine gelip çatmıştı 23 Nisan. Üç gün öncesinde posterler asılmıştı sahilde etkinlikler olacağına dair. Biz de katılmak için sahile indik. Orada bankta bir anne ve üç çocuk oturuyordu. Üzerlerindeki kıyafetler biraz eski gibiydi. Annem çocukların annesiyle konuşmak için o tarafa yöneldi. Annem, banka oturup kadın ile konuşmaya başlayınca ben de çocuklarla ilgilenmeye başladım. Çocuklardan en büyüğü olan kız, benim yaşıma yakındı ve ben de onunla konuşmaya başladım. Kız, öncesinde biraz utandı ama sonra açıldı. Önce tanıştık, sonra ben birkaç bir şey sordum, ilginç bir hikâyeleri vardı sanki. Kız yavaş yavaş kendilerinden bahsetmeye başladı. Anlattıklarından çok etkilenmişim. Türkçesi çok iyi değildi ama anlayabiliyordum:

- Bundan yedi yıl öncesine kadar bizim

çok mutlu ve huzurlu bir hayatımız vardı. O zamanlar arada bir Gaziantep'teki akrabamıza gidip geliyorduk. Türkiye'yi anayurdumuz gibi çok seviyorduk. Bir gün en sevdiğim öğretmenim olan Ahmet Öğretmen sınıfta bir ödev vermişti bize. Ve ben bunu eve gelir gelmez bitirmiştım. Evimizin hemen yakınında kocaman bir park vardı. Oraya çok büyük bir gürültü ile bomba düştüğünü duyduk. Okulumuza da bomba düşmüştü. Ve Ahmet Öğretmenim işini bitiremediği için okuldan çıkmamıştı. O, sedyeye ambulansa bindirilirken ağlayarak peşinden koştum. Bizim ödevlerimizi artık kim kontrol edecekti? Başka öğretmen de yoktu okulda. Günler boyu öğretmenim aklımdan hiç çıkmadı, hüngür hüngür ağlamıştım. Bombalar gittikçe arttı ve artık Halep yaşanmaz bir yer haline gelmişti. Biz de

Halep Oradaysa
Şahida Neden
Burada?

Antep'te oturan akrabamız sayesinde Türkiye'ye geçiş yapmaya karar vermiştik. En büyük abim ve babam bizimle gelmemişti. Babam bize geri döneceğini söylemişti ama ben geri dönmeyeceğini anlamıştım, ondan hâlâ haber alamıyoruz. Akrabamız bize İstanbul'daki arkadaşlarından birine bizim durumumuzu anlattığında bizi İstanbul'a aldirttı ve anneme bir iş buldu. Biz şu, az ilerdeki binanın zemin katındaki dairede oturuyoruz. Hâlâ babamdan haber gelmedi, aklımdan olumsuz şeyler geçirmemeye çalışıyorum. En büyük ağabeyim şehit olmuş dedi ve ağlamaya başladı.

- Eğer ülkemizde savaş biterse geri dönmek istiyoruz. Babamı çok merak ediyorum. Eğer hâlâ yaşıyorsa o bize bakar. Baban senin saçlarını hiç sever mi Rahel? Babam benim saçlarımı çok severdi, bazen o tarar, can tanem diye sarılırdı bana.

Eğer geri dönersek belki sen de gelirsin Halep'e. Babam bizi gezdirir, hem babam taksicidir, her yeri iyi bilir. Ama şey dedi, babam dedi ve yutkundu, gözleri dolmuştu.

Onun için çok üzuldüm, benim de gözlerimden yaşlar süzülürken çok değişik duygular içerisindeydim. Şahida'yı çok sevmiştim. O da beni çok sevdi sanırım. Burada dedi, "Çok fazla arkadaşım yok." İnsanlar biraz bize uzak davranıyorlar. Eğer sen arkadaş olmak istersen arkadaş olabiliriz. Belki arada görüşürüz. Annemler ayrılınca biz de vedalaşıp ayrıldık.

Şahida ile tanıştıktan sonra Halep ile ilgili araştırmalar yaptım. Halep ile bizim aramızda sadece tel örgüler olduğunu, Kilis'e 60 km uzakta olduğunu öğrendim. Halep demenin, kültür, medeniyet, tarih ve huzur demek olduğunu öğrendim. Halep'in eski fotoğraflarına ve şimdiki fotoğraflarına baktım. İçim bir kez daha burkuldu. Halep 400 yıl boyunca aslında bizim topraklarımız imiş.

Aynı zamanda akrabalık bağlarımız son derece kuvvetliymiş. Bu kadar huzur ve güven dolu bir yerin şimdilerde harabe olması çok üzmüştü beni ve şu soruyu sormadan edemedim:

- Halep ordaysa Şahida neden burada?

DOĞUM GÜNÜ

Günlerden 12 Ekim Cuma, Ahmet çok mutluymuş çünkü doğum günüymüş. Ama okula geldiğinde hiç kimse onun doğum gününü kutlamamış. Bu yüzden Ahmet gittikçe üzülüyormuş.

Ahmet'in en iyi arkadaşı Mehmet imiş. Mehmet uzun boylu, şişman ve çok yakışıklı bir çocukmuş. Ahmet'in üzüldüğünü görünce yanına gidip neden üzgün olduğunu sormuş. Ahmet bir şey söylemeden yanından gitmiş. Mehmet, düşünmeye başlamış ve sonunda bugünün Ahmet'in doğum günü olduğunu hatırlamış. Hemen arkadaşlarını toplamış ve Ahmet'in doğum günü olduğunu, ona sürpriz hazırlamaları gerektiğini söylemiş. Arkadaşlarından biri okulun bitmesine iki ders kaldığını söylemiş, bu kısa sürede nasıl sürpriz hazırlayacaklarını sormuş. Mehmet, bir planı olduğunu söyleyip başlamış anlatmaya. Herkes büyük bir heyecanla sürpriz için hazır olduklarını söylemiş. Son derse girmişler. Dersten sonra herkes sınıftan çıkmış. Ahmet, kimsenin hatırlamadığını düşündüğü için sınıftan ağlamaklı çıkmış. Bahçeye indiğinde annesinin geldiğini görmüş ve hiç konuşmadan arabaya binmiş. Yol boyunca tek kelime etmemiş. Eve geldiklerinde hemen odasına

gitmiş ve Ahmet yüzüstü şekilde yatağına atlayıp odasında hüngür hüngür ağlamaya başlamış. O sırada annesi odasının kapısına vurmuş ve içeri girmiş.

Annesi, Ahmet'e mavi bir kutu vermiş. Ahmet hemen kutuyu alıp açmış, bakmış ki içinde "Dış kapıya bak." yazan bir not var. Hemen yatağından kalkıp kapıya yönelmiş. Bu kez de kapının önünde kırmızı bir kutu varmış. Heyecanla içeri açmış ve "Site kapısına git." yazılı bir notla karşılaşmış. Ahmet, hızlı adımlarla site kapısına gitmiş, orada da başka bir kutu varmış. Bu şekilde kutuları açmış, içindeki yazılı notlarla okulun bahçesine kadar gitmiş. Sonra okulun bahçesinde başka bir kutu daha çıkmış karşına. Bu kez de "6B sınıfına gel diye bir not çıkmış." Ahmet o kadar heyecanlanmış ki koşa koşa sınıfa gitmiş. Bir anda arkadaşları sıraların altından çıkıp "İyi ki doğdun Ahmet" diye bağırmaya başlamış. Ahmet arkadaşlarını karşısında görünce sevinçten ağlamaya başlamış.

Mehmet, elindeki hediye kutusunu arkadaşları adına ona vermiş. Ahmet o kadar mutlu olmuş ki hepsine sarılarak teşekkür etmiş. Arkadaşlığın önemini anlayan Ahmet koşarak evine gitmiş.

Güvenilir ve dürüst olmak hayatımız boyunca sahip olduğumuz en büyük kazanç ve erdemdir.

11

NEVLEM

Deneme ←

Zümra DANDAN
7/A

Dürüst olmak, doğruluğu yaşatmak için bir mücadeledir. Aynı zamanda dürüst, doğru ve güvenilir olmak duygusal değerlerdir. İnsanlar sahte duyguların kölesi olsa da gerçek duyguları, eninde sonunda dışarı çıkar.

Dürüstlük ve güvenilir olmak insanların toplumsal ilişkilerinde oldukça önemlidir. Toplumun ihtiyacı olan kişiler olarak, dürüst ve güvenilir olan kişiler en değerli kişilerdir. Emanet, ehliyet anlamında insanların sorunlarında çözüm odaklı hareket eden vefakâr insanlardır. Ne yaptığınız fark etmez, hayatınızın her köşesinde dürüst insanlar ararsınız. Sonuçta hiçbir birey sahte biriyle çalışmak, zaman harcamak istemez. Güvenilirlik ve dürüstlük ne yazık ki bulunması ender bir niteliktir. Böyle insanlar

cam bir bardağa benzer; baktığında içi de dışı gibi tertemiz görünür, içleri dışları birdir. Demek istediğim, dürüst insanlar gerçek, samimi ve hakikilerdir.

Toplumda doğru ve dürüst olmanın önemi fazladır. Güvenilir ve dürüst olmak hayatımız boyunca sahip olduğumuz en büyük kazanç ve erdemdir. Bir insanla tanıştığımızda dikkat edeceğimiz ilk şeylerden biri de güvenilir ve dürüst olup olmadığıdır. Fakat ne yazık ki günümüzde bu özelliği taşıyan şahsiyetler bulmak bir hayli güç hale gelmiştir. Bu nedenle toplumumuza katkı sağlayacak dürüst bireyler yetiştirmeliyiz.

Dürüst olmaktan korkma, kaybedeceğin; en fazla yanlış insan olur.

Zeynep AKSOY
7/B

MUTLULUK

Her şey gülmekle başlar
Bu kadar kolay mı?
Elbette kolay,
Mutluluk böyle aktarılır.

Aktarılmazsa huzursuz olursun,
Huzur gülümseyerek mi elde edilir?
Onlar susar, çözümü bilmezler
Oysa yanlarındadır bu tür çözümler.

Mutluluk yayar bu çözüm,
Huzurlu ve mütevazıdır bu anahtar.
Sessizliğin arkasından gülümser bu çözüm
Güzel ahlaktır bu çözüm.

Mutluluk yaymak, huzurlu olmak istersen
Gerekince keder azaltmak istersen
Gökkuşuğu gibi renkli olmak istersen
Güzel ahlaklı ol, sakin ve mütevazı ol.

Benim Güzel Çiçeğim

Renk renk rengârenksin,
Baştan sona güzelsin.
Sanki bir gökkuşağı,
Bir uçurtma gibisin.

Gördüm seni çimlerde,
Tutundu bana bir neşe,
Aldım seni elime,
Kokladım güzelce.

İlk önce toprakta uyuyor,
Sonra güneşle uyanıyorsun.
Sen bunları yaparken,
Bizi merakta bırakıyorsun.

Nazlı nazlı bakıyor,
Sonra küsüp kapanıyorsun,
Üzüldüğümü hissedip,
Bana tekrar gülümsüyorsun.

Arılar sensiz yapamaz,
Bizlere bal yapmaz.
Sen küsme arılara,
Biz de yiyelim doya doya!

Nasıl barındırıyorsun bu kadar rengi?
O güzel dallarında.
Sen hem ilaç hem hediye oluyorsun,
Benim güzel çiçeğim, şaşıyorum bunlara.

Yağmur Özdemir
5/B

ÖĞRETMENSEN YAPARSIN!

Bu mesleği seçerken gönül işi olduğunun bilincinde olarak seçtiğimizi düşünerek başlıyorum yazıma. Öğretmen olarak bizden beklenenler ve bizim beklentilerimiz her zaman var ve olmaya da devam edecek. Gelecek kaygısının veliler ve öğrenciler tarafından çok yüksek olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Öğrenciler için okul, genel olarak kitabî bilgilerin yoğun olduğu, gerçek yaşamdan uzak, güzel bir meslek için zorunlu gidilmesi gereken bir kurum olarak görülüyor. Bu algıyı yıkmak, okulu 8-9 saat rahatsız edici sandalyelerde oturmaktan kurtarmak, öğrenciyi derste uyutmamak için “eğitimi hareketlendirmek” şart. Hareketin olduğu yerde bereket vardır şüphesiz. Çünkü samimiyet, yakınlık, hayatın içinden olmak, gülen bir çift göz kurtaracak bizi.

**

Uzun yıllarıdır mesleğin içinde olan öğretmenlerle konuştuğumuz zaman özellikle sınıfla tanıştığımız ilk derslerde otoriter olduğumuzu göstermemiz, ipleri elden bırakmamamız söylenir. Bu durumu hep tuhaf karşılamışımdır. Ne yani? Çocuk benden korksun ve bana itaat mi etsin? Benim gerçekten öğretmenlik mesleğinde ulaşabileceğim yer burası mı? Ben çocukları susturduğumda, sadece ben istediğim

an konuştuklarında mesleğimden haz mı alacağım? Bu soruların cevabı hakkında uzun uzun düşünmeliyiz. Gönümüzü verdiğimiz bu meslekte en önemli şeyin “gönül almak” olduğunu unutmadan devam etmeliyiz yola.

En başta sınıfa girdiğimizde koca bir gülümseme olmalı yüzümüzde. Öğrenciler, öğretmenimiz bizimle vakit geçirdiğinde ne kadar mutlu oluyor, ne kadar seviyor mesleğini demeli. Gülümsemek sihirlidir.

Sevdiğimiz insanları dinlemek isteriz. Anlattıkları ilaç gibi gelir. Sevdiğimiz öğretmen için de öyle. Öğrendiğimizi severiz. Sevdiğimiz kişiden öğrenmek daha sevilesi yapar bilgiyi.

Öğrenci kendisini özel hissetmeli. Özel bir selamlaşma, özel bir kelime, paylaşım, sohbet...

Dünyalarına inebilmeliyiz, dünyalarında olabilmeliyiz. En sevdiği sanatçı 15 yaşında bir ergen olan öğrencimizin bu kadar kıymet verdiği insan hakkında birkaç bilgi öğrenmemiz zor olmamalı. Zaten yeterince hayatımızın içinde olan sosyal medyayı “bu çocuklar en çok kime gülüyor, kimi izliyor, kimi takip ediyor?” diye merakla takipte olmalıyız. Belki bir “capse” birlikte gülebiliriz.

Güldüğümüz, keyif aldığımız dersler, güldüren öğretmenler, bilgiyi mizaha sarıp sarmalayan

*Öğretmenin aktif olduğu,
saatlerce konuştuğu,
öğrencinin sandalyede
hareketsiz kaldığı, teneffüs
saatlerini kolladığı derslerden
ne kadar verim alınabilir ki?*

15

NEVİLEM

Öğretmensen
Yaparsın!

öğretmenler en sevdiğimiz olmadı mı? O zaman en sevilen olalım biz de.

Yeterliliklerimiz, ilgi alanlarımız fazla olmalı. Dönüştürebilmeliyiz gördüklerimizi, duyduklarımızı, izlediklerimizi. Dersimizde, paylaşımlarımızda kullanabilmek bir kenarında olmalı aklımızın hep. Bu bir film sahnesi olabilir, bir kitaptaki söz olabilir, sosyal ağlarda gezerken karşılaştığımız bir resim olabilir. O yüzden dikkat kesilmeliyiz yanımızdan öylece geçip giden her şeye. Belki de metroda şahit olduğumuz bir an verecektir saatlerce anlattığımız kazanımı.

Öğretmenin aktif olduğu, saatlerce konuştuğu, öğrencinin sandalyede hareketsiz kaldığı, teneffüs saatlerini kolladığı derslerden ne kadar verim alınabilir ki? Öğrenci derste değil. Öğrencinin ruhu, beyni hepsi saatteki yelkovanın üzerinde. Ders onu çekmiyor, duyduğu şeyleri nerede kullanacak ki hem? Önce "saati" yenmeliyiz. Vakitler yetmemeli öğrenciye. Güldürü, etkinlik, bilginin

kullanışlılığı her şeyden önemli çünkü. Öğrenci, ancak böyle dersin içinde bulabilir kendini.

**

Şimdi hayal edelim derse yüzümüzde kocaman bir gülümsemeyle girdik... Sesimizin en enerjik tonunu kullanarak "günaydın" diye seslendik sınıfa. Öğrenciler aldı hemen o enerjiyi sesimizden, yüzümüzden. Elimizdeki materyaller çaktı dikkatlerini. Acaba öğretmen ne yapacak ki elindekilerle diye düşündürürken; bugün derste öğreneceklerimiz bize şurada, şurada işimize yarayacak. Düşünsenize artık bunları biliyor olacaksınız diye güdüledik derse. Heyecanla beklediler ne öğreneceklerini. Etkinliğimizi materyalleri kullanarak yaptık. Öğrenci dokundu, hissetti, güldü, sevdi, anlattı. Evet biraz gürültü oldu. Ayağa kalktılar gezdiler sınıfta. Birbirleriyle konuştular. Ama öğrendiler. Hem de severek, yaparak yaşayarak öğrendiler. Öğrenmelerin en güzeline yolculuk yapalım her ders böyle. Sevelim, öğrenelim, yaşayalım. Çünkü öğretmeniz, yaparız!

Halil KOÇ
6/B

CANIM ÖĞRETMENİM

Yolumuzu aydınlatan,
Her soruna çözüm bulan,
Sevgi dolu, hoşgörülü
Benim canım öğretmenim.

Karanlık bir gecede,
Yol gösteren ışık gibisin.
Kalbimdedir yerin senin,
Benim canım öğretmenim.

Yüreğimize sevgi,
Bilgimize bilgi katan,
Yurdumu sevmeyi öğreten,
Benim canım öğretmenim.

Sevgisinin sonu yok,
Kalbinde şefkati çok,
Doğru yolu gösteren,
Benim canım öğretmenim.

SAVAŞ ÇOCUKLARI

Zeynep Berra Şimşek
5/B

*Hemen yanı başımızda
Cennet gibi bir vatan vardı.
Sokaklarda kediler,
Çocuklar koşardı.*

*Ağaçlar yemyeşil,
Tertemiz sokakları,
İnsanlar birbirini,
Saygıyla selamlardı.*

*Mavi göğü birdenbire,
Siyah bulutlar sardı.
Ey insanlık ne oldu?
Paylaşmadık ne kaldı?*

*Çocuklar tanıştı,
Bombalarla silahlarla,
Sığınakları vardı.
Çocuk kalpleri korkardı.*

*Ey insanlık ne oldu?
Bitsin savaşlar.
Çocuklar ölmesinler
Sevin siz de onları.*

Muhammed Esad ARAS
6/B

15 Temmuz Hain Darbe Gecesi

O gece hain darbe gecesi idi. Ben uyuyordum. Uyandığım da annem koridorun başında telefonuna bakıyordu. Anneme ne olduğunu sordum, annem cevap vermedi. Ben ancak 10 dakika sonra ne olduğunu öğrenebildim. Sorun şuydu ki, bazı hain askerlerin vatanına, halkına saldırdığını öğrendim. Annem, babam ile konuşmaya çalışırken ağlıyordu, anneme bizi vuracaklar mı diye sordum. "İnşallah öyle bir şey olmayacak" dedi, annem. Ben, bizim askerimiz bize neden saldırır diye içimden geçirdim. Gidip onlara karşı direnmek istedim ama bu imkansızdı. Ben Müslümanın en büyük silahı olan "dua" ile destek verecektim.

Babam ise hemen abdest aldı ve anneme kapıyı kimseye açmayın sabaha kadar her şey Allah'ın

izni ile normale dönecek dedi ve giderken bu sefer başaramayacaksınız, buna asla izin vermeyeceğiz diyerek bize veda etmeden gitti. Merdivende ise babam siz kimsiniz kime karşı savaşıyorsunuz diyordu. Sonradan öğrendim babamın giderken bizimle neden vedalaşmadığını. Eğer bizimle helalleşseydi, annemin engel olacağını düşünmüş.

Evde televizyon olmadığı için bir şeyden haberimiz olmadı. Babam sadece gece mesaj atmıştı inşallah galip geleceğiz, beni merak etmeyin yazmıştı. Sabah olduğunda ise babam emniyetin önünden zafer fotoğrafını göndermişti ve hainler başarılı olmadı yazmıştı. Biz de vatanımıza sahip çıkabildiğimiz için sevindik ve şükrettik.

VATAN MİLLET DEDİK

Rahel Büşra Kaman
6/B

*Kolay değil devlet kurmak,
Hele böylesi mükemmel.
İnsan bağlanamaz ki bu kadar,
Ülkesine, memleketine.*

*Öyle bir vatan sevgisi ki,
Tüm dünyaya eş değer.
Nereden gelir bilir misin?
Kendi elde ettiğinden.*

*Mehmetçik gezer dağda,
Şehit yatar toprak altında.
Genci çabada,
İhtiyarı duada.*

*Hep birlikte kurduk,
Bu kırılmaz zinciri.
Kenetlendik birbirimize,
Kurtardık bu güzel vatani.*

*Vatan millet dedik,
Cephelere akın ettik.
Güzel haberler gitsin diye,
Kendimizi seferber ettik.*

*Vatan, millet dedik.
Başka da bir şey demedik.
O sevgi, o aşk
Her şeyden farklı, bilirdik.*

Sosyal Bilgiler Zümresi

CENNETMEKÂN SULTAN ABDÜLHAMİD HAN

Belki de onu anlamaya başladığımızda çözülecek düğüm.

Tarihimizin derinliği ve zenginliğinde harmanlanan bir isim Cennetmekân Abdülhamid Han.

Osmanlı Devleti'nin zor zamanlarında hükümdarlık yapan İkinci Abdülhamid Han için ağır ithamlarda bulunanların sayısı gittikçe azalmakla birlikte, yapılan iftiralar ve hakaretlerin olumsuz tesiri hâlen devam etmektedir. Osmanlı Devleti'nin yıkılışını 33 sene geciktiren, eğitim, kültür, sanat, mimarî,

askerî, bilim sahalarında yaptığı yeniliklerle, devlet ve millete şeref ve itibar kazandıran Abdülhamid Han'ın yaptıkları her daim minnetle hatırlanacaktır. Önlenmesi mümkün olmayan bir dünya savaşına sürüklenmemiz ve Abdülhamid'in tahta çıktığı döneme bu durumun isabet etmesi her padişahı zorlayacağı gibi onu da zorladı. O dönemde alınan başarısızlıklar Abdülhamid'i devletin başında görmek istemeyenlerin ekmeğine yağ sürüyordu. Ama karşısına çıkan tüm engellere rağmen vatan ve millet sevdasından bir an bile vazgeçmedi.

ecdâdımız, Efendimizi (S.A.V) kalplerinde öyle müstesnâ bir yere koymuşlardır ki günlük hayatlarından, yazdıkları naatlara kadar her sahada O'nun adını zikretmeyi ve şefâatini dilemeyi bir düstûr hâline getirmişlerdir.

21

NEVLEM

Cennetmekân
Sultan Abdülhamid Han

Uyguladığı politikalar ve birçok alanda kattığı değerler Osmanlının ömrünü uzatmakla kalmadı, niteliğini de artırdı. Her alanda var olmak isteyen Osmanlının önemli gücü olan Cennetmekân Abdülhamid Han'ın İslam dinine yaptığı hizmetler yadsınamayacak derecededir.

II. Abdülhamid Hân, Peygamber âşığı mü'minlerin, o âlemler Sultânı'nın nurlu eşiğine yüz sürerek muhabbetlerini arz edebilmelerini kolaylaştırmak için İstanbul'dan Medîne-i Münevvere'ye uzanan bir tren yolu yaptırmıştır. Öyle ki tren yolunun istasyonlarını da sünnet-i seniyyeye uygun olması için Peygamber Efendimiz'in seferlerinde konakladığı yerlere inşâ ettirmiştir. Ayrıca Medîne tren istasyonunu Nebiyy-i Muhterem (S.A.V.) Efendimiz'in rûhâniyetini rahatsız etmemek düşüncesiyle Kubbe-i Hadrâ'dan yaklaşık 2 km uzağa yaptırmış ve Medîne içerisinde bulunan bütün raylar, üzerinden vagonlar geçtikçe gürültü çıkarmasınlar diye keçe ile kaplatmıştır. Keçe ile döşenen bu raylar da, Allah Rasûlü'ne duyulan hürmet ve muhabbet dolayısıyla günün belli saatlerinde gül suyu ile yıkanmıştır. Osmanlının bu mukaddes beldelere yaptığı her hizmet, Şâir Nâbî'nin;

Sakin terk-i edebden kûy-i Mahbûb-i Hüdâ'dır bu;

Nazargâh-ı ilâhîdir, makâm-ı Mustafâ'dır bu!..

"Cenâb-ı Hakk'ın nazargâhı ve O'nun Sevgili Rasûlü Hazret-i Muhammed Mustafâ (S.A.V.) makâmı ve beldesi olan bu yerde edebe riâyetsizlikten sakın!.." ikâzıyla başlayan naatında dâvet ettiği edep, hürmet, muhabbet ve hassâsiyetin âdeta müşahhas birer ifâdesi mâhiyetinde gerçekleşmiştir. Velhâsil ecdâdımız,

Efendimizi (S.A.V) kalplerinde öyle müstesnâ bir yere koymuşlardır ki günlük hayatlarından, yazdıkları naatlara kadar her sahada O'nun adını zikretmeyi ve şefâatini dilemeyi bir düstûr hâline getirmişlerdir.

Osmanlı sınırları dahilindeki Müslümanların yetişmesinde tüm imkanlarını seferber etmekle kalmayıp diğer coğrafyalarda yaşayan Müslümanlardan da hizmetini eksik etmemiştir. Abdestsiz yere basmayan Abdülhamid Han'ın gösterdiği bu hassasiyetler, O'nun İslam mücadelesindeki sabrının ve dikkatinin en güzel örneğidir.

Bu yüce gönüllüğünün ardında halktan biri gibi yaşamayı tercih eden kimliğiyle de ön plana çıkmaktaydı. Vakit buldukça çok sevdiği marangozhanesinde zaman geçirir ve eşi benzerine rastlanmayan ustalıklı eserler ortaya çıkarırdı. Yaptığı eserleri fakirlere yardım edebilmek için satıp gelirini onlara dağıttırırdı.

Abdülhamid Han, özellikle eğitim ve sağlık alanına yatırım yaparak halkın huzuru ve mutluluğunu her daim öncelemiştir. Kız çocuklarının ve engellilerin eğitimine önem veren Abdülhamid Han okul açmaktan geri durmayarak eğitime yatırım yapmıştır. Çocukların sevgisini her daim yüreğinde hissedilen ve onlar için hiçbir masraftan kaçınmayan "Büyük Sultan" Türkiye'deki ilk çocuk hastanesini de kurdurmuştur.

Yaşadığı dönemde devleti birçok açıdan geliştirmesine rağmen hak ettiği değeri göremeyen ve yalnızlaştırılan Cennetmekân Sultan Abdülhamid Han'ın devletin idaresinde bulunmadığı 9,5 yılın ardından Osmanlı Devleti de tarihteki yerini almış ve son bulmuştur.

GEÇMİŞTEN GELECEĞE DEV PROJELER

Hamidiye Koprs
Tünel-i Bahri
Kanal İstanbul

Osmanlı Devleti'nin büyüklüğü sadece topraklarının yüz ölçümünden değil, sahip olduğu gelecek vizyonu ve ürettiği büyük projelerden de anlaşılmaktadır.

23

NEVLEM

Geçmişten Geleceğe Dev
Projeler Hamidiye Köprüsü -
Tünel-i Bahri - Kanal İstanbul

Osmanlı Devleti'nin büyüklüğü sadece topraklarının yüz ölçümünden değil, sahip olduğu gelecek vizyonu ve ürettiği büyük projelerden de anlaşılmaktadır.

Bugün kullandığımız veya yapılması gündemde olan birçok devasa projenin temeli Osmanlı padişahlarının ileri görüşlü projeleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bugün bazı siyasilerin bile karşı çıktığı köprülerin ihtiyaç olduğu o tarihlerde tespit edilerek çözüm üretilmeye çalışılmıştır.

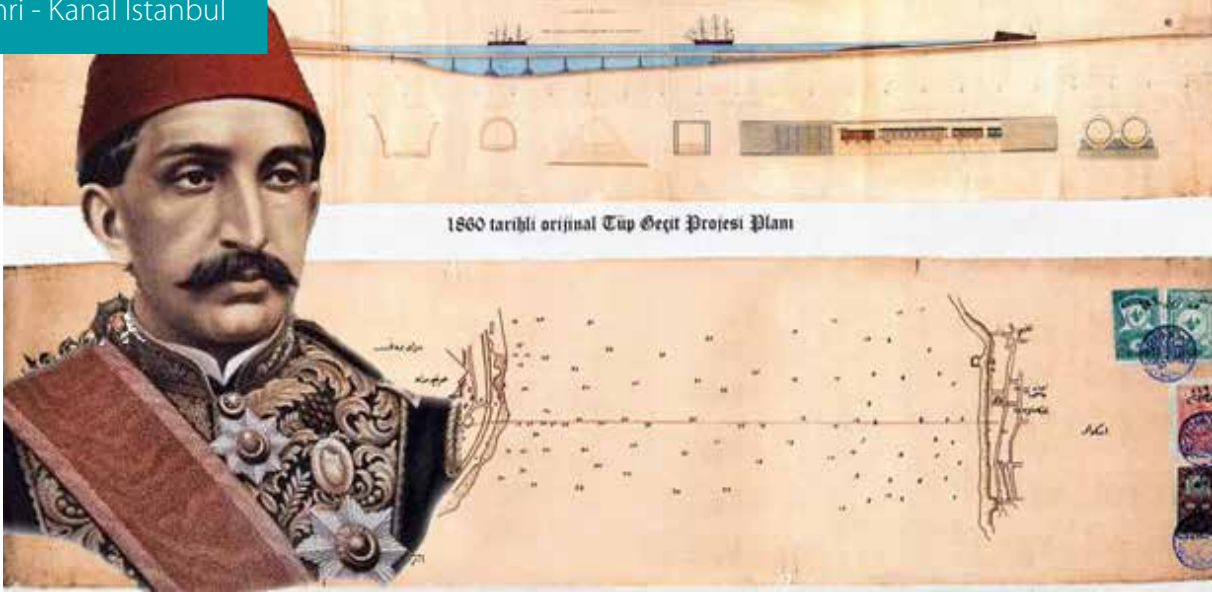
Hamidiye Köprüsü Projesi

Sultan İkinci Abdülhamid Han zamanında, İstanbul Boğazı'nın, Sarayburnu-Üsküdar ve Rumeli Hisarı-Kandilli olmak üzere iki köprü ile bağlanması projesi yapılmıştı. Fransız inşaat mühendisi F. Arnodin'e 1900 yılında çizdirilen projede köprülerin, Eiffel Kulesi'nin yapıldığı çelik teknolojiyle yapılması hedefleniyordu. Sarayburnu-Üsküdar arasındaki köprünün ayakları arasındaki mesafe 1700 metre idi. Beş ayak üzerine kurulması planlanan köprünün orta ayağınının 32 metre derinlikteki deniz

tabanına oturtulması planlanmıştı. Denizden yüksekliği 50 metre olan köprünün altından asılacak teleferiklerle vagonların taşınması hedefleniyordu. Rumeli Hisarı-Kandilli arasında yapılması planlanan köprü ise "Cisr-i Hamidi" (Hamidiye Köprüsü) olarak isimlendirilmiş sabit bir köprüydü. Projede istasyonların Bakırköy ve Bostancı'ya kurulması, böylece demir yolunun şehrin dışından geçmesi planlanıyordu.

Boğaziçi'nde yapılacak olan bu köprü aynı zamanda Bağdat demir yolu hattına da bağlanacaktı. Cisr-i Hamidi projesi büyük bir bina üzerine, minarelerle ve Kuzey Afrika mimari tarzında kubbelerle süslü, som kagir destekler arasına kurulu, çelik halatlarla havada asılı demirden bir bina manzarasında idi. Bu kubbelerden her biri granitten yapılmış bir sütun üzerinde olup bunların üzerine toplar kurulmuş idi. Döner kulelerle askerî savunmaya da faydalı olacak olan köprü, aynı zamanda boğaz geçişini de kontrol altında tutacaktı. Köprünün geceleri çok güzel bir şekilde

İstanbul'a kanal açma projesi ilk defa Kanuni Sultan Süleyman devrinde tasarlanmış ve bu proje için de Mimar Sinan görevlendirilmişti.

ışıklandırılması da projenin mühim bir tarafını oluştuyordu.

Bu köprüde yani Cisir-i Hamidi'de tren, araba ve yayaların geçmesi için yollar ve basamaklar bulunmaktaydı. Köprü bu şekilde Anadolu ve Rumeli yakalarını birbirine bağlıyordu.

Tünel-i Bahri Projesi

Sultan Abdülmecit'in hayal ettiği, Sultan Abdülhamid'in çizimlerini yaptırdığı 150 yıllık 'Rüya Proje' ile iki yaka, Boğaz'ın 62 metre altından batırma tünelleriyle birbirine bağlandı.

İstanbul Boğazı'nın altından geçecek bir demir yolu tüneli düşüncesini ilk kez 1860'lı yıllarda Sultan Abdülmecid dile getirdi. Abdülhamid zamanında da 1902'de Amerikalı mühendisler Tünel-i Bahri'nin beratını aldılar. Proje, Salacak-Sarayburnu arasında, denizin altına dikilen 16 sütunun üzerinden geçen bir tüneli kapsıyordu. Fakat Abdülhamid'in

hayali S. Prerault'un Cisir-i Enbubi (Tüp Geçit) Projesi çizimle sınırlı kaldı. 1980'li yıllarda da Boğaziçi Köprüsü'nün trafiğe yetmemesi üzerine yeni bir köprü ya da bir denizaltı tünelinin yapılması gündeme gelmişti. Köprü trafiğine alternatif olarak görülen Marmaray'a ilk kazma 2004 yılında vuruldu. Antik kazılar dolayısıyla yapım süresi tahmin edilenden daha uzun sürdü. Marmaray, 4 yıllık bir gecikme ile İstanbulluların hizmetine girdi.

İstanbul'a kanal açma projesi ilk defa Kanuni Sultan Süleyman devrinde tasarlanmış ve bu proje için de Mimar Sinan görevlendirilmişti.

Kanal İstanbul Projesi

İstanbul'a kanal açma projesi ilk defa Kanuni Sultan Süleyman devrinde tasarlanmış ve bu proje için de Mimar Sinan görevlendirilmişti. Karadeniz-Marmara'ya kanal açma projesine Kanuni'den başlayarak 7 padişah teşebbüste bulunmuş lakin her defasında sorun çıkmış

ve proje hayata geçirilememiştir. Bu kanal, Karadeniz'den doğan Sakarya Nehri'ni, Sapanca Gölü'ne bağlayacak, oradan da İzmit Körfezi vasıtasıyla Marmara Denizi'ne akıtılacaktı.

Böylece Karadeniz, Marmara Denizi'ne bağlanacak İstanbul'un inşaat ve yakıt ihtiyacı olan odun ve kereste nakli kolaylaşacaktı.

Kanal için ikinci adım 3. Murat'tan gelmiş, 1591 yılında yeniden keşifler yapılmış, 30 bin işçinin çalışacağı kanal için hafriyat takip vazifesi de Sokulluzâde Hasan Paşa'ya verilmişti. Kanal eminliğine Budin'in (Macaristan) eski hazinedarı Ahmet Efendi, katipliğe de Mustafa Efendi tayin edilmişti. Bazı çiftlikler farklı yerlere nakledilmişti. Fakat proje yine gerçekleşemedi. Buna en büyük sebep de makam mevki kavgası yapan o dönemki bazı devlet erkânının birbirleri aleyhinde çevirdikleri entrikalar olmuştu. 63 sene sonra 1654 senesinde Sultan 4. Mehmet tarafından İstanbul'dan gönderilen Hindioğlu isimli mühendis keşifler yapmış, kanalın çevreye vereceği büyük zararlardan da bahsedince, proje 3. defa ertelenmişti. Sultan 3. Mustafa, kanal

projesi için 2 defa teşebbüste bulunmuştu.

1. teşebbüste (1759) maddi sıkıntılar sebebiyle, sadece Sapanca Gölü ile İzmit Körfezi'nin birleştirilmesi kararlaştırılmıştı. Bölgede hafriyat çalışmaları dahi başlamıştı lakin şiddetli kışın bastırmasıyla çalışmalar yeniden ertelendi. 1813 senesinde Kocaeli ve Bursa sancakları mutasarrıfı Vezir Hacı Ahmet Aziz Paşa'nın Sultan 2. Mahmut Han'a takdim ettiği arzualde, padişahın bölgenin tetkiki için mühendisler ve mimarlar istemesi, kanal projesini tekrar gündeme getirmişti. Sultan Mahmut, Çavuşbaşı Abdullah İffet Bey, Mühendishane Muallim muavini 3. Halife Ahmet Efendi, 4. Halife Mehmet Efendi ve mimar yardımcısı Seyit Mustafa'yı gönderdi. Sonradan eklenen 7 kişilik bilirkişi heyetiyle birlikte bölgeye gönderilen bu eşhasın raporlarıyla Sultan Mahmut, kanal açma vazifesini, Hacı Ahmet Aziz Paşa'ya vermişti. 20 gün sonra Aziz Paşa'nın vefatıyla kazı çalışmaları başlayamamış, akabinde art arda gelen meseleler sebebiyle proje tekrar ertelenmek zorunda kalmıştı. Tıpkı Sultan 3. Mustafa gibi, Sultan Abdülmecid döneminde de Karadeniz-Marmara kanal projesi 1845 ve 1857 yıllarında olmak üzere 2 defa hayata geçirilmeye çalışılmış lakin bu dönemde de birçok engel sebebiyle neticeye ulaşılamamıştı. 1863 senesinde Sultan Abdülaziz mühendis Riter ve Hayri Bey'i kanal çalışmaları için görevlendirmişti. Bu, Osmanlı'nın Karadeniz-Marmara Kanal Projesi'ni gerçekleştirmek için son teşebbüsüydü. Bugün artık yapılması kesinleşen proje çok yakında, nihayet gerçeğe dönüşerek bir hayal olmaktan çıkacak.

"Derin Tarih dergisi Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Armağan ile gerçekleştirdiğimiz keyifli sohbetimiz biz genç dergicilere yol göstermesi açısından oldukça faydalıydı. Haydi gelin hep birlikte okuyalım!"

MUSTAFA ARMAĞAN İLE KONUŞTUK *Röportaj*

"Derin Tarih dergisi Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Armağan ile gerçekleştirdiğimiz keyifli sohbetimiz biz genç dergicilere yol göstermesi açısından oldukça faydalıydı. Haydi gelin hep birlikte okuyalım!"

1- Biz Mustafa Armağan'ı kitaplardan ve röportajlardan tanıdık. Bir de sizin ağzınızdan duymak istiyoruz. Mustafa Armağan kimdir? Sizi tarihçi olmaya iten nedenler nelerdir bize biraz bahseder misiniz?

Ben Urfalı bir anne babanın çocuğu olarak Cizre'de doğdum. Cizre, Gaziantep, Bursa gibi illerde büyüdüm. İstanbul'a gelmeden önce uğradığım, çocukluğum ve gençliğimin geçtiği yerler buralar oldu. İstanbul'a üniversite okumak için geldim. İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okudum. Daha sonra yüksek lisans yapmak için siyasal bilgiler fakültesine başvurduğum fakat yayıncılığın cazibesine kapılarak kendimi Çağaloğlu'nda buldum. Eski yayınevlerinin olduğu, o zamanların gazete ve matbaalarının olduğu yer Çağaloğlu'ydu. Böylece akademik hayatımı tamamlayıp yayıncılığa başladım ve yayıncılıkla beraber yazarlığı yürütmeye çalıştım. Ama bu ikisini birlikte yürütmek oldukça zordu.

Yazmak istediğim kitaplar vardı ama bunu ertelemek durumunda kalıyordum. 2004 yılında bir karar verdim, ben artık yazarlıkla yoluma devam edeceğim, dedim. Eve ve kütüphaneye kapanarak kitaplar yazmaya başladım. Taa ki 2011 yılına kadar. Derin Tarih dergisini çıkarmak üzere Albayrak Medya bünyesine, katıldım ve sekiz yıldır da Derin Tarih dergisini çıkarıyorum. Şu an burada bir yayınevi de kurduk. Ketebe Yayınları. Ketebe Yayınlarının da yayın kurulundayım, kendi kitaplarım da burada çıkıyorum. Böylece kaderim beni yine yayıncılık ve yazarlığı beraber götürme noktasında buluşmaya sevk etmiş oldu.

2-Derin tarih dergisinin mutfak kısmından bize bahsedebilir misiniz?

Derin tarih Türkiye'de önemli bir boşluğu doldurdu. O boşluk şuydu: Çok basit mahiyette yazılan tarih kitapları vardı. Kaynaksız anlatı ve hikâye, rivayet üzerinden yazılan kitaplardı bunlar. Bir tarafta da çok üst düzey tarihi kaynaklar vardı. Asıl ve gerçek bilgi buralardadır ama bunlara halk istese de ulaşamadığı gibi ulaşsa bile arada uçurum oluyordu. Satılma şansı olmuyordu ve kimse okumuyordu. Bu yüzden bu ikisi arasında bir boşluk vardı. Ciddi araştırmaya dayanan ama

halkın da ulaşabileceği bir dergiye ihtiyaç vardı. Bu ikisi arasındaki boşluğu doldurmak için "Derin Tarih" dergisini çıkarmaya başladık.

Bir tarih kitabı sıkıcı olmak zorunda değil, herkesin anlayacağı şekilde yazılabilir ama sıkıcı olmayacak diye gayriciddi de olmamalı. Genel okuyucuyu ciddi tarihle buluşturma projesi bu. İşinizi ciddiye almazsanız okuyucu da sizi ciddiye almaz. Öyle günler oldu ki dergide sabahlıyordum. Derin Tarih'te genç bir kadromuz var. İyi bir arşivimiz var. Dijital ve yayın anlamında zengin bir altyapımız var. 84. sayıyı çıkarmaya gayret gösteriyoruz. Her sayımıza ilk sayımızdaki heyecanla, ciddiyetle, emekle çalışıyoruz.

3-Biz de okulumuzda bir dergi çıkarıyoruz. Biz genç dergicilere tavsiyeleriniz nelerdir?

Bu işlerin kolay olmadığını ve usta çırak ilişkisi gerektirdiğini unutmamak lazım. Kalıcı olması için emek vermekten, gayret etmekten hiç vazgeçmeyip, daha iyisini nasıl yapabilirim düşüncesiyle kendinizi aşmaya gayret edin. En önemlisi bu.

4-Son dönemde tarih dizileriyle birlikte tarihe olan ilginin de arttığını görüyoruz. Sizce tarihe merak ve tarih bilinci artıyor mu? Siz bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

1999 yılından itibaren Türkiye'de bir değişim başladı. Osmanlı'nın kuruluşunun 700. yıl dönümüydü. O yıl televizyonlarda Osmanlı konuşuldu. Kitaplarda ve dergilerde Osmanlı yazıldı. Adeta Osmanlı yeniden keşfedildi. Sabahlara kadar onlarca ilim adamı tarih programlarına çıkıp Osmanlı'yı konuştu. Böylece uzun bir süre sonra Osmanlı küllerinden doğdu. O dönemden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Şimdi görüyorsunuz ki en çok izlenen diziler tarih dizileri oluyor. Her gazetede tarihle ilgili konularda köşe yazıları yazılıyor. Toplumdaki bu tarih açlığı giderilmeye başlandıkça ilgi arttı. Ben 2006'da Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı'nı yayınlıyacağım da bu kitap satmaz denilirken

bugün üç yüz bin insan bu kitabı okumuş. Tarih yükselişte. Ama bunun altyapısını iyi doldurmamız lazım aksi halde bu fırsatı heba etmiş oluruz.

5-Dizilerden söz etmişken Payitaht Abdülhamid'den bahsetmeden olmaz.

Payitaht dizisi Türkiye'de bir fenomen oldu. Yapımcılar gelip benimle görüştiklerinde dizinin temelinde Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı kitabının olduğunu, bu kitaptan ilham aldıklarını söylüyorlar. Bu benim için iftihar vesilesi. En azından insanlara Sultan Abdülhamid'i anlatabiliyor olmuş olduğumuz için. Dizinin ana doğrultu itibarıyla Sultan Abdülhamid'i büyük ölçüde doğru yansıttığını düşünüyorum

6-Abdülhamid Han nasıl bir devlet adamıydı?

Abdülhamid Han bir yangın yerinde elinde kovayla evden eve koşan bir itfaiyeci. Memleketi gül bahçesi olarak bulmadı. Darbe yapıldı. Abdülaziz tahttan indirilip şehit edildi ve bir darbe ortamında Abdülhamid padişah oldu. Gemi su alıyor. Sular yükselmiş. Gemiyi kıyıya çekme şansınız yok. Gemi hem yüzecek hem su alması engellenecek hem de tamir edilecek. Gemi de ilerliyor. Bu zor işi üstlenen Abdülhamid 33 senelik bir mücadeleyle gemiyi büyük ölçüde tamir etti. Demir yolları, hastaneler, okullar açıldı. Ankara'da çoban okulu bile açtı. Bugün Tarım Bakanlığı daha yeni bunu gerçekleştiriyor. Abdülhamid'in ileri görüşlülüğü bu. İstanbul Boğazı denizlerle iç içe muhteşem bir şehir. Boğazda bir yangın çıktığında evi alevlerden kurtarmak için denizden su taşımak yerine, biz farklı yollarla yangını söndürmeye çalışıyoruz. Abdülhamid deniz itfaiyesi kurmuştu. Denizden hortumla suyu çekerek yangın söndüren bir sistem. Aradan yüz otuz yıl geçmesine rağmen, biz henüz o ufka erişemedik. Bu büyük devlet adamının bir de iç dünyası var. Manevi anlamda sürekli olarak memlekete bir hizmet daha yapabilir miydim, derdiyle yaşamıştır. Bu insanı tanımak her bakımdan önemli.

'Hicaz Demir Yolu, Osmanlı padişahı olan II. Abdülhamid tarafından 1900-1908 yılları arasında Şam ile Medine arasında yaptırılan demir yoludur.'

Fen Bilimleri
Zümresi

HİCAZ DEMİR YOLLARI

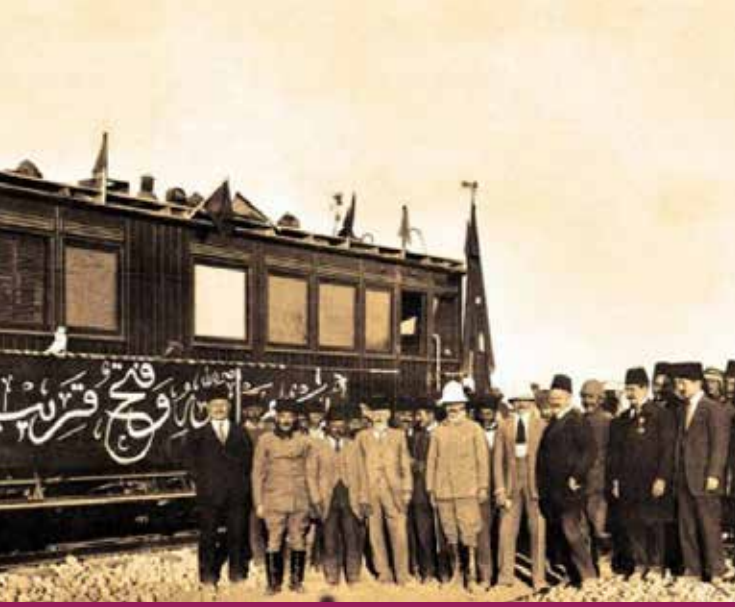
"Hicaz Demir Yolu, Osmanlı padişahı olan II. Abdülhamid tarafından 1900-1908 yılları arasında Şam ile Medine arasında yaptırılan demir yoludur."

Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve siyasi zorluklarla boğuştuğu bir dönemde, tamamlanmasına mucize gözüyle bakılan ve bizzat II. Abdülhamid'in önderlik ettiği bir komisyonun çalışmalarıyla yapımına başlanan, Osmanlı halkı kadar dünya Müslümanlarının da verdiği bağış desteğiyle yapılan Hicaz Demir yolu, dönemine göre yapılması oldukça güç bir projeydi. Yapımında askeri ve içtimaî amaç güdülen bu proje, 1900-1908 yılları dönemin ekonomik şartlarına rağmen yabancı

sermayeye bulaşmadan sekiz yıl gibi kısa bir sürede inşa edilerek imkansızca yakın olan bir işe imza atıldı.

1. Hicaz Demir Yolunun yapım nedeni yalnızca askeri ve iktisadi değildi.

Ekonomik darboğazın içinde olan Osmanlı Devleti'nin büyük bir mali yük altına girerek oldukça önemli bir demir yolu ağı oluşturması istemesindeki ilk amaç esasen iktisadi gelir elde etmek ve askeri ihtiyaçların karşılanması olarak düşünülebilir. Ancak Hicaz'ın Osmanlı için teşkil ettiği önem iktisadî anlamda bu yükün altına girmeyi gerektirecek cinsten değildi. Eyaletin başlıca gelir kaynağı olan gümrük

29

NEVALEM

Hicaz
Demir Yolları

vergileri, bölgenin yönetim masraflarının çok altında kalmaktaydı. Bu açıdan bakıldığında bu önemli projedeki amacın iktisadî bir gelir sağlama amacıyla yapılmadığı görülmektedir. Hicaz Demir Yolu'nun yapımındaki ana amaçlar askeri, siyasi ve dini içeriklidir.

Bununla birlikte yapımın amacına dair asıl ön plana çıkartılan husus dini ziyaretlerin kolaylıkla yapılması yönündeydi. Bu yolun yapılmasıyla hac yolunda çekilen büyük zahmet ve zorluklar ortadan kalkacaktı. Üstelik bu yol daha da güvenli bir yolculuk imkânı sağlayacaktı.

2. İnşaat faaliyetlerinin gerçekleşmesi için Padişahın başkanlığındaki Komisyon-ı Âli kuruldu.

Bu devasa projenin hayata geçirilmesi, ancak sistemli bir çalışmayla mümkün olacaktı. Bu nedenle de inşaat organizasyonlarını yürütecek olan padişahın başkanlık edeceği Komisyon-ı Âli kuruldu. Padişahın altında ise Sadrazam Mehmed Ferid Paşa, Ticaret ve Nâfia Nâzırı Zihni Paşa, Mâbeyin ikinci kâtibi Ahmed İzzet Paşa, Bahriye Nâzırı Hasan Hüsnü Paşa ve Bahriye İmalât Komisyonu Reisi Hüsnü Paşa gibi isimler faaliyet gösterdi.

3. Proje maliyeti bütçeye çok ciddi bir yük bindirdi.

Osmanlı Devleti'nin dönem içerisinde içinde bulunduğu mali durum şüphesiz ki projenin

yapımı için akıllarda soru işareti oluşturuyordu. Yerli ve yabancı kamuoyu bu anlamda projenin tamamlanmasının mümkün olmadığına hemfikirdi. Bununla birlikte Hicaz demir yolunun tahmini maliyeti 4 milyon liraydı, yani yıllık bütçenin %18'ini aşıyordu. Ancak projenin dini mahiyete bürünmesi ile birlikte gelecek bağışlar da projenin finansmanında önemli yer tuttu.

4. Hicaz Demir yolu projesinin yalnız Osmanlıların değil bütün Müslümanların ortak eseri olduğu anlatıldı.

Projenin yalnız Osmanlıların değil bütün İslam âleminin ortak eseri olduğu yönünde oluşturulmaya çalışılan kamuoyu ve propaganda faaliyetleri sonuç vermeye başlamıştı. Bağış miktarının istenilen seviyeye ulaşması yönünde yapılan bu çalışmalarda din adamları, inançlı gazeteciler vb. unsurlardan faydalanıldı ve amaca ulaşıldı. Projeye dair mali gelirin üçte biri civarı bir oran bağışlardan elde edildi.

5. Demir yolunun yapımında farklı milletlerden çok sayıda mühendis görev aldı.

Her ne kadar Müslüman sermayeyle yapılma amacı güdülse de yabancı teknik destek almadan projeyi tamamlamak oldukça zordu. Bu nedenle projenin teknik işleri 1901'de Alman

“Demir yolunun yapımı sırasında II. Abdülhamid kutsal topraklardaki halkın rahatsız edilmesini ve Hz. Muhammed (s.a.v)’in ruhaniyetinin rahatsız olmasını istememiştir. Bunun için de rayların altına keçe döşeterek çalıştırılmasını emretmiştir. Bölgede sessiz lokomotifler kullanılmıştır. Hicaz demir yolunun yapımı büyük ilgi ve takdir görmüştür.”

mühendis Meissner’e verildi. Onunla birlikte on yedisi Türk, on ikisi Alman, beşi İtalyan, ikisi Avusturyalı, biri Belçikalı ve biri Rum olmak üzere toplamda 43 mühendis projede görev aldı. Türk mühendislerin tecrübelenmesi üzerine ise yabancı mühendis sayısı giderek azaldı. Kutsal topraklardaki inşaatı tamamen Müslüman mühendisler gerçekleştirdi.

6. Birçok engele rağmen kısa denilebilecek bir sürede tamamlandı.

Her ne kadar projenin tamamlanmasındaki en büyük zorluk olarak mali konular görünse de bir o kadar daha zorlayan farklı beşerî unsurlar söz konusuydu. İnşaatın yapımı sırasındaki yüksek sıcaklık, su sorunu, arazi koşulları ve bedevi saldırıları süreci olumsuz etkiliyordu. Özellikle projeye karşı girişilen saldırılarda yalnızca 1908’de telgraf tellerine yapılan saldırı sayısı 128’i bulmuştu. Aynı yıl içinde yapılan bir baskınla da 300’e yakın Osmanlı askeri katledildi. Ancak buna rağmen bu zorlu inşaat dönemine göre oldukça kısa denilebilecek bir sürede tamamlandı.

7. Genişletilmesi II. Abdülhamid’in tahtan indirilmesinden sonra da devam etti.

Hicaz demir yolu, yapılışında ve sürecin yürütülmesinde büyük rol oynayan II. Abdülhamid’in tahttan indirilmesinden sonra çeşitli dönemlerde genişletildi. Akkâ-Beledüşşeyh, Afûle-Lüd, Vâdiüssûr-el-Avca, et-Tin-Beytülhanum, şube hatları ve Kademişerif’ten Şam’a döşenen raylarla yolun uzunluğu 1750 kilometreye kadar uzadı.

8. Hicaz demir yolunun getirdiği kazanımlar Hicaz demir yolunun tamamlanması Osmanlı Devleti’nin askeri, iktisadi, sosyal ve siyasi birçok alanda çeşitli kazanımlar elde etmesini sağladı. Hicaz ve Yemen bölgesine askeri sevkiyat bu yolla taşındı ve 1914’te 147.587 askerin sevki bu yolla sağlandı. Yine I. Dünya Savaşı sırasında da bölgeye ulaşım ve bölgedeki kutsal emanetlerin İstanbul’a taşınması bu yolla gerçekleşti. Demir yolu, yiyecek, kömür, hayvan vb. ürünlerin taşınmasında kolaylık sağladı.

“Demir yolunun yapımı sırasında II. Abdülhamid kutsal topraklardaki halkın rahatsız edilmesini ve Hz. Muhammed (s.a.v)’in ruhaniyetinin rahatsız olmasını istememiştir. Bunun için de rayların altına keçe döşeterek çalıştırılmasını emretmiştir. Bölgede sessiz lokomotifler kullanılmıştır. Hicaz demir yolunun yapımı büyük ilgi ve takdir görmüştür.”

Abdülhamid Han'ın Muhteşem Dehası ve Bismarck

Şimdi sizinle Sultan II. Abdülhamid Han'a dair bir hikâye paylaşacağız. Sultan'ın nasıl bir siyasi deha olduğu, çeşitli dizi ve filmler aracılığıyla da anlatıldı. Biz de bu minvalde bir anekdot anlatmak istedik. Abdülhamid Han'ın ülke yönetiminde olduğu devir Avrupa'da siyasi çekişmelerin en yüksek seviyede olduğu, devletlerin birbirleriyle kıyasıya mücadele ettikleri bir dönemdi. O sıralar Almanya'da İmparatorluk görevini II. Wilhelm, Başbakanlığı ise Bismarck üstlenmişti. Bir gün Başbakan Bismarck, Almanya'da bulunan bütün yabancı elçileri toplayıp gündemi ele almak üzere davet vermek istiyor. Elçiler toplanıyor ve yemek esnasında Osmanlı'yı temsilen Abdülhamid Han'ın atamış olduğu bir paşa da yemekte yer alıyordu. Paşa yemeği hızlı, zevkli bir şekilde yerken bu durum Bismarck'ın dikkatini çekiyor. Aklına paşayla biraz eğlenme fikri düşüyor. Bismarck, Paşa'ya: "Paşam, Paşam, maşallah, aç köpekler/domuzlar gibi yemek yiyorsun, hayırdır çok mu acıktın?" diyerek laf atıyor. Tabi bir Türk'e, bir Müslüman'a böyle bir şakanın yapılması hoş karşılanamaz. Paşa ilk önce ne yapacağına karar veremiyor, sonra çatal ve kaşığı bırakarak en yakın telgrafhanenin yolunu tutuyor.

Abdülhamid Han'ı davette neler konuşulduğundan, ayrıca Bismarck'ın kendisine sarf ettiği sözlerden haberdar ediyor. Abdülhamid Han'ın sarayda kendisine mahsus bir telgraf odası bulunduğu için hemen cevap bekliyor. İstanbul'da kendisine ulaştırılan telgrafı okuyan Abdülhamid Han ise paşaya şu cevabı yolluyor: "Sen hiçbir şey olmamış gibi geriye dön. Yemeğine devam et. Bismarck zeki adamdır. Senin ortadan kaybolduğunu görünce gelip sana 'Paşam nereye kayboldunuz?' diye soracak. O zaman şunu söylersiniz: 'Sayın Başbakan. Bana söylediğiniz sözler beni çok üzdü. Bu durumu Padişahıma iletmek zorundaydım. Bu sebeple dışarı çıkarak padişahıma durumu ilettim. Eğer padişahın ne cevap verdiğini soracak olursa, ona aynen şu cevabı ver: 'Yeri ve zamanı geldiğinde ben ona yani Bismarck'a gerekli cevabı veririm.'". Telgrafa bu cevabın gelmesinin ardından paşa hiçbir şey olmamış gibi yemeğine devam eder. Fakat Bismarck, paşanın bir süre ortadan kaybolduğunu fark eder ve bir müddet sonra paşanın yanına uğrar. Paşa'ya; "Paşam hayırdır nereye kayboldunuz, bir ihtiyacınız mı oldu?" sorusunu yöneltir. Paşa ise "Sayın Başbakan,

*“Dünyada 100 gram akıl varsa,
90'ı Abdülhamid'de, 5'i bende,
5'i de diğerlerinde.”*

ben az önce söylediğiniz laftan dolayı oldukça üzuldüm, kırıldım. Bizim için çok ağır bir laftır bu. Fakat bizde esas olan emre itaattir. Emre aykırı iş yapmamaktır. Bu sebeple yaşadıklarımızı padişaha arz ederek ona göre hareket etme kararı verdim.” Bunu duyunca Bismarck'ın yüzü kızarır, bunun sadece bir latife olduğu, bunun Abdülhamid Han'a kadar neden iletilmediğini sorar. Paşa ise, burada padişahı temsil ettiğini, onun bir elçisi olduğunu, söylediği lafın şahsına değil, devletine karşı sarf edildiğini belirtir. Bismarck padişahın ne cevap verdiğini öğrenmek ister. Paşa, padişahın kendisine hiçbir şey olmamış gibi davranıp yemeğe devam etmesi gerektiğini, siz bana davetten ayrılışımın sebebini sorduğunuzda sizi çektiğim telgraf hakkında bilgilendirmemi, yeri ve zamanı geldiğinde size gerekli cevabı vereceğini bildirmemi istedi. Bismarck bunu duyunca üzülür. Gerçekten şaka yaptığını, bu işin o raddeye kadar gitmesinin hoş olmadığını söyler. Padişahın zamanı geldiğinde bunun intikamını alacağını düşünür. Davetin dağılışının ardından Abdülhamid Han bu konu hakkında tasavvurda bulunur. Fırsat buldukça Avrupa'daki casusları vasıtasıyla Almanya'daki yerel gazetelerde Bismarck'ın II. Wilhelm'i tahttan indireceği yönünde haberler yapılmasını sağlar. Bu gazetelerden birkaç adet İstanbul'a da gelmesini sağlar, kupürlerini keserek sarayda özel bir odanın duvarlarına asar. Her köşesi Bismarck'ın II. Wilhelm'i tahttan indireceğine dair haberlerle doldurulan odaya girildiğinde herkes bu iddiaların doğruluğuna kanaat getirebilir. İkili ilişkiler gereğince II. Wilhelm İstanbul'da ağırlanır. Yemekler, gezintiler ve sohbetlerin ardından tam Alman İmparatoru saraydan ayrılacakken

Abdülhamid Han kendisine özel olarak bir şey göstermek istediğini söyler. Birlikte özel odaya girerler. Kayser II. Wilhelm odaya girmesiyle beraber şoka uğrar. Her taraf Bismarck'ın kendisini devirmek istediğiyle ilgili haberlerle bezelidir. Hepsinin tek tek detaylıca inceler ve padişaha dönerek teşekkür eder. Almanya'ya döndüğü gibi gereğini yapacağını söyler. Abdülhamid Han, sizin tahtınız aynı zamanda bizim tahtımızdır diyerek mukabelede bulunur. Yalnızca böyle bir durumdan kendisini haberdar etmek istediğini belirtir. II. Wilhelm Almanya'ya döndüğü gibi Bismarck'ı huzuruna çağırır. Olup bitenden habersiz olan Bismarck başına bir şey geleceğinin farkındadır. II. Wilhelm sinirli bir şekilde derhal istifasını vermesini istemiştir. Bismarck ilk şaşkınlığın ardından aklına Osmanlı paşasıyla yaşadığı hadise gelir. Bismarck, II. Wilhelm'e istifa edeceğini; fakat tek bir soru sormak istediğini söyler. Bismarck, bu işin ucunun II. Abdülhamid'e dayanıp dayanmadığını sorar. II. Wilhelm, evet diyerek bunu nereden öğrendiğini sorunca Bismarck başka bir soruya gerek olmadığını söyler ve istifa eder. Bismarck bu hadiseden sonra “Dünyada 100 gram akıl varsa, 90'ı Abdülhamid'de, 5'i bende, 5'i de diğerlerinde.” şeklinde bir yorum yapmıştır. Bismarck bir başka sözünde de “Sultan Abdülhamid, Avrupa'da bir hasta olarak ele alınmaktadır. Fakat bana göre, Haliç kıyılarında bulunanların hepsinden daha yüksek bir diplomattır. Ona karşı adilane hüküm verilmediği kanaatindeyim” yorumunda bulunmuştur. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını 30 yıl daha engelleyen II. Abdülhamid Han böylesine büyük bir siyasi dehaydı.

Ahmet Furkan Çanak
5/A

KAHRAMAN ÖMER

*Vatanı korudun, kötöleri korkuttun!
O gece cesaretle, düşmanı savurdun.
Canını verdiğin vatan, emanettir bizlere,
Hiç üzülme, binlerce Ömer bıraktın geride*

*Al kanınla suladığın bayrağımız,
En değerli varlığımız
İnmeyecek göklerden
O bizim canımız, kanımız!*

İçinde yaşadığımız bu mükemmel evren, mutlaka her şeyi planlayarak yapan, her şeye gücü yeten bir Yaratıcının eseridir.

Fen Bilimleri Zümresi

FEN BİLİMLERİ BİZE ALLAH'I ANLATIR

İnsanın yeryüzündeki en önemli işi, çevresindeki âleme ve onun içinde her an yaratılmakta olanlara "şahit" olmasıdır. Zaten bu amaçla yeryüzüne gönderilmiştir. İnsanın fitrat dediğimiz özü de buna uygun şekilde teçhiz edilmiştir ki küçük bir çocuğu tabiatın içine bıraksanız içindeki merak duygusuyla orada saatlerce gözlem yapıp dolaşabilir. Hiç de canı sıkılmaz.

İşte fen bilimleri, bu açıdan bakıldığında aslında meraklı gözlerle yeryüzünü gözlemek üzerine kurulu bir alandır. Elbette akıl ve mantık da bu sürecin ayrılmaz parçalarıdır ama merak ve hayret duygusuyla şu âlemi araştırmak, fen bilimlerinin esas temelini oluşturur. Bu gözle suya bakar, onu oluşturan gazların özelliklerini inceleriz. Yine bu gözle yıldızları ve güneşi inceler, yeryüzüne etkilerini araştırırız. Toprak ve hava, bir diğer araştırma alanımızdır. Vücudumuzun içinde iskelet sisteminin fonksiyonu, kalp dolaşım sistemi ve daha pek çok sistem de ilgi alanımız içinde yer alır. Öte yandan yer çekimi, basınç, kuvvet gibi nesnel arasındaki etkileşim prensiplerini anlamaya çalışmak da bizim işimizdir.

Tüm bu alanlarda yaptığımız gözlemler, incelemeler ve araştırmalar sonuçta bize tek bir gerçeği söyler: İçinde yaşadığımız bu mükemmel evren, mutlaka her şeyi planlayarak yapan, her şeye gücü yeten bir Yaratıcının eseridir. Eğer böyle bir Yaratıcı olmasaydı, koca okyanuslardaki sular karaları istilâ eder, havayı oluşturan gazlar uzaya kaçıp dağılır, uzaydan yeryüzünde düşen devasa meteorlar yeryüzünde tek bir canlı bırakmazdı.

Oysa yeryüzünde işler hiç de böyle olmuyor. Afrika'nın dev Sahra Çölü'nden kalkan mineral bakımından zengin sayısız kum taneciği, rüzgârlar sayesinde koca Atlantik Okyanusu'nu geçerek Amazon Ormanlarını besliyor. Kutuplarda rezerv halinde duran buzullar, özellikle yaz aylarında okyanus ve deniz suyuna karışarak buralardaki tuz seviyesini ayarlıyor ve böylece deniz canlıları için aşırı asitlenmiş deniz suyu riski kontrol altına alınıyor. Ay, Güneş ve Dünya arasındaki mesafelerin uygunluğu sayesinde dünyanın iklimi aşırı sıcaktan ve aşırı soğuktan korunarak canlıların hayatta kalması sağlanıyor. Fen Bilimleri bütün bu olan bitenin bize çok ince ayarlar ve ölçüler sayesinde mümkün olduğunu bilimsel bir dille öğretiyor.

Bir meyve ağacı, onu oluşturan kök, gövde, dal ve yapraklar nasıl yıllarca gayretli bir şekilde çalışarak tam insanın midesine göre meyve üretiyor?

35

NEVİLEM

Fen Bilimleri Bize
Allah'ı Anlatır

Nitekim biz bu bilimsel dil sayesinde aslında tüm evrenin tek bir akıl, tek bir kudret ve tek bir irade tarafından yaratıldığını anlıyoruz ki bu da Müslümanlığın özü olan tevhid inancının temelini oluşturur.

İşte fen bilgisinin asıl rolü, burada kısaca özetlemeye çalıştığım gibi evren ve yeryüzünün gözlemlenmesi ve araştırılması yoluyla tevhid inancının ve Yaratıcının üstün sıfatlarının kavranmasına yardımcı olmasıdır. Şayet biz fen bilimlerinde bu neticeyi alamıyorsak, o zaman bir yerlerde hata yapıyoruz demektir.

Bu noktada özellikle yapılan hatalardan biri, fen bilimlerinde işlenen konuların, tabiat ve insan vücudundaki sayısız sistemin sanki kendi kendine oluştuğu, kendi kendine ihtiyaçlarını karşıladıkları ve kendi kendine var olmaya devam ettiklerini varsayan bir anlayış çerçevesinde konuşulmasıdır. Böyle bir anlayış evren ile Yaratıcı arasındaki bağın koparılması anlamı taşıdığından son derece yanlış sonuçlar üretebilir. Söz gelimi materyalizm denilen her şeyin maddeden ibaret olduğunu savunan görüş, böylesi bir düşünce ikliminin ürünü olarak doğmuştur.

Bu aşamada bizlere emanet edilen değerli öğrencilerimizin zihinlerine şu tarz soruları yönelterek onları yanlış düşüncelerden koruyabiliriz: Bir meyve ağacı, onu oluşturan kök, gövde, dal ve yapraklar nasıl yıllarca gayretli bir şekilde çalışarak tam insanın midesine göre meyve üretiyor? Bundan o meyve ağacının çıkarı ne? Ya da tam insanın midesine göre meyve yapmayı nereden biliyor?

Atmosferdeki oksijen ve uzaydaki güneş fotosentez olayına katkı vermeyi nasıl akıl etmişler? Onların bu işten kazancı ne?

Hakikaten öyle bir evrende yaşıyoruz ki hani şairin dediği gibi:

*"Her şey,
Uzak ya da yakın,
Birbirine bağlanmış gizli bir el tarafından
Tek bir çiçeği bile koparamazsın
Bir yıldızı yerinden oynatmadan."*

Francis Thompson'ın bu şiiri aslında bu yazıda anlatmaya çalıştığım tevhid inancını ve fen bilimleri ile öğrencilere kazandırmamız gereken bakış açısını o kadar güzel anlatıyor ki. Bu evrende her şey her şeyle eğreti bir şekilde değil, tam göbeğinden bağlı. Minicik bir kelebeğin kanat hareketleri çok uzakta bir kasırgaya sebep olabilirken, uzay boşluğundaki kocaman güneş, yerdeki küçük cam parçasının üstünde yüzümüze gülümseyebiliyor.

İşte fen bilimleri bu yazıda bahsetmeye çalıştığım üst bilinç seviyesine ulaşmamızda ve bu seviyeyi korumamızda bize en çok yardımcı dokunabilecek derslerin başında geliyor. Bir fen bilimleri öğretmeni olarak her zaman bu sorumluluk duygusuyla hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bizler işlerimizi ne kadar iyi yaparsak, ahlâklı ve dine bağlı yeni bir nesil yetiştirme hedefimizde de o kadar başarı yakalayabileceğiz.

Ne demişler: Gayret bizden, tevfik Allah'tan...

Duruşah AKKAYA
6/A

YILDIZLAR

*Seni karanlıkta tutuyorlar,
Çıkamıyorsun sabaha.
Gözüküyorsun penceremden,
Tıpkı havanın lambası gibi.*

*Ateş böceği gibi yanıp duruyorsun,
Karanlık gecenin üstünde.
Aydınlanır seninle geceler,
Sabaha kavuşturursun bizi,
Tıpkı bir güneş gibi.*

*Sakin bir daha gelmem diye korkma,
Nerede olursam olayım,
Arar bulurum seni orada.
Yalnız kalmazsın bir daha.
Gecenin sonu da olsa
Bırakmam seni asla.*

KURTUL BAĞIMLILIKTAN

*Size tavsiye ederim,
Sigarayı bırakın derim,
Eğer fazla içerseniz,
Sonra demedi demeyin.*

*Sigara öldürür,
Hayatı söndürür,
Ümitle bakan gözlerden,
Hep yaşlar döktürür.*

*Uzaklaştırır senden herkesi,
Boşa geçirir zamanını,
Gereksiz harcatır paranı,
Bulunmaz hiç dermanı.*

*Sen sağlık ile güzelsin,
Sen sigarayla hiçsin.
Tüttürürsen sigara dumanını,
Dinlemez sonra senin feryadını.*

Danyal OK
6/A

Bu Serçe Cüssesine Göre T. rex'den Daha Güçlü Isırabiliyor

Bilim insanlarının yaptığı bir araştırmada bu serçelerin beklenmedik şekilde bütün dinozorlar ve hatta bütün kuşlar arasında en güçlü ısırığa sahip olduğu görüldü.

39

NEVLEM

Bu Serçe Cüssesine Göre T. rex'den Daha Güçlü Isırabiliyor

Hepimizin Jurassic Park'tan tanıdığı haşmetli T.rex'in (Tyrannosaurus rex) cüssesine göre ısırma gücünün, minik Galapagos serçesinden 320 kat daha az olduğunu söylesem ne düşünürdünüz? Herhalde yalan olduğunu düşünürdünüz.

Bilim insanlarının yaptığı bir araştırmada süper bilgisayarlar kullanılarak vücut ağırlığı ve ısırma gücü değerlendirildi. Bu sayede memeliler, sürüngenler ve kuşların dahil olduğu bir hayvan gruplarında çene gücüne dayalı evrimsel değişimler incelenebiliyor. Simülasyon hesaplamaları yapıldığında, bu serçelerin beklenmedik şekilde bütün dinozorlar ve hatta bütün kuşlar arasında en güçlü ısırığa sahip olduğu görüldü. İnsan inanamıyor. Eğer bu serçe T.rex boyunda olsaydı, kuşun ısırığı nesli tükenen kuzenine göre 320 kat daha güçlü olacaktı. Yeni elde edilen bu bulgular T.rex'in çok da akıllara zarar bir ısırığı olmadığını gösterdi. Hatta T.rex'in ısırma kuvveti diğer atalarına oranla oldukça hafif kalıyor. (Gerçi T. rex de fena ısırıyor ha!).

Isırma kuvvetini Newtonla (1N 1 kg kütleli saniyede 1 metre ilerletmek için gereken kuvvet miktarı) ifade edersek, T. rex'in ısırma kuvveti 57,000 newton size oldukça etkileyici gelebilir. Bu minik serçe 33 gram ağırlığında ve ısırma kuvveti 70 newton. Kafadan hesap yaparsak 18.240.000 (On sekiz milyon iki yüz kırk bin) newton oluyor. Oldukça etkileyici. T.rex

için ve diğer türler için araştırma yapıldığında, ısırma kuvveti evrimsel açıdan kademeli olarak geliyor ve hayvanın kütesinin bu kuvvetlerle ilişkili olduğu düşünülüyor. Bu nedenle büyük hayvanların daha güçlü ısırıklara sahip olmasını beklediğini belirtiyor.

Bu Serçe Sert Çıktı

Bilim insanları bazı istisnaların olduğunu keşfetti. Bu serçe gibi bazı türlerin ısırma kuvvetinin cüsselerinden beklediği gibi olmadığını keşfettiler.

Galapagos serçelerinin evrimsel olarak hızlanarak ağırlıklarına oranla çok daha fazla ısırma kuvvetlerinin oluşması olasıdır. Araştırmaya göre, 1 milyon önceki atalarının ısırma kuvvetleri çok daha zayıftı. Yani bu serçeler, T.rexlere göre çok daha sert ısırıyorlar. T.rex böyle vasat bir ısırıkla bile avını yakalamada sorun çekmiyordu, çünkü cüsseleri sayesinde yeterli ısırma gücünü elde ediyorlardı. Sadece boyutları sayesinde bile kemikleri kolaylıkla un ufak edebilen bir yaratıktı.

Tabi yine de insan kendini bu serçe kadar sert ısırabilen bir T.rex olsaydı ne olurdu demekten alıkoyamıyor. Ya da T. rex kadar serçe olmasını? Ek bilgi: Newton Kütesi 1 kg olan bir cismin hızını, saniyede 1 m/s arttırmak için o cisme uygulanması gereken kuvvet miktarı olarak tanımlanır.

Esil Vera ULUSOY
6/A

ÜZGÜNÜM SANA VEREMEM

Ada, güzel mi güzel fakat güzelliğinden daha çok arkadaşları arasında pek de hoş karşılanmayan başka bir özelliği ile ön plana çıkmış bir altıncı sınıf öğrencisidir. Ada'nın bu özelliğini merak edenleriniz olmuştur o vakit anlatayım:

Ada bir gün yine hopyaya zıplaya okula giderken, yolda sınıf arkadaşı Aslı ile karşılaşır. İki arkadaş birbirine "günaydın" dedikten sonra Aslı, Ada'nın elindeki sarı, pembe, yeşil renklerle kaplı, üzerinde insanın iştahını kabartacak

kadar güzel meyve resimleri olan şeker kutusunu gördü ve çok dikkatini çekti. Dikkatini çekmesinin yanı sıra o şekerlerden canı da çekmişti doğrusu. Dayanamayıp Ada'ya, "Bana şekerlerden bir tane verir misin?" diye sordu. Ada'nın bu soruya cevabı ise:

"Üzgünüm sana veremem." oldu. Aslı bu duruma üzülmeye rağmen pek belli etmemeye çalıştı. Ada elindeki şekerlerle mutlu mesut okula doğru ilerlerken Aslı da arkadaşından aldığı cevaba canı sıkılmış bir

Oysaki biz arkadaşız ve birbirimize ihtiyacımız var. Eşyalarımızı, yemeklerimizi birbirimizle paylaşabiliriz.

41

NEVALEM

Üzgünüm
Sana Veremem

şekilde, okula vardı. Diğer arkadaşları: Seda, Emel ve Betül ise Aslı'nın moralinin bozuk olduğunu hemen anladılar ve ona:

"Aslı bir şey mi oldu sabah sabah yüzünden düşen bin parça." diye sordular. Aslı da arkadaşlarına,

"Yok aslında bir şey olmadı ama okula gelirken bizim Ada ile karşılaştım ve..." arkadaşları Aslı'nın lafını bitirmesine müsaade etmeden hemen tahmin ettiler:

"Ada'nın elinde bir şey gördün, ondan istedin ama Ada "üzgünüm sana veremem" dedi öyle değil mi?" diye sordular. Aslı yine morali bozuk bir şekilde,

"Evet, tam olarak böyle dedi." diye karşılık verdi, arkadaşlarının sorusuna. İçlerinden Seda:

"Artık Ada'nın bu durumuna alışmalıyız, o hep böyle sen canını sıkma." diyordu. Ama Aslı'nın içine bu durum dert olmuştu. Aslı böyle düşünürken ilk ders zili çaldı.

O gün ilk ders Türkçe dersi idi. Öğretmen yeni öğrendikleri sıfatlar konusunu pekiştirmek amacıyla grup çalışması yaptıracaktı, bunun için de sınıfı gruplara ayırdı. Her grup beşer kişiden oluşuyordu. Aslı ile Ada aynı gruba denk gelmemişti. Aslı bu duruma biraz sevinir gibi olmuştu doğrusu, sabahki şeker olayından sonra bir Ada vakası daha kaldırılabileceğini düşünmüyordu. Bu sefer de Ada ile Seda aynı gruba denk geldi.

Öğretmen gruplar için gerekli olan

malzemeleri saydı. Bu çalışma için renkli kâğıt, renkli kalem, yapıştırıcı ve simli karton gerekiyordu. Grupta simli karton bir tek Ada'da vardı ve grupla paylaşması gerekiyordu. Seda, Ada'ya simli kartonu grupla paylaşması gerektiğini söylese de bir türlü o, ikna olmuyordu ve Seda'ya,

"Üzgünüm sana veremem." deyip duruyordu.

Seda az önce Aslı'ya verdiği teselli cümlelerini hatırladı ve bu durumdan hafif utandı. Çünkü onun da canı sıkılmıştı. Grup arkadaşlarından Ege de Seda'ya destek olmuş, Ada'yı kartonu paylaşması için ikna etmeye çalışıyordu. Ama tüm bu çabalar boşa kürek çekmekten öteye gidemiyordu. Ada, Ege'ye de aynı cevabı vermişti:

"Üzgünüm sana veremem."

Ada, simli kartonu paylaşmayınca yaptıkları çalışma tam anlamıyla amacına ulaşmıyor, kendini göstermiyordu. Bu sırada diğer gruplar da çalışmayı bitirmek üzereydi. Seda onlara imrenerek bakıyordu. Öğretmen çalışmayı bitirdiğinde Sedaların grubu Ada'nın paylaşmadığı simli karton sebebiyle üçüncü olmuştu. Ada bu durumdan hiç üzüntü duymuyordu.

Teneffüs zili çaldıktan sonra Aslı, Seda, Emel ve Betül bir araya geldi. Bu kez Seda'nın yüzünden düşen bin parçaydı. Seda, Aslı'ya dönerek:

"Sabah sana Ada'nın bu durumuna alışman

Üzgünüm Sana
Veremem

gerektiğini, bunun için canını sıkmana gerek olmadığını söylemişim ama yanılmışım insan gerçekten de arkadaşını onunla bir şey paylaşmayınca canı sıkılıyormuş.” dedi.

“O halde Ada’nın bu durumuna bir çözüm bulalım arkadaşlar.” diyen Betül’ün bir fikri vardı. Emel buna karşılık:

“Ona bir ders vermekten mi bahsediyorsun, iyi ama bunu nasıl yapacağız?” diye sordu. Betül anlatmaya başlamadan önce arkadaşlarına şöyle bir soru yöneltti:

“Evet bir ders vermekten bahsediyorum. Hepimiz Ada’nın paylaşmayı sevmediğini ve cimri olduğunu biliyoruz ve bu durumdan şikayetçiyiz değil mi?” Kızlar hep bir ağızdan,

“Eveet.” dediler. Betül fikrini anlatmaya başladı: “Şimdi arkadaşlar öncelikle öğretmenimize bu durumdan bahsedip rahatsız olduğumuzu ve arkadaşımızın bu hoşlanmadığımız özelliğini değiştirmek istediğimizden bahsedeceğiz. Daha sonra öğretmenimizden ufak bir yardım isteyeceğiz.” Betül fikrini paylaşmaya devam ederken Aslı araya girip,

“Nasıl bir yardım isteyeceğiz?” diye sordu. Betül anlatmaya devam etti: “Yardım şöyle olacak öğretmenimiz bizi sürpriz bir sınav yapacak ve Ada dahil hepimiz şaşırılmış olacağız bu duruma ve hazırlıksız yakalanacağız. Öğretmenimiz bir yandan bu sınavın çok önemli olduğunu söyleyip bizde heyecan ve telaş olmasını sağlayacak. Biz de sınavdan bir önceki

teneffüs Ada’nın uçlu kaleminin içindeki uçları çıkaracağız ve kalem kutusunu saklayacağız, Ada bizden kalem istemek zorunda kalacak. Biz de aynen Ada’nın bize söylediği gibi “üzgünüm sana veremem.” diye cevap vereceğiz ona.

“Vaayy çok güzel bir fikir, böylelikle Ada’ya kendi cümlesiyle doğruyu göstermiş olacağız.” diye arkadaşının fikrini ne kadar beğendiğini ifade etti Emel.

“Evet aynen öyle, hadi hemen öğretmenimizle konuşalım.” diye karşılık verdi Seda.

Bir sonraki teneffüs Aslı, Seda, Emel ve Betül öğretmenleriyle konuştu. Ada’nın durumunu, yaşadıkları olayları ve arkadaşlarının bu durumuna üzüldüklerini, Ada’nın da paylaşma duygusunu öğrenmesini istediklerini anlattılar. Öğretmen, öğrencilerinin bu duyarlılığını çok sevdi ve onların bu ders verme fikrine hemen ortak oldu.

Ertesi gün öğretmen öğrencileriyle anlaştığı gibi derse girdiğinde:

“Evet arkadaşlar bugün sizi bir sınav yapacağım, masanın üzerinden her şeyi kaldırın sadece kalem ve silgi kalsın.” dedi. Bu arada Aslı, Emel, Seda ve Betül teneffüste her şeyi ayarlamış yani Ada’nın kaleminin uçlarını çıkartmışlardı ve kalem kutusunu saklamışlardı.

Sınıf şaşkınlık içerisindeydi, habersiz bir şekilde sınav olacaklardı. Öğretmen bu gürültüye bir son vermek için sınav kağıtlarını dağıttı.

Sınav başlamıştı, herkes ismini ve soy ismini sınav kağıdına yazdı. Ada ismini ve soy ismini yazmıştı. Birden ucunun bittiğini fark etti. Hemen kalem kutusunu aradı fakat bulamadı. Her şey dört arkadaşın planladığı gibi gidiyordu. Ada, Aslı'ya dönerek,

"Kalem kutumu bulamıyorum, kalemimin ucu bitti bana bir kalem verir misin?" diye sordu. Aslı:

"Üzgünüm sana veremem." dedi. Ada üzülmüştü. Allah'tan sırasında bir kurşun kalem buldu. Onunla sınava devam etti fakat onun da ucu kırıldı. Şimdi de bir kalem tıraş lazımdı. Bu sefer Ege'ye dönerek,

"Kalemimin ucu kırıldı bana kalem tıraşını verir misin?" dedi. Ege, Ada'ya cevap olarak:

"Üzgünüm sana veremem." dedi. İşte Ada şu anda kendini çaresiz hissetmeye başladı. Üstelik arkadaşlarından aldığı cevapların da kendisinin arkadaşlarına daha önce verdiği cevap olduğunu

anlamıştı. Yavaş yavaş pişman oluyordu. Paylaşmanın önemini tam olarak anlamıştı.

Sınav bitti. Ada çok üzgün bir şekilde arkadaşlarının yanına gelip özür diledi. Arkadaşları ise,

"Niçin özür diliyorsun Ada?" diye sordular. Ada:

"Ben az önceki sınavda büyük bir hatamı fark ettim. Daha önce sizinle hiçbir şeyimi paylaşmamıştım. Hep 'üzgünüm sana veremem' demiştim. Sınavda ben de kötü bir duruma düştüm ve siz de benimle eşyalarınızı paylaşmayınca kendimi çok kötü hissettim. Oysaki biz arkadaşız ve birbirimize ihtiyacımız var. Eşyalarımızı, yemeklerimizi birbirimizle paylaşabiliriz. Çok pişmanım, paylaşmanın önemini şimdi anladım bu yüzden sizden özür diliyorum" dedi. Arkadaşları Ada'nın hatasını anladığına sevinerek onu affettiler.

Ada ve sınıf arkadaşları o günden sonra her şeyi birbirleri ile paylaştılar.

Yusuf Kerem EMRE
6/B

SEYİT ALİ ÇABUK (SEYİT ONBAŞI)

1889 yılının eylül ayında Havran ilçesi Çamlık (Manastır) köyünde doğdum. Asıl adım Seyit Ali Çabuk'tur. Babam Abdurrahman Bey, annem Emine Hanım'dır. 1909 yılının nisan ayında askere alındım. 1912'de Balkan Savaşları'na, ardından Çanakkale Savaşı'na katıldım.

Savaş esnasında gemiler ölümüne bomba yağdırıyordu. En iyi gardaşım Niğdeli Ali ile bugünün kıyamet günü olabileceğini düşünüyorduk. Ardından bir anda İngiliz zırhlısı "Ocean" bizim olduğumuz bataryayı vurdu. İlk atışta üç şehit verdik. Bataryadaki askerler, gemiler bizim menzilimize girmişler mi diye baktılar. Fakat o gemi, menzilimizde değildi. Biraz beklememiz gerekiyordu. Ardından İngiliz zırhlısı tekrar bizim bataryayı denedi ve top mermisi bataryadaki cephaneliğin içine girdi. Herkes bir anda kaçmaya başladı. O anda mermi patlamadı, sığındığımız yerden tam

çıkıyorduk ki mermi bir anda patladı. Bu anda beş şehit daha verdik. Gemi son bir kez bizi denedi ve tüm vinçler hasar gördü. Artık top mermisiyle ateş edemeyeceğimizi anladık.

Bir an aklıma şehit olan gardaşlarım geldi. Onları düşündükçe o gemileri Boğaz'a batırmak, gömmek istiyordum. Bir anda top mermisini taşımaya karar verdim. Topları vince koyan askerlere mermiyi sırtıma yüklemelerini söyledim. Askerler bana merminin 210 okka (276 gr) olduğunu, taşıyamayacağımı söylediler. Ben yine sırtıma vermelerini söyledim. Bunun üzerine askerler mermiyi sırtıma yüklediler, "Ya Allah!" diyerek mermiyi kaldırdım. Mermiyi ateşledik ancak gemiyi sıyırdı. İkinci denemede de aynısı oldu fakat üçüncü denemede Ocean gemisini isabet aldı ve gemi Boğaz'da sürüklenmeye başladı. Ardından mayına çarparak Boğaz'a gömüldü.

Ben İstanbul'um!

Ben İstanbul'um!

Eskiden Bizans'ın elinde olan ve Fatih Sultan Mehmet'in Konstantiniyye topraklarını fethetmesiyle Osmanlıya geçen; derin, aziz, güzel şehir: İstanbul. İşte o benim.

Ben birçok devletin kıymetlisi, gözbebeği, ilgi odağı, verimli topraklara sahip İstanbul'um... Tüm milletler bana sahip olmak için savaştı fakat bir tanesi kazanmıştı beni. Fetih kapılarını açan: Fatih Sultan Mehmet...

Peygamberimizin (s.a.v.) hadis-i şerifi olan o şanlı komutan...

Epey zaman geçti.

Büyüdüm, daha da güzelleştim, yaşlandım. Güzelleşmek ve yaşlanmak yorgunluk da

getirdi. Yorgunluğum da ayrı bir güzellik kattı.

Bana şiir yazmayan şair kalmadı, dizelerde nefes aldım. Yapıtlarda, anıtlarda yaşadım.

Şimdilerde Galata'da Kız Kulesi'nde aşk'ım, sevgiyim.

Gülhane Parkı'nda aileyim, mutluluğum...

Topkapı Sarayı'nda ihtişamım, gözdeyim...

Yahya Kemal'in dizelerinde Aziz İstanbul'um.

Orhan Veli'nin dizelerinde hoş kayıkhanelerde bir yalıyım...

Necip Fazıl'ın dizelerinde servi, endamlı servi, ahirete perdeliğim...

Bir deniz kıyısında,

Ben, İstanbul'um!

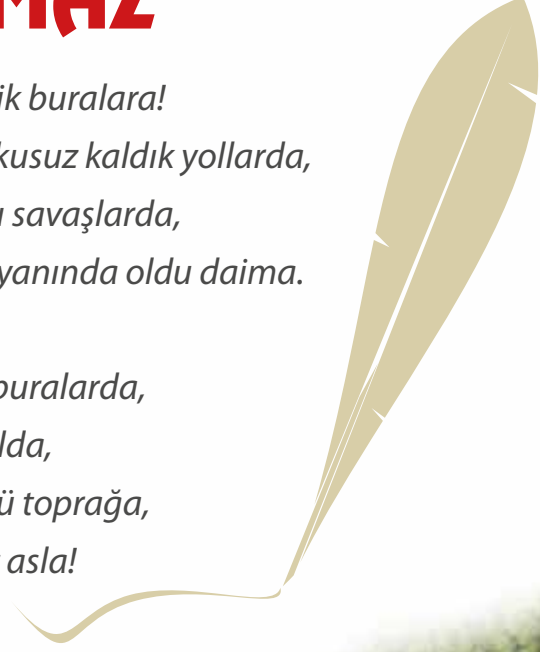

İrem AKINCI
6/B

UNUTULMAZ

*Taa Orta Asya'dan geldik buralara!
Kaç gece, kaç sabah uykusuz kaldık yollarda,
İmanımız çelik zırh oldu savaşlarda,
Adaletimiz ise halkının yanında oldu daima.*

*Koca bir devlet kurduk buralarda,
Onca şehit verdik bu yolda,
Damlalar sel oldu, düştü toprağa,
Şehitlerimiz unutulmaz asla!*

Anneler, babalar sürekli telefonlarıyla uğraştığı için küçük yaştaki çocuklar bile telefon kullanmayı öğrenmeye başladı.

47

NEVLEM

Deneme ←

Begüm BEDİR
8/A

TEKNOLOJİ ve BİZ

Günümüzde insanlar teknolojiyi gereğinden fazla kullanmaya başladı. Ve bu bir sorun haline gelerek gittikçe yaygınlaşıyor. Yaşamımızdan örnek vermek istiyorum. Eve gidip ailemize yaşadıklarımızı anlatıyoruz ama onlar telefonla sosyal medyada geziniyor ve bizi dikkate almıyor. Cevap bekleyince sadece kafa sallıyorlar ve bu durum bizi çok üzüyor. Telefonlarıyla ilgilenirken dış dünyayla iletişimini kesiyor ve kendilerini telefona kaptırıyorlar.

Yolda yürürken insanların çoğu, telefonuna bakmaktan önünü göremiyor ve can yakıcı kazalar başlarına geliyor. Hatta araba

kullananlar bile telefonuyla ilgilenip yolu unutuyor, önlerine çıkan insanları görmüyor, can kaybına neden oluyorlar. Kimin hakkı var insanları çocuğundan, eşinden, ailesinden etmeye?

Anneler, babalar sürekli telefonlarıyla uğraştığı için küçük yaştaki çocuklar bile telefon kullanmayı öğrenmeye başladı. Ne demişler: "Üzüm üzümüne baka baka kararır." Teknolojinin hayatımızı ele geçirmesine izin vermeyelim. Kendimize ve aile bireylerine kısıtlamalar koyalım. Telefon ve bilgisayarla ilgilenildiği kadar kitap okunsa, ne mutlu ülkemiz insanına...

Fatma Zehra AĞIRMAN
8/A

GÜNÜMÜZDE TEKNOLOJİ

Günümüz teknolojisi gelişmiş durumda ve hala gelişmeye devam ediyor. Yeni telefonlar, yeni bilgisayarlar, yeni dijital saatler... Teknoloji geliştikçe bağımlılık da artıyor. Telefon kullanımı çok küçük yaşlara kadar iniyor.

Telefonlar, bilgisayarlar, bunların neredeyse hepsi günlük yaşamımızda sürekli kullandığımız araçlar. İşimizi kolaylaştırmaya çalışan, iletişimi daha rahat yapabilmemizi sağlayan gereçler. Tabii ki bunların bağımlılık yapması da söz konusu. Her çocuğun, her gencin elinde bir akıllı telefon görebilirsiniz. Hatta bebeklerin bile... Ebeveynler, küçük çocuklarına yemek yerken ya da ağlayınca susmaları için ellerine

telefon veriyor. Aileler o an için çocuklarını oyalamış olsalar bile çocuklarının bundan ne kadar zarar gördüğünden habersizler. Küçük yaşlardaki çocukları akıllı diye adlandırdığımız gereçler ile tanıştıyoruz. Bu durum da çocukların beyin gelişimini engelliyor ve onlara zarar veriyor.

Teknolojinin yararı fazla olduğu gibi zararı da fazla. Bilinçli kullanım olduğunda hiçbir sorun olduğunu düşünmüyorum ancak bilinçsiz kullanıldığında, hem kişiye manevi zarar sağlayacak, dışarıyla bağına kopartacak hem de kişiye hastalıkların kapısını açacaktır. Sözün özü" Azı karar çoğu zarar".

Duruşah AKKAYA
6/A

DOĞA KAMPI MACERASI

Öğretmen Zeynep Hanım'ın o gün öğrencilerine bir sürprizi vardı. Sene sonu yaklaştığı için şehir merkezine birkaç kilometre uzaklıkta olan doğa kampı alanında bir hafta sonu kampı gerçekleşecekti. Ancak bu kampa telefon ve tablet getirilmeyecekti. Zeynep Hanım bunu bütün ortaokula duyurdu. Ahmet bu kamp fikrine çok heveslenmişti. En yakın arkadaşı Murathan ile gitmeyi çok istiyordu. Teneffüste Murathan'la konuşmaya gitti.

Ahmet: "Zeynep Hoca'nın kamp fikrine ne diyorsun? Sence de çok iyi bir fikir değil mi? Tam bizlik." Dedi.

Murathan ise umursamaz bir tavırla: "Başta bana da güzel geldi ama Zeynep Hoca'nın koyduğu şarta baksana? İki gün boyunca tablet ve telefonum olmadan ne yaparım!" dedi.

Ahmet: "Doğa kampının oldukça eğlenceli

geçeceğine eminim. Zaten her gün telefon ve tabletlerimizle oynayabiliyoruz. Gel işte bu fırsatı kaçırmayalım, beraber gidelim." diyerek arkadaşını ikna etmeye çalıştı.

Murathan: "Ben gelmeyi hiç istemiyorum. Hiç eğleneceğimi düşünmüyorum. Sana iyi eğlenceler." diyerek oradan uzaklaştı.

Murathan'ı kampa gelmeye ikna edemeyen Ahmet üzgün bir şekilde bir sonraki derse girdi. Bu kampa Murathan'la gitmeyi çok istiyordu. Bir yolunu bulup onu ikna etmeliydi. Bütün gün bunu düşündü, düşündü, düşündü...

Okul çıkışı eve giden Ahmet bugün olanları annesiyle paylaştı. Kampa Murathan'la gitmek istediğini ancak Murathan'ın telefon ve tabletsiz iki gün geçirmek istemediğini söyledi. Bunları duyan Ahmet'in annesi Meral Hanım Murathan'ın kampa gelmesi için onu

ikna edebileceğini düşündüğü Derya Hanım'ı aramayı düşündü. Derya Hanım Murathan'ın annesi ve Meral Hanımın da yakın arkadaşıydı.

Meral Hanım, olanları Derya Hanım'a anlatınca, Derya Hanım, "Murathan'la konuşup onu ikna etmeye çalışacağını" söyledi.

Telefonu kapattıktan sonra Derya Hanım oğlunun telefon ve tablet düşkünlüğünün bu derece arttığını fark edince oldukça üzüldü. Murathan'la akşam yemeğinde konuşma kararı aldı. Yemek masasında buluşan Murathan ve ailesi Murathan'a bugün okulda ilginç bir şey olup olmadığını sordular. Murathan umursamaz bir tavırla hafta sonu yapılacak doğa kampından; ama kendisinin bu kampa telefon ve tablet yasağı olması nedeniyle katılmayacağından söz etti.

Derya hanım oğluna bu kampa katılmasının kendisi için çok eğlenceli ve faydalı olacağını söyleyerek onu ikna etmeye çalıştı. Babasının da ısrarlarına dayanamayan Murathan: "Bu kampa gitmeyi hiç istemiyorum ama madem bu kadar istiyorsunuz peki o halde, ama şunu unutmayın ki ben orada hiç eğlenmeyeceğim!" dedi.

Ertesi gün okula geldiklerinde Ahmet Murathan'daki durgunluğu fark edince neden böyle olduğunu sordu. Murathan da dün akşam yemek masasında geçen konuşmayı Ahmet'e anlattı.

Ahmet bu duruma çok sevinerek: "Yaşasın! Göreceksin birlikte çok eğleneceğiz." dedi.

Murathan ise, kesin öyle olur der gibi bir yüz ifadesiyle, Ahmet'in sevincini karşılıksız bıraktı.

Sonunda büyük gün gelmişti. Ahmet ve Murathan sırt çantalarını hazırlamak için okuldan çıkar çıkmaz eve gittiler. Ahmet yanına: el feneri, matara, çadır malzemeleri ve acil yardım çantasını alarak tatil çantasını hazırladı. Annesinin yapmış olduğu, üzümlü keki de çantasına koymayı ihmal etmemişti. Gidecekleri yer sessiz, derin ve uzak bir vadideydi. Ahmet, heyecanla babasının yanına giderek kamp gününün geldiğini söyledi ve arkadaşı Murathan'la kendilerini kamp merkezine bırakmasını rica etti.

Ahmet ve babası Murathan'ı evinden alarak yola koyuldular.

Kamp merkezine vardıklarında öğretmen ve arkadaşlarının birçoğunun çadırlarını kurmaya koyulduklarını gördüler. Hemen Murathan ve Ahmet de yanlarında getirdikleri kamp malzemelerini çantalarından çıkararak çadırlarını kurmaya başladılar. Çadırlarını kurma işini bitirdiklerinde derin bir "oh!" çekerek öğretmenlerinin yaktığı kamp ateşi etrafında arkadaşlarıyla oturmaya gittiler. Ahmet oldukça keyifli görünüyordu ama Murathan telefonunu şimdiden çok özlemişti. Ahmet'e dönerek:

“Keşke yanımda telefonum olsaydı. Ne yapacağım ben koskoca iki gün boyunca burada!” dedi.

Ahmet Murathan’a: “Neden sen de hepimiz gibi keyif almaya çalışmak yerine şikâyet ediyorsun ki?” diye sordu. Tam o sırada öğretmenleri elinde marshmallow şekerlemeleriyle kamp ateşinin başında belirdi. Herkes sevinç çığlıkları atarak öğretmenlerinin etrafında toplandı. Marshmallowları çubuklara dizerek ateşin üstünde ısıtan öğretmenleri bütün öğrencilerine tek tek ikramda bulundu. Murathan da biraz olsun can sıkıntısını gidermek için arkadaşlarına katılmıştı. Öğretmenleri çocuklar marshmallowlarını yerken onlara çok ilginç ve maceralı hikayeler anlatarak bu güzel anı daha da keyifli hale getiriyordu. Murathan da ne olduğunu anlamadan telefon ve tableti bir anda unutmuş ve arkadaşlarıyla kendini çok eğlenirken bulmuştu.

Saat epey geç olmuştu. Öğretmenleri kamp ateşini söndürmek üzere kalkıp öğrencilerine de çadırlarına geçerek artık uyumaları gerektiğini, sabah çok erken kalkacaklarını söyledi. Ahmet ve Murathan o gece derin bir uyku çektiler. Sabah kuş cıvıltıları ve hafifçe esen bir rüzgâr eşliğinde uyanarak hemen arkadaşları ve öğretmenlerinin yanına gidip, kahvaltayı hazırlamalarına yardım ettiler. Herkes bir işin ucundan tutunca birkaç dakika

içerisinde çok güzel bir kahvaltı hazırlamışlardı. Kahvaltı yaptıktan sonra öğretmenleri öğrencilerini yanına çağırarak, kendilerine eğlenceli bir oyun parkuru hazırladığı, haberini verdi. Çadırların arka tarafındaki parkuru gören öğrenciler sevinçten havalara uçtu. Hemen gruplar belirlendi ve öğrenciler galip olmak için parkuru ellerinden gelen en iyi şekilde tamamlayarak kendi gruplarını lider yapmaya çalıştılar. Ahmet ve Murathan da aynı grupta yarışıyor ve ikisi de çok iyi performans göstermişlerdi. Bu sayede Ahmet ve Murathan’ın olduğu grup birinci olarak yarışmayı kazandı. Yarışmanın hemen ardından öğrenciler öğretmenleriyle göl kenarına giderek akşam yemeği için balık tutmaya karar verdiler. Murathan ilk defa balık tutacak olmanın heyecanı ile meraklı gözlerle göle attığı oltadan, büyük bir balığın oltasına düşmesini bekliyordu. Ahmet Murathan’ın bu halini görünce ona dönerek: “Bakıyorum da kamp merkezini çok sevmişe benziyorsun. Sabahtan beri telefon ve tableti ağzına bile almadın.” dedi. Bunu duyan Murathan başını önüne eğerek: “Aslında kamp fikri o kadar da kötü bir fikir değilmiş. Bu kadar eğleneceğimi hiç beklemezdim.” dedi. Ahmet Murathan’ın böyle düşünmesine oldukça memnun görünüyordu. Ahmet’le sohbete koyulan Murathan, oltasının bir anda ağırlaştığını hissetti. Oltasını hızlıca saran Murathan oltasında oldukça büyük bir balık görünce

Akşam yemeğinden sonra arkadaşlarıyla doğayı keşif yürüyüşleri yapmak, öğretmenleriyle hiç bilmediği ve telefonlarda olmayan oyunları oynamak gerçekten harika bir deneyimdi.

sevinçten ne yapacağını şaşırıldı. Hemen balığı oltanın ucundan alarak öğretmenin yanına koştu ve yakaladığı balığı gösterdi. Arkadaşları da o sırada bu olaya şahit olunca oldukça sevindiler. Diğer öğrencilerin ve Murathan'ın yakalamış olduğu irili ufaklı birçok balığı yanındaki kovaya koyan öğretmenleri öğrencilerini de alarak kamp alanına geri döndü. Akşam yemeğini yapmak için el birliğiyle herkes işe koyuldu. Ortaya harika bir sofraya çıkmıştı. Telefon ve tablet Murathan'ın aklına bile gelmiyordu. O kadar eğleniyor ve keyifli vakit geçiriyordu ki yarın kampın son günü olmasına gerçekten çok üzülüyordu.

Akşam yemeğinden sonra arkadaşlarıyla doğayı keşif yürüyüşleri yapmak, öğretmenleriyle hiç bilmediği ve telefonlarda olmayan oyunları oynamak gerçekten harika bir deneyimdi.

Öğrencilerine saatin geç olduğunu ve yarın kampın son günü olduğunu hatırlatan öğretmenlerinin uyarıları üzerine öğrenciler çadırların içine girerek uyudular.

Sabah uyandıklarında bu güzel kamp merkezinden ayrılacak olmanın üzüntüsü içerisindeydiler.

Kahvaltı yaptıktan sonra sırayla ailesi gelen öğrenciler arkadaşları ve öğretmenleriyle vedalaşarak bu güzel kamp macerası için öğretmenlerine teşekkür etmeyi ihmal etmediler. Ahmet ve Murathan'ın da aileleri gelmişti. Ahmet'in annesi Meral Hanım ve Murathan'ın annesi Derya Hanım

merakla Murathan'a kamp macerasının nasıl geçtiğini sordu. Murathan: "İnanmayacaksınız ama harika bir kamp macerasıydı. Telefon ve tabletle oynamak için buraya gelmeseydim çok şey kaybederdim. İyi ki sizleri dinleyerek buraya gelmişim." dedi. Bunu duyan Ahmet Murathan'a: "İstersen sen burada kamp yapmaya devam edebilirsin." diyerek gülmeye başladı.

Bunu duyan Meral ve Derya Hanım da gülmeye başladılar.

Murathan: "Kamp macerası arkadaşlarla ve sevdiğimizle güzel olur. Belki bir gün tekrar bir kamp macerası yaşarız. Bu konuyu öğretmenimizle paylaşacağım." dedi.

Murathan'ın kampta bu kadar keyifli vakit geçirmesine herkes çok sevinmişti. Arabaya bindiklerinde Murathan camdan kamp alanını seyrederek: "Yine geleceğiz güzel doğa kampı. Bizi unutma." diye seslendi.

*insan etrafıyla daimî olarak ilişki içindedir.
Hayatının her evresinde başkaları ile iletişim
kurmaya ihtiyaç duyar.*

MERHABA, İLETİŞİM(SİZ) OLABİLİR MİSİNİZ?

Sayın Anne Babalar ve Sevgili Çocuklar,

Birçok yönüyle yaratılmışların en kıymetlisi olan insanı diğer varlıklardan ayıran en büyük özelliklerden biri 'akıl'dır. Akıl birçok işleviyle birlikte düşünmeyi, fikirler üretmeyi, konuşmayı, kendimizi ifade etmeyi ve insanlarla diyaloga girmemizi sağlar. Bunun yanında sosyal bir varlık olarak yaratılmış insan etrafıyla daimî olarak ilişki içindedir. Hayatının her evresinde başkaları ile iletişim kurmaya ihtiyaç duyar. Peki, iletişim kurmayı ne kadar iyi biliyoruz ve iletişimde yanlış bildiğimiz doğrular nelerdir? İsterseniz işe iletişimin tanımını yapmakla başlayabiliriz.

İLETİŞİM:

Bireyin karşısındaki tarafından **anında ve açıkça** anlaşılmasını sağlayacak şekilde,

kendisini ifade etme davranışıdır.

Bu noktada sizlere sorum olacak: "Hangi koşullarda etkin bir iletişim gerçekleştiği sonucuna varırsınız?". Sizin için etkin bir iletişimde olmazsa olmazlar nelerdir? Dinlemek mi, dinlenmek mi, saygı mı, karşımızdakinin bir birey olarak varlığını kabul etmek mi, sözlerini önemsemek mi ya da hepsi mi?

Etkin iletişim, yalnızca mesajı alan kişinin **gönderenin amaçladığı şekilde** mesajı yorumlaması sonucunda gerçekleşir. Bu da demek oluyor ki; derdimizi tam olarak anlatabildiğimiz ölçüde etkin iletişim kurmuş olabiliyoruz. Günlük hayatınızı bir düşünün, diyaloglarınızın kaçında söylemek istediğinizin karşıya tam olarak geçtiğini düşünüyorsunuz? Cevap pek azının ise, burada durup

Merhaba, İletişim(Siz) Olabilir Misiniz?

düşünmeye, yanlış anlama ve anlaşılmalari gidermeye çalışmakta fayda olacaktır.

İletişimde mesaj ya sözel yolla ya da sözel olmayan yollarla iletilir. Sözel iletişim kullandığımız sözcüklere, ses tonumuza, sesimizdeki iniş çıkışlara işaret eder. Konuşma, müzik, yazı, T.V. ve videoyu sözel iletişime örnek olarak gösterebiliriz.

Sözsüz iletişim ise, beden diline yani hareket tarzımıza, yüz ifademize, bedenimizin duruş şekline, jestlerimize vb. işaret eder. Tam da burada çok çarpıcı bir oran ortaya çıkmaktadır. Sözel olmayan yolla iletilen bilgiler mesajımızın % 80'ini oluşturmaktadır ve alıcı tarafından mesajın doğru anlaşılıp anlaşılmamasına doğrudan etki etmektedir. Burada bir etkinlik yapalım. Sizden altı farklı duygu ile "İyiyim." demenizi isteyeceğim. Bunu yaparken duygunuzu bedeninize ve yüzünüze de yansıtmayı beklemekteyim. Örneğin, heyecanlı bir duyguyla "İyiyim." derken vücut hareketleriniz ve mimiklerinizle de bunu karşıdakilere hissettirmelisiniz. Bu etkinlik bittikten sonra neleri farkettiliniz? Mutlu bir şekilde iyi olduğunu söyleyen bir insanla vücut dilinden üzgün olduğunu anladığınız birinin "İyiyim." demesi sizde aynı etkiyi mi uyandırır? Öyleyse:

Etkin bir iletişim yürütmek için, sözel ya da sözel olmayan mesajlar uyum içerisinde olmalıdır. İletişimdeki sorunların birçoğu sözlerimizin davranışlarımıza ters düşmesi sonucu çıkar.

Peki, ne oluyor da biz yanlış anlaşılıyorz? Mesajımız karşıya istediğimiz gibi gitmiyor? Nelere dikkat etmemiz gerekir gelin birlikte bakalım.

Yanlış anlama, alıcının, **mesajı gönderenin amaçladığından farklı bir şekilde** mesajı anlamasıyla sonuçlanan iletişimdeki bozukluktur. Biraz önce bahsettiğimiz gibi belki vücut hareketlerimiz belki bakışımız belki ses tonumuz bizi yanlış anlaşılmaya sürüklemiş olabilir. Tam burada durup düşünelim. Kendinizin yaşadığı bir yanlış anlama ya da anlaşılma olayına örnek verebilir misiniz? Bu yanlış anlama ya da anlaşılma olayının nedeni nedir ve çok daha önemlisi nasıl önlenabilir?

Yanlış anlama ya da anlaşılmayı önleyecek becerileri sıralayalım ve bunlardan ne kadarını uygulayıp uygulayamayacağımızı kontrol edelim:

1. Hem sözel hem sözel olmayan kanallardan **aynı mesajı gönderme.**

2. **Soru sorma:** Mesajı gönderenin "Ne demek istediğimi anlıyor musun?" ya da alanın "Bunu mu kastediyorsun?" benzeri sorular sorması.

3. **Soru sorma:** Mesajı gönderenin "Ne demek istediğimi anlıyor musun?" ya da alanın "Bununla ... mı kastediyorsun?" benzeri sorular sorması.

4. Mesajı alanın, mesajı kendi sözcükleriyle mesajı gönderene **geri bildirmesi.** Örneğin, "Eve geç dönme." mesajını alan birinin "Bu sözlerinden

benim evde on bire kadar olmamı istediğini anlıyorum.” demesi gibi. Çünkü herkese göre ‘geç’ kelimesinin anlamı değişkenlik gösterebilir bu da yanlış anlamaya sebebiyet verebilir. Mesajlar her zaman açık ve anlaşılır olmalıdır.

Günlük hayatımızda yanlış anlaşılmalara sebep olan ya da karşımızdaki insanlarla sağlıklı iletişim kurmamıza ket vuran sıkça yaptığımız hatalardan biri de konuşmalarımızda ‘iletişim engellerine’ başvurmamızdır. Nedir bu iletişim engelleri? İsteyerek ya da istemeyerek diyaloglarımızda ilettiğimiz kırıcı, incitici, akıl verici vb. içerikli mesajlardır. Bunlar alıcının bizimle iletişim kurma isteğini kesme ya da bizi tam olarak dinlemekten vazgeçme tutumu gerçekleştirilmesine sebep olduğundan iletişim engeli olarak adlandırılmaktadır. Çoğu zaman farkında bile olmadan kullandığımız “Bunda da ne var ki?” diyebileceğimiz iletişim engellerini on iki başlık altında toparlayabiliriz. Dilerseniz okurken bunlardan ne kadarını kullandığınızı ve ne kadarını ne şekilde değiştirebileceğinizi yanlarına not alabilirsiniz. Hazırsanız başlayalım:

1. EMRETME, YÖNLENDİRME, TALEP ETME

«Şikâyetten vazgeç!»

«... yapacaksın.»

«Yapmak zorundasın.»

- Bu gibi söylemler karşı tarafta korku, aktif direnç, isyankâr davranış yaratabilir. Söylenenlerin tersini denemeye davet edebilir.

2. UYARMA, TEHDİT ETME (GÖZDAĞI VERME)

Bir şey yaptığında bunun sonuçlarını karşı

tarafa söyleme:

«Eğer öyle yaparsan, sonunda üzülürsün.»

«Ya yaparsın ya da ...»

- Bu engel karşı tarafın korkmasına, boyun eğmesine, gücenmesine, kızmasına, isyan etmesine neden olabilir. Söz konusu sonuçların gerçekten meydana gelip gelmeyeceğini denemesine de yol açabilir.

3. AHLAK DERSİ VERME, VAAZ VERME, TELKİN ETME

Karşı tarafa ne yapması gerektiğini söyleme:

«Senin sorumluluğun»

«...şöyle yapman gerekir.»

- Karşı tarafta zorunluluk, suçluluk duygusu yaratabilir. Karşı tarafın şiddetli savunmaya geçmesine yol açabilir ve kendisinde sorumluluk duygusuna güvenilmediği izlenimini yaratabilir.

4. ÇÖZÜM GETİRME, FİKİR VERME, ÖNERİDE BULUNMA

Karşı tarafa problemi nasıl çözeceğini söyleme, bu konuda öğüt verme veya öneride bulunma:

«Ben olsam...»

«Neden... yapmıyorsun?»

«Bence...»

«Sana şunu önereyim.»

- Karşı tarafta bağımlılık ya da direnme yaratabilir. Soruna değişik çözümler düşünüp, seçenekleri denemesini engelleyebilir. Kendi sorunlarını çözmekten aciz olduğunu ima edebilir.

5. NUTUK ÇEKME, MANTIK YOLUYLA İNANDIRMA, MANTISAL KANITLAR İLERİ

Merhaba, İletişim(Siz)
Olabilir Misiniz?

SÜRME, TARTIŞMA

Karşı tarafı gerçekler, karşıt kanıtlar, mantı, bilgi veya kendi görüşlerimizle etkilemeyi deneme:

«İşte şu nedenle hatalısın...»

«Olaylar gösterir ki...»

«Evet, ama...»

«Gerçek şu ki...»

-Karşı tarafın kendisini beceriksiz ve yetersiz hissetmesine, iletişimi kesmesine neden olabilir. Savunmayı ve karşı koymayı kısırtabilir.

Şimdiye kadar belirtilen beş iletişim engeli öyle ya da böyle karşı tarafın sorununa bir ya da birkaç çözüm önermektedir. Denetim sizin elinizdedir. Karşı taraf işin dışında kalmaktadır.

6.YARGILAMA, ELEŞTİRME, KABUL GÖSTERMEME, SUÇLAMA

Karşı tarafı olumsuz olarak değerlendirme:

«Bu konuda çok yanlış düşünüyorsun.»

«Olgunca düşünmüyorsun...»

«Sen zaten tembelsin...»

- Karşı taraf için yetersizlik, aptallık anlamı taşıyabilir. Olumsuz yargıya hedef olmamak ya da azarlanmamak için iletişimin kesilmesine yol açabilir. Eleştiri ve yargılar gerçek olarak algılanabilir.

7.AD TAKMA, ALAY ETME, GÜLÜNÇ DURUMA DÜŞÜRME, UTANDIRMA

Karşı tarafın kötü ve aşağı hissetmesini sağlama, onu bir kategoriye sokma, utandırma:

«Koca bebek.»

«Zekanda bir problem var.»

«Sulu göz.»

-Karşı tarafın değersiz hissetmesine, sevilmediğini düşünmesine neden olabilir. Karşılık vermesine yol açabilir.

8.YORUMLAMA, ANALİZ ETME, TEŞHİS KOYMA

Karşı tarafa davranışın altındaki nedenleri söyleme, niçin o şekilde davrandığını veya o şekilde konuştuğunu analiz etme, teşhisini iletme:

«Aslında sen öyle demek istemiyorsun.»

«Senin esas sorunun nedir biliyor musun?»

-Karşı tarafı tehdit edici olabilir ve onda başarısızlık duygusu uyandırabilir. Kendisini korumasız hissedebilir. Kendisine inanılmadığı kanısına varabilir. Yanlış anlaşılma endişesiyle iletişimi kesebilir.

6, 7 ve 8. engellerde yer alan üç kategorinin hepsi yargılamak, değerlendirmek ve bastırmak düşüncelerini iletir. Karşı tarafın yanlışlarının, yetersizliklerinin ve aptalca(!) davranışlarının yüzlerine vurulmasının onlara yardımcı olacağı şeklindeki yanlış inanç nedeniyle bu iletişim engellerine başvurulur.

9. ÖVME, GÖRÜŞÜNE KATILMA

Olumlu bir değerlendirme yapma, görüşüne katılma:

«Çok güzel.»

«Bence harika bir iş yapıyorsun.»

-Karşı tarafa beklentilerin çok yüksek olduğunu ima edebilir. Karşı taraf bunu istenilen davranışı yaptırabilmek için

Merhaba, İletişim(Siz)
Olabilir Misiniz?

içtenlikten yoksun olarak söylenmiş bir söz olarak algılayabilir. Karşı tarafın benlik kavramı ile övgü uygun değilse kendisinde kaygı yaratabilir.

10.GÜVEN VERME, TESKİN ETME, TESELLİ ETME, DESTEKLEME

Karşı tarafın daha iyi hissetmesine çabalama, onu duygularından uzaklaştırmaya çalışma, duygularının gücünü inkâr etme:

«Yarın farklı düşüneneğinden eminim.»

«Aldırma, boş ver düzelir.»

«Haydi biraz neşelen.»

«Zamanla kendini daha iyi hissedersin.»

- Karşı tarafın anlaşılmamış hissetmesine neden olabilir. Başkalarına kolay görünmesi nedeniyle kendisinde kızgınlık duyguları uyandırabilir. «Kendini kötü hissetmen doğru değil.» gibi bir mesaj algılanmasına neden olabilir.

Görüldüğü gibi 9 ve 10. kategorilerde yer alan iletişim engelleri sorunu ortadan kaldırmak, karşı tarafın kendini daha iyi hissetmesini sağlamak ve onun gerçek bir sorunu olduğunu yadsımakla ilgilidir ama etkileri beklenilenin tam tersine olumsuzdur.

11.İNCELEME, SORGULAMA, ARAŞTIRMA, SORUŞTURMA

Kanıtlar, nedenler bulmaya çalışma; problemin çözümüne yardımcı olmak için daha fazla bilgi arayışı içinde olma:

«Neden? Kim? Sen ne yaptın? Nasıl?»

-Soruları cevaplama genellikle karşı tarafı kaçamağa yönltebilir. Soranın niyetini

anlaşılmadığından karşı taraf korkuya, endişeye ve kendi başına sorununu çözemeyeceği hissine kapılabilir.

12.GERİ ÇEKİLME, OYALAMA, İŞİ ALAYA ALMA, İLGİYİ BAŞKA YÖNE ÇEKEREK KONU DEĞİŞTİRME

Karşı tarafı sorunundan uzaklaştırmaya çalışma, problemi bir kenara itme, takılma:

«Hemen onu unutam.»

«Haydi gel, daha boş şeylerden bahsedelim.»

«Sen neden dünyayı yönetmiyorsun?»

-Savaşmak yerine kaçınmak gereklidir şeklinde bir mesajı ima edebilir. Karşı tarafa sorunlarının önemsiz, saçma ve geçersiz olduğu imajını verebilir. Karşı tarafın sorununu açığa vurmasını önleyebilir.

Görüldüğü üzere bir çoğumuz hayatımızda hiç de istemeden bu engellere başvurabiliyoruz. Amaç kendimizi suçlamaktan ziyade kendimizdeki hataları görmek olmalı. İnsan alışandır, unuttur. Eğer istersek değiştiremeyeceğimiz hiçbir özelliğimiz olamaz. Hatta dilerseniz burada yazanları ailenizle de okuyabilir evinizin içinde bir farkındalık ortamı oluşturabilirsiniz.

Sağlıklı iletişimler dileriz.

KAYNAK: Yaşam Becerilerini Geliştirme Kılavuzu

TÜKETİM ÇILGINLIĞI

Her istediğini yiyemeyen, çeşit çeşit kıyafetleri olmayan insanlar var. Peki bunları bu kadar anlatıp insanları yardımlaşmaya teşvik ederken nasıl oluyor da sırf zevk için bir kıyafetin farklı farklı renklerini alabiliyoruz. Bir de aldıktan sonra iki üç kere giydim daha fazla giymeme gerek yok deyip kıyafetleri atan insanlar var. İnsanların yoksulluk içinde olmaları, kıyafetsiz dolaşmaları, açlıktan ölmeleri hiç dikkatimizi çekmiyor mu?

Bu dünyanın nereye gideceğini, sonunun ne olacağını bilemeyiz. Ama nerede duracağımızı bilmeliyiz. Tüketim çılgınlığını

yenmek bir anda olmayacaktır. Artık yavaş yavaş da olsa minimalist bir yaşam içine girmeliyiz. Daha çok yardımlaşmalı, empati kurmalıyız. İhtiyacımız kadar almalı, kullanmadığımız eşyaları ihtiyacı olanlara vermeliyiz.

Artık çevremizin farkına varmalı, insanların sahip olduklarıyla bizim sahip olduklarımızı gözden geçirip şükretmeyi bilmeliyiz. Paylaşmanın öneminin farkına varmalı, bu konuda bilinçlenmeliyiz. Sonuç olarak Peygamberimiz (s.a.v.): "Komşusu açken tok yatan bizden değildir." demişti.

ALTINCI DUYU ORGANIMIZ

Teknoloji çağımızda en hızlı gelişen yeniliklerin başında geliyor. Bizden bile hızlı bir şekilde geliyor. Hatta öyle ki artık yapay zekâ sayesinde kendini bile geliştirmeye başladı.

Bu yazımda benim ele alacağım şey ise görselle bağlantılı olarak teknoloji bağımlılığı olacak.

Artık insanlar "telefonun şarjı bitti" demek yerine "şarjım bitti" diyor. Telefonlarımız olmayınca sanki biz de olmuyormuşuz gibi. Hesaplasak ömrümüzün ciddi bir bölümünü telefonlara veriyoruz. Onlarla yaşıyoruz, hatta öyle ki onlara bağlanmaktan bir yaşlı gibi güçten düşüyor, birinin bizi karşıdan

karşıya geçirmesine ihtiyaç duyuyoruz. Bizi karşıdan karşıya geçirecek kişiler eskiden bizim yardımcı olduğumuz yaşlı insanlar oluyor. Artık kendimizden geçiyor, bazen "oyun oynuyorum, yemeğe gelemem" bile diyoruz. Bunda ne var ki, dediğinizi duyar gibiyim. Yaşamak için yemek yememiz gerekir ama biz yaşam kaynağımıza bir metal parçasını tercih ediyoruz. Sonuç şu ki insanlar, kendi icatlarıyla kendilerini yok ediyorlar. Kendi geleceklerinden çalarak vakitlerini zıyan ediyorlar. Oysaki sevdiğimizimize zaman ayırmak, birlikte çeşitli aktiviteler yapmak ve keyifli vakit geçirmek çok daha kıymetlidir. Bir gün bunun değerini anlayacağız ama iş işten geçmiş olmadan anlamak için bu söylediklerime kulak vermelisiniz.

YENİDOĞU

*Yeniden doğduk burada,
Elbette vazgeçilmez burası,
Ne olursa olsun, bırakmayız burayı,
İyi insan olmayı öğrendik biz bu okulda
Doğruluk, dürüstlük...
Okul değil adeta yuva bize,
Gün, yeni doğan bir gün...
Uzun yıllar bitmeyecek bu eğitim sevdası
İşte burası YENİDOĞU.*

Www

GÜVENİLİR OLMAK

Mehmet Murat Başoğlu
7/A

*Güvenilir olmak dürüst olmaktır.
Üzerinde herkesin hayır duası vardır.
Vakit gelince o da karşılığını alacaktır.
Elinden, dilinden zarar gelmeyenler olacaktır.*

*Niyete göredir, ameller.
İyilik saçan eller,
Laf atmayan diller,
İnsanları mutlu ederler.*

*En güvenilir, insandır O.
Muhammed'ül Emin'dir, o.
Kalpleri huzura çağırın,
En dürüst insandır o.*

Nihal AYDOĞDU
7/A

GÜVEN VE DÜRÜSTLÜK ÜZERİNE

Güvenilir olmak ve dürüst olmak temelde ayrılan ve birbiriyle ardışık iki kelimedir. Bu konuda Doğan Cüceloğlu, "Güven, dürüstlük ağacının meyvesidir." demiştir. İnsan ancak dürüst olarak güvenilir hale gelebilir.

Dürüst olmak hayatta çok önemlidir. Her zaman doğruyu da söylemeli insan. Fakat her yerde her doğruyu değil. Durumu da gözetmeli. Bu durum daha sonrasında Cüceloğlu'nun sözünde, olduğu gibi güveni doğuracaktır. Güven ise kazanılması epey zor ve kaybedilmesi kolay olan ince bir davranıştır. Kâğıt gibidir, güven. Bir kere buruştu mu asla eskisi gibi olmaz. Konuşurken ve kendimizi ifade ederken,

her zaman dikkat etmek gerekir. Örneğin: insanlar yalandan uzak dururlar. Sırlarınızı tutarlar, emanetlerinize ihanet etmezler... Hz. Ömer güven ve dürüstlük üzerine "Dürüstlük, pahalı bir mülktür; her insanda bulunmaz demiştir." Nitekim peygamber efendimiz (s.a.v.) bir hadis-i şerifinde "Hiç şüphe yok ki doğruluk iyiliğe götürür, iyilik de cennete götürür." O kişi sıddık bir insan olur. Tıpkı Hz. Ebubekir (r.a.) gibi.

İnsan güven aşılama ve güven duymaya karşısındaki insanı tanımakla başlar, iletişimini geliştirmekle sürdürür. Bu konuda özenli, seçici olunmalı.

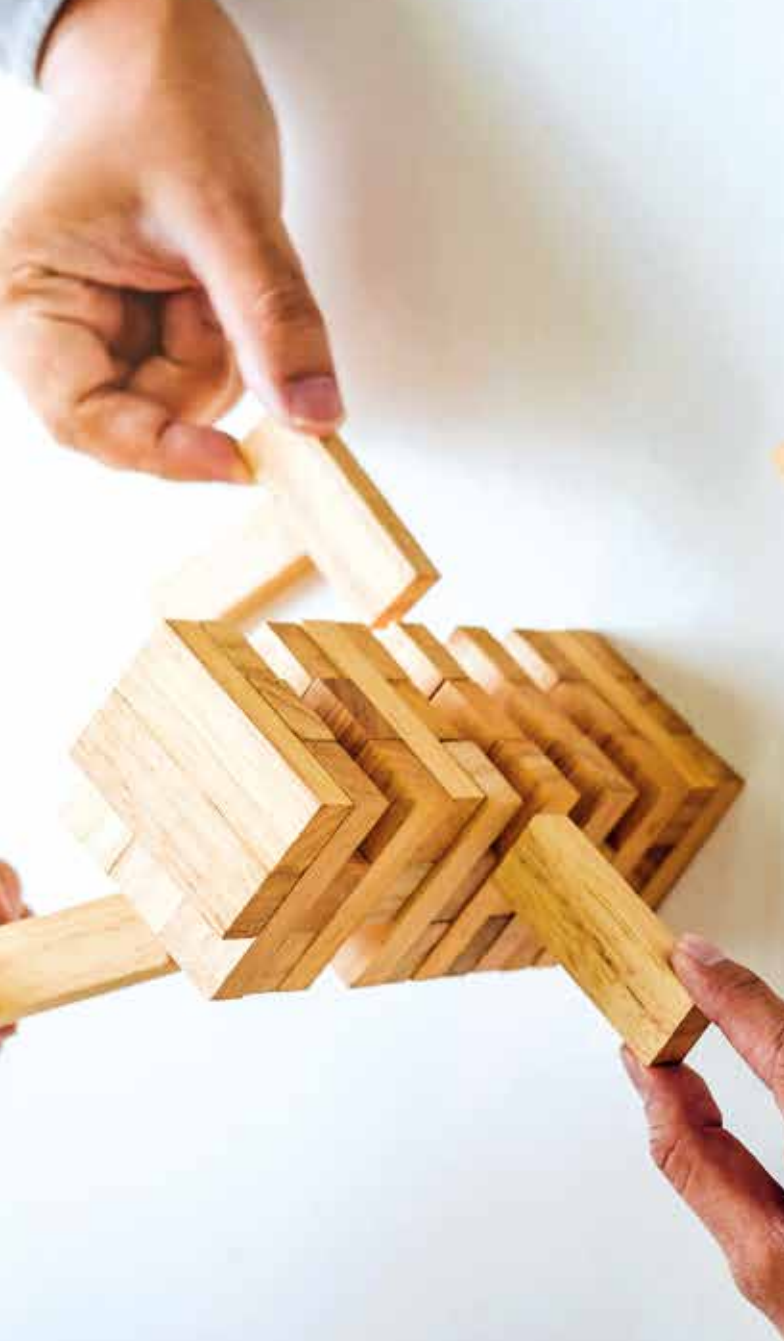
GÜVEN

*Güvenilir olmak,
Emin olmaktır.
Herkes tarafından sevilme,
Saygı görmektir.*

*Dürüst olmak,
Doğru söylemektir.
Dürüst kişi, yalan söylemez.
Tutar sözünü, her zaman*

*Mevlânâ Hazretleri der ki:
Ya görüdüğün gibi ol,
Ya da olduğun gibi görün,
Sen ne olursa ol,
Dostdoğru ol.*

GÜVEN NEDİR?

*Ne bulunur ki beş harfli kelimedendir?
Hayattaki bir ışık mı?
Yoksa insanda bir ışık mı?
Nedir ki bu güven?*

*Güven sevmektir, değer vermektir.
Anlayabilmektir, görmektir.
Sıcaklıktır, dostluktur.
Güzelliktir, mutluluktur.*

*Güvenmek gerekir karşındakine
İyi insanı seçmek gerekir en nihayetinde.
Güvenin, güven verin herkese.
Hayatı daha güzel yapın,
Güven dolu felsefeyle.*

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER ZENGİNLİĞİMİZ

Türk dili, dünya üzerinde konuşulmakta olan en zengin dillerden biridir. Bu zenginliğin sebeplerinden biri de çok sayıda atasözü ve deyimine sahip olmasıdır.

Atasözleri ve deyimler bize atalarımızın deneyimlerinden mirastır. Yüzyıllar boyu aktarılarak günümüze kadar gelmiş sözlü kültür örnekleridir. Atasözlerinde, atalarımızın deneyimleri sonucu söyledikleri sözler önemli mesajlar içermektedir.

Bilindiği gibi atasözleri, dilimizin önemli yapılarıdır. Aynı zamanda kültür aktarımı nesilden nesle atasözleri ile sağlanmaktadır. Anlatımda zenginlik sağlamak, az sözle çok şey anlatmak için sık sık atasözlerine başvururuz. Dilimiz, atasözleri açısından oldukça zengindir.

Türkçenin önemli yapı taşları olan atasözleri ve deyimler kültürümüzün kuşaktan kuşağa aktarılmasında görev üstlenirler. Gelecek ve

geçmiş nesil arasında bağ kurarlar.

Atasözlerinin yargı belirten, nasihat bildiren, mesaj içeren özellikleri baskındır. Atasözleri hayata yönelik pek çok konuda bizlere tavsiye, deneyim ve gözlemler sonucu elde edilmiş bilgileri aktarır. Karşımıza çıkan konularda hata yapmamak için atalarımız mirası olan atasözlerini kendimize kılavuz ediniriz.

Ülkelerin kültür ve yaşam tarzlarının aynası olan atasözleri ve deyimlerin bir dilde kaybolmaya başlaması toplumda kültür erozyonu olarak kabul edilir. Ne yazık ki birçok ülkedeki eğitim sistemi deyimlerin dilin ayrılmaz bir parçası olduğunu görmezden gelmektedir. Dilde anlatım gücünü artıran deyimler ve atasözlerini gelecek kuşaklara aktarmak için dilimize sahip çıkmalıyız.

Yaşanmışlık içeren bir kültür en iyi yine yaşanarak öğrenilir.

Bu bölümümüzde Türkçe derslerinde deyimlerimizden yola çıkarak bizim yazmış olduğumuz yeni deyimleri okuyacaksınız. Keyifli okumalar dileriz.

BİZİM DEYİMLERİMİZ

DÜŞÜNDE DÜŞTÜĞÜNÜ GÖRÜNCE DÜŞECEĞİNİ DÜŞÜNÜRKEN DÜŞMEK

Ahmet Yahya DÖNMEZ
7/A

Osmanlı'nın sınırları içinde küçük, şirin bir köy varmış. Bu köyde batıl inançlar çok yaygınmış. Ve rüyalara da özel bir ilgi duyulmuş. Köy sakini geçen bir günün ardından uykuya dalmış. Horozlar ötmüş, insanlar ayaklanmış ki bir çığlık sesi duyulmuş. Adamın biri çığlık çığlığa koşuyormuş. Çevresinde toplanan meraklı kalabalığa "Düşümde düştüğümü gördüm." demiş. Rüyaların çok önemli olduğu bu köyde biri düştüğünü gördüyse kesinlikle düşecektir demekmiş. Rüyasında belirsiz bir yerden düşen

bu adam korkuya kapılmış. Günler geçse de bu rüya adamın aklından hiç çıkmamış. Bir gün "Acaba nereden düşeceğim?" diye düşünüp yürürken ayağı takılmış ve düz yolda düşüvermiş. Onu gören bir köylü "Düşünde düştüğünü görünce düşeceğini düşünürken düştü." demiş. İlk kez o zaman söylenen bu deyim çok uzun olduğundan "düşüğünü görünce düşmek" diye kısaltılarak kullanılmıştır. Anlamı: Bir olayın üzerine çok eğilince o işin başına gelecek olması.

LÜPE KONMAK

Bir gün Sinan'ın babası ona harçlık vermiş ve Sinan'a:

-Bugün hafta sonu oğlum, hava da güzel. İstersen arkadaşlarınla sinemaya git, demiş.

Sinan da tamam deyip arkadaşlarını aramış. Tam sekiz kişi buluşup sinemaya gitmişler. Biletlerin tamamı yüz doksan altı lira tutmuş. Herkes kendi biletinin ücretini ödedikten sonra kendilerinden yaşça büyük sekiz kişilik bir grup daha gelmiş. Onların da bileti yüz doksan altı lira tutmuş. Ama sinema biletlerini kesen adam, gençlerin arkadaşı olduğu için

onlardan ücret almamış. Sinan da bu duruma çok sinirlenmiş ve bir adaletsizlik olduğunu düşünmüş. Eve gidince bu durumu babasıyla paylaşmış. Babası da "Oğlum onlar lüpe konmuş" demiş.

Sinan bu deyimi hayatında ilk defa duyuyormuş. Pek bir anlam verememiş. Babasına anlamını sormuş. Babası da "lüpe konmak; bir işe çaba sarf etmeden onu elde etmek" demiş.

Anlamı: Değerli bir şeyi emek sarf etmeden bedavaya elde etmek.

LAHMACUNU DA İNCE OLMAK

Bir şehzade yeni çıkan bir yiyecek olan lahmacunu tatmak için bir lokantaya gitmiş. Bu lahmacunu o kadar çok beğenmiş ki hayatındaki en iyi yiyecek olduğuna karar vermiş. Lahmacunun hamurunun inceliğinden çok etkilenmiş. Daha sonra gelip gidip arkadaşlarına, ailesine, tüm çevresine "Lahmacun da inceydi." demiş ve sonunda bu kelimeyi bir şeyi sürekli tekrarlamak amacıyla sık sık kullandığını fark etmiş. Mesela annesi, "Oğlum, günlük testini hala bitirmedin mi?" der ise oğlu da ona, "Anne, lahmacun da

inceydi." demiş.

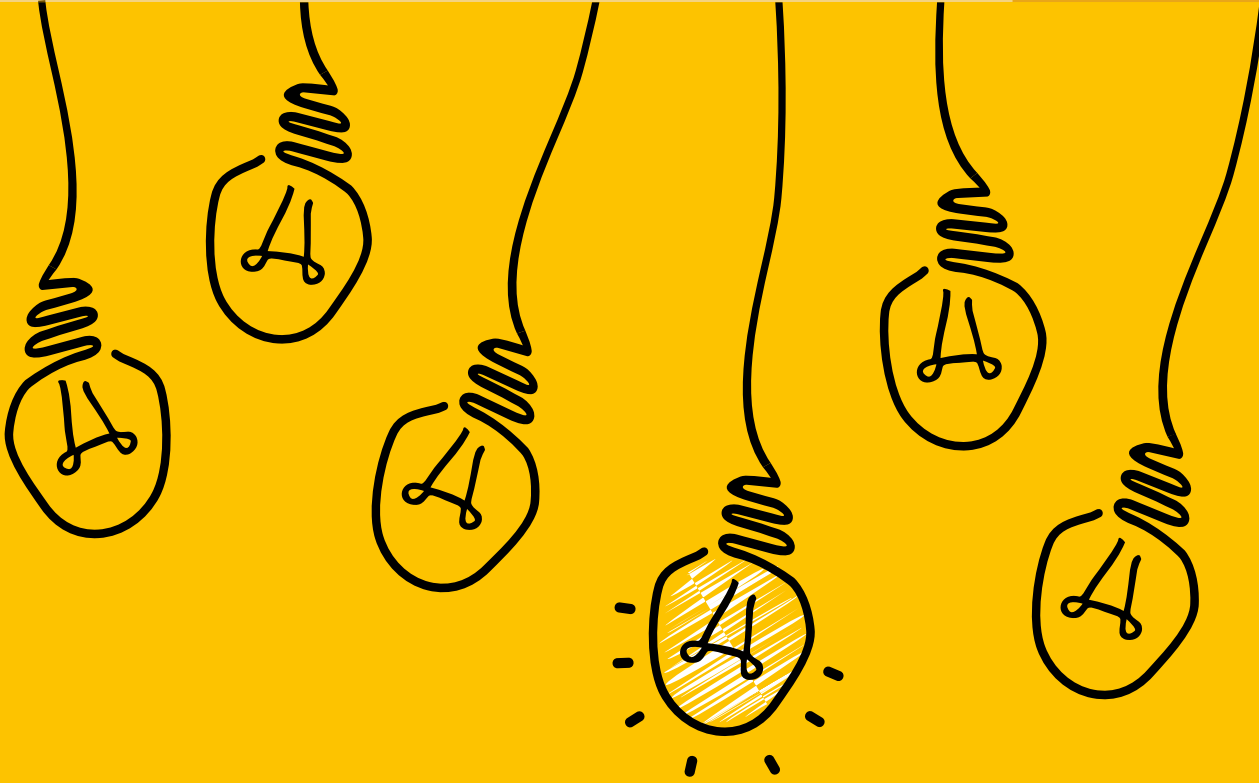
Sonra günlerden bir gün bu söz lügat hazırlığında olan bir şehzadenin kulağına gelmiş. Aile arasında yaygınlaşan bu söz şehzadenin çok hoşuna gitmiş. Bu sözün halk arasında yaygınlaşmasını istemiş ve lügatine ekleyerek onun bir deyim olmasını sağlamış. Böylece "Lahmacunu da ince olmak" deyimini günümüzün yaygın deyimlerinden biri olmuş.

Anlamı: Bir şeyi sürekli tekrarlamak, söyleyip durmaktır.

Serkan Yakup BAKIR
7/A

Bizim Deyimlerimiz

LAMBASI SÖNMEK

Eski Türk devletlerinden olan ve bir zamanlar dünya devi olan Osmanlı Devleti yıllar boyu hüküm sürmüştür. Büyüklüğünün yanında adaleti ve hak yemezliği ile de dünyaya ün salmıştır. Günlerden bir gün bir adam, Türklüğe ve insanlığa sığmayacak davranışlar sergilemiş. Yakınları ve akrabaları onun bu hareketlerinden dolayı çok rahatsızlık duyarlar. Bir gün adamın kapısına bir yeniçeri askeri gelmiş. Yeniçeri askeri, adamı aradığını ve çevre halkın ondan rahatsız olduğunu ve ifade almaları gerektiğini söylemiş. Adam bunları duyunca "ceketimi

alayım" diyerek arka odaya yönelmiş. Askerler kapıda beklerken evin tüm ışık kaynaklarını söndürerek arka camdan kaçmış. Askerler eve girerek adamı aramaya başlamışlar. Bir yeniçeri askeri, arka pencerenin açık olduğunu görünce iş işten geçti demiş. O adam bir daha görünmez olmuş, sırta kadem basmış. Ancak hikayesi dilden dile yayılmış. İlerleyen zamanlarda halk arasında evi, ateşi, ocağı sönmek anlamında "lambası sönmek" deyimini oluşturmuş.

Anlamı: Sevilmemek, unutulmak.

BEYİNİ TAHTERAVELLİYE BİNMEK

Okulun kapanmasına az kalmışken Mert, yaz için planlar yapmaya başlamıştır. Biriktirdiği parayla yeni bir bisiklet ya da yeni bir bilgisayar alabilecektir. Ama henüz hangisini seçeceğine karar verememiştir. Yeni bir bilgisayar alırsam oynayamadığım oyunları oynayabileceğim, turlara katılıp daha önce hiç gitmediğim yerleri gezip fotoğraflarını çekebileceğim, diye düşünceler zihninde dolaşmaktaymış. Ne olacağını düşünürken, bir banka oturmuş ve karşısındaki parkta oynayan çocukları seyretmiş. Yaşadığı

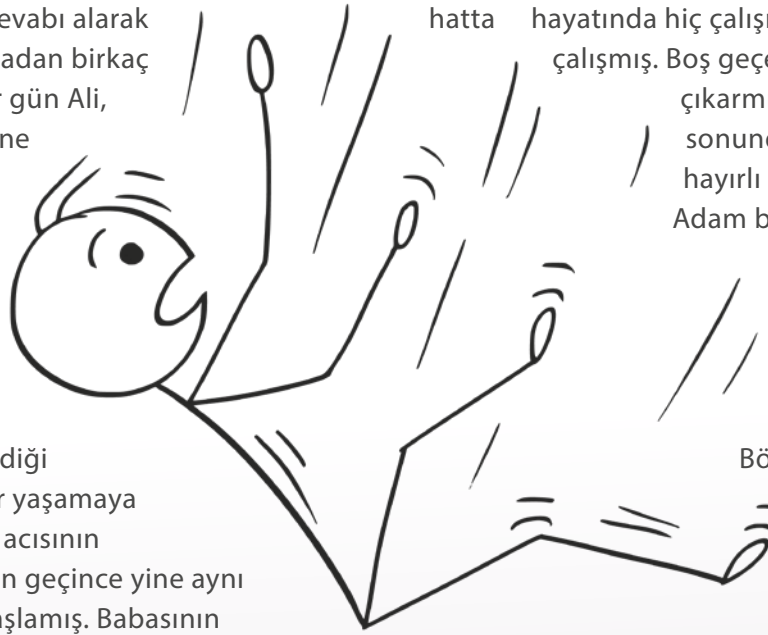
kararsızlık Mert'in beynini fazlasıyla yormuş. Tahterevallideki çocukları gören Mert, kendi durumunu onların oyununa benzetmiş ve şu şekilde ifade etmiş: "Resmen beynim tahterevalliye bindi."

Mert artık kararsızlık yaşadığı her durumda, bu sözü kullanarak deyim olmasını ve dilden dile yayılmasını vesile olmuş.

Anlamı: İki durum veya fikir arasında kalmak, hangisine karar vereceğini bilememek, zihin karmaşası yaşamak.

DÜŞMEDEN ADAM OLAMAMAK

Zamanın birinde çok zengin bir adam vermiş. Adı Ali olan bu adamın oğlu, babası çok varlıklı olduğu için çalışmazmış. Her şeyi babasından beklediği için hiç çalışmazmış. Bir gün Ali, evde boş boş duran oğlunun yanına oturmuş. Oğlum, sen artık büyüdün, iş sahibi olmak için çabalamalısın. İstersen benim yanımda çalışabilirsin demiş. Oğlu ise babasının bu iyi niyetine karşılık vermemiş ve "Sen zaten evin geçimini sağlıyorsun, benim çalışmama gerek yok." diyerek babasının iş teklifini kabul etmemiş. Babası ise oğlunun gidişatını doğru bulmadığı için pes etmeden bazı günler yine gidip oğluyla konuşmaya devam etmiş. Ancak her seferinde aynı cevabı alarak geri dönmüş. Aradan birkaç yıl geçmiş ve bir gün Ali, Hakk'ın rahmetine kavuşmuş. Oğlu büyük bir üzüntü içerisinde girmiş. Babasının isteklerini yerine getiremediği için pişmanlıklar yaşamaya başlamış; ancak acısının üzerinden zaman geçince yine aynı insan olmaya başlamış. Babasının

miras kalan parasını kısa sürede tüketmiş ve bir yıl içerisinde parasız kalmış. Artık geçimini sağlamak için bir işe girmesi gerektiğini anlamış ancak bu yaşa kadar hiç çalışmadığı için, deneyimi olmadığı için iş yerlerinden kabul görememiş. Defalarca iş başvurusu yapsa da her seferinde aldığı cevap aynı olmuş. Artık çalışma şartları daha zor olan daha düşük ücretli işlerde çalışmaya başlamış. Her gün babasının sözünü dinlemediği için pişmanlıktan kahroluyormuş. Bu pişmanlık ve babasına olan hasret onun yeni bir karar almasına sebep olmuş. Yaşım kaç olursa olsun yeniden başlayabilirim, demiş. Azmetmiş, çalışmış, hatta hayatında hiç çalışmadığı kadar çalışmış. Boş geçen yılların acısını çıkarmış. Bu çabanın sonunda ona iyi ve hayırlı bir iş nasip olmuş. Adam bir gece vakti eski günlerini düşünmüş ve demiş ki: "Düşmeden adam olunmaz." Böylelikle bu ibretlik hikâyenin sembol cümlesi bir deyim haline gelmiş.

GÖZLERİ CAM TABAĞINA DÖNMEK

Türkolog Filiz Hanım yeni deyimler ve atasözleri araştırıp Türk dilini zenginleştirmek için çalışan bir dil bilimciydi. Bu amaçla yılın belli dönemlerinde Türkiye'nin çeşitli köylerini gezerek oradaki yöre halkından değişik bilgiler öğrenirdi. Bu yaz mevsiminde yine bir köy ziyaretinde bulunmuştu. Bu köye vardığının ertesi günü köy meydanında çok görkemli bir düğün yapılacağını öğrendi. Filiz Hanım bu düğüne katılıp orada araştırmalarını sürdürmek niyetindeydi. Oradaki adetler üzerine köyün kadınları gelin evinde toplanmışlardı. Gelini bir güzel süslüyor ve düğüne hazırlıyorlardı. Sonunda erkek tarafından büyük bir kalabalık gelin evinin kapısında toplanmıştı. Gelin evden çıkarılıp meydandaki düğün alanına getirilmişti. Filiz Hanım tüm bunlar olurken köylüleri büyük bir dikkatle inceliyor ve bilmediği bir atasözü veya deyim öğrenmek için can atıyordu. Sonunda nikah kıyılmıştı ve geline

takılar takılacaktı. Damat tam gelinin parmağına beş taşlı pırlanta yüzüğü takacakken, arkadan bir teyze yanlışlıkla damadın koluna çarptı. O sırada yüzük yere düştü ve teyze düşmemek için çabalarken at toynağı kadar sert topuklu ayakkabısıyla, yüzüğün üstüne bastı. O an pırlantaları kırılan yüzük paramparça oluverdi. Gelin bu durumu görünce üzüntüden kahroldu. Ağlamaktan gözleri kızardı ve şişti. "Gözlerim bir yüzük yüzünden cam tabağına döndü." dedi. Bunu duyan Filiz Hanım yanındaki köylü kadına "Gözleri cam tabağına dönmek ne demektir?" diye sordu. Kadın "Bizim buralarda bir şey için çok üzülüp, gözyaşı dökülen durumlarda gözlerim cam tabağına döndü denir." dedi. Filiz Hanım bunu duyduğuna çok sevinmişti. Yeni bir deyim öğrenmişti. Bu sayede Türk diline katkı sağlayabilecekti. Bu deyim kendisine öğrettikleri için köy halkına çok teşekkür eden Filiz Hanım ertesi sabah yola çıkarak köyden ayrıldı.

DİLİNİ SÜPÜRGE ETMEK

Bir zamanlar Harikalar Diyar'ında saçları pamuk şekerden tatlı ve şirin aynı zamanda pembe renkli, yanakları poğaça gibi "Ponçıklar" adında yaratıklar yaşarmış. Bu yaratıkların ülkesinde bir düzen varmış. Hatta insanların kendi dünyalarında sağlayamadıkları düzeni bu ponçıklar kendi dünyasında çok güzel sağlamış. Bunu erken saatlerde uyanıp sorumluluklarını yerine getirmeye, her işi zamanında yapmalarına borçlularmış. Bu ponçıkların farklı bir özelliği varmış: Onlar bu zamana kadar, tuhaf bir şekilde, hiç yemek yememişler. Saçlarının pamuk şekerden olduğunu biliyorlar fakat bunun yendiğini bilmiyorlarmış hatta yemenin, içmenin ne demek olduğundan bile haberleri yokmuş.

Bir gün Zeynep adında bir kız, gökkuşağının altından geçerek bu kuşakların farklı bir diyara geçiş yapan bir yer olduğunu fark etmiş. Zeynep, boğazına düşkün, aynı zamanda şekerlemelere âşık bir kızmış; cebinden her zaman sakız, şeker, lolipop çıkması mümkünmüş. Zeynep geçiş yaptığı bu diyara şaşkınlıkla bakarken ağzına bir tane şekerleme atmış. Ponçıklar şekerlemenin tadına doyamayan Zeynep'e şaşkınlıkla bakıyormuş.

Gel zaman git zaman Ponçıklar Zeynep ile kısa sürede arkadaş olmuşlar. Birbirlerini çok sevmişler. Ponçıkların, her şeylerinin yiyecek ve içeceklerden oluşması ise Zeynep'i hayretlere düşürmüştü. Evleri jöleden, havuzları muzlu sütlerden, ağaçları lolipoplardan olan

Ponçıkların her yanının yemek olup hiçbir şey tüketmemelerini anlayamayan Zeynep, bir gün onlara bu şekerlemelerden tattırmak istemiş ve onları bir masaya oturtmuş. Önlerine tabak, tabaklarına şeker koymuş. Ponçıklar bu şekeri tattıktan sonra çok sevmişler ve tabaklarını dilleriyle yalamış, süpürmüşler. Onlara gülen Zeynep, bu davranışlarına karşılık "dilinizi süpürge ettiniz" demiş. Ponçıklar bunu duyunca şaşırıp kalmış; çünkü onlar süpürge ne anlama geldiğini bilmiyorlarmış.

Zeynep bu ponçıkları çok sevmiş, onlara yeni bilgiler öğretmek ve yeni şekerlemeler almak için kendi dünyasına götürmüştü. Zeynep'in sayesinde yeni bilgiler öğrenen Ponçıklar, aynı zamanda buradaki şekerlemelerin tadına doyamamışlar; ne kadar kibar, şirin olsalar da tabaklarını yalamaya devam etmişler.

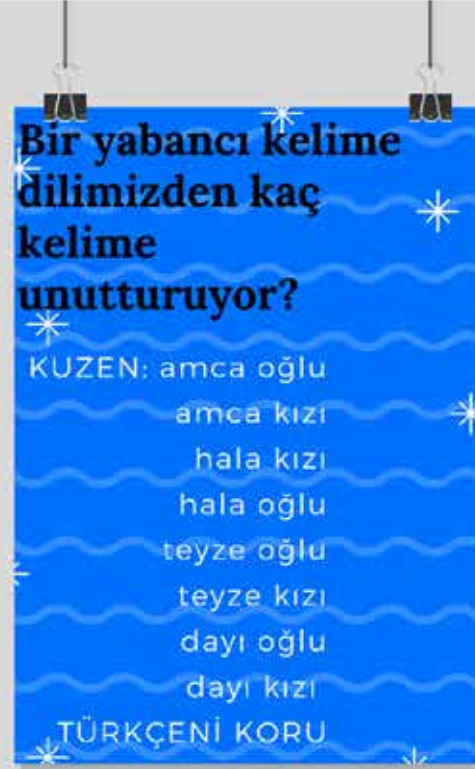
Ponçıklar, Harikalar Diyar'ına dönmeyip Zeynep'le beraber musmutlu yaşamışlar.

Kullanımı: Yemeyi ve içmeyi çok sevenler için kullanılır.

Benzer deyim: Boğazına düşkün

→ Afiş

Oğuz Kaan DOĞAN
5/A

DİLİNE SAHİP ÇIK, TÜRKÇEYİ KORU

Türkçe, dünya üzerinde bulunan en köklü, en eski, en zengin dillerden bir tanesidir. Maalesef günümüzde zengin dilimiz Türkçe gerektiği önemi görmüyor. Her geçen gün dilimize yeni yabancı kelimeler ekleniyor ve birbirinden değerli kelimelerimiz unutuluyor. Bu duruma dikkat çekmek için bir afiş tasarlama görevi üstlendim. Türkçe dersinden seçtiğim proje ödevi ile dil duyarlılığına değinerek insanların dikkatini çekmek ve eski kelimeleri hatırlatmak istedim. Hazırladığım afişleri asansör, yemekhane girişi, sınıf panoları gibi çeşitli yerlerde asarak insanların dil bilincine sahip olmasını amaçladım.

75

NEVLEM

Şiir ←

TÜRKÇEM

*Dildir bizi biz yapan,
Ahlaklıdır Hakk'a tapan,
Dili uğruna ölüme bakan,
Millet için ayağa kalkandır.*

*Dildir bizi diri tutan,
Başımızda komutan
Emir verir bize,
Koruyalım diye uzaktan.*

Ahmet Yusuf BALUNAK
6/A

DİLİMİZ

*Biz Türk'üz dediler,
Türkçeyi ana bildiler,
Ama geldi cahiller,
Dilimizi yok ettiler.*

*Türkçe kayboldu,
Kelimelerin içinde,
Herkes unuttu,
Zihinlerin içinde.*

*Türk müydü şimdi onlar?
Dillerini koruyamayan,
İhmale açık tutan,
Türkçe(!) konuşan Türkler.*

*Sev, koru Türkçeni.
Kimse almasın dilini,
Sen bakmazsan kim bakacak?
Bak hazinen çok değerli.*

DOSTLUK

*Dostluktur o, paha biçilmez
Ne olursa olsun bizden vazgeçmez,
Her zaman yanımızda olan o,
Bizim hayat arkadaşımız o.*

*Bir gün gitmesi gerekir yanımızdan,
Özleriz onu hiç durmadan,
Yapamayız o olmadan,
Severiz arkadaşımızı asla ayrılmayalım ondan.*

*Onun yanında güvende hissederiz,
Onunla eğleniriz,
Onunla güleriz,
Ona asla kızmayız, kırılmayız.*

*Çünkü biliriz bizi sever,
Biz de onu severiz,
Hiç ayrılmayalım ondan,
Canım arkadaşımızdır o bir tanedir.*

*Onu anlatırız ailelerimize
Ayrılamayız ondan
Hayatımızı beraber yaşarız, canım arkadaşlarımız.*

Sare EMEN 6/B
Betül GÜL 6/B

BALKİSA EFSANESİ

Balkisa, şehirlerin en güzeli. Havaşı ayrı, toprağı ayrı güzel. Şimdi ise toprağın altında, çöpler şehri. Varislerinin onu uyandırmasını bekliyor. Balkisa'nın kurucusu, seçti dört varisi yıllar önceden. Ve onlara hediyeler verdi, kurtuluş için yardım eden. Bu dört çocuktan biri, diğer üçünden büyük ve hediyesi çok tehlikeli. Dört çocuğun hepsi belli bir yaşa geldiğinde, kendilerini Balkisa'da bulacaklar. Bu çocuklar Balkisa'nın kurtuluş anahtarıdır. Bu çocukların sağ kollarında doğuştan bir iz bulunur. Bu dört çocuktan birinin kanı alınırsa hayatını

kaybeder ve diğer üç çocuk da güçlerini yitirir. Kalan üç çocuk güçlerini yitirdikleri için Balkisa 'ya gelemezler. Çocuklar Balkisa' ya gelmeden önce eğitime tabi tutulurlar. Çocuklar eğitimi geçemez ise yedek varisler görev için hazırlanır. Çocuklar sınavı geçer ise Balkisa'ya gelirler. Balkisa şehrini kurtarmak için ilk önce Balkisa bilmecelerini çözüp Balkisa kraliçesini kurtarmalıdır. Balkisa'nın çıkışına ulaşırlarsa, Balkisa kurtarılmış olur ve eski ihtişamına kavuşur. Balkisa'nın varislerini kurtarışa bekliyor.

Gönüllü Bombacı Kahramanım Ali Reşat Ağabeyime,

Belki senden bir iki yaş küçüğüm belki de aynı yaşta yazı yazabiliyorum, bu yüzden sana ağabey demek istedim. Sen, tüm dünyaya “Çanakkale Geçilmez” dedirten kocaman yürekli küçük ağabey. Çok isterdim senin o kocaman yüreğini yakından tanımayı.

Kahraman ağabeyim; ben bugün sıcağı evimde rahatça bu satırları yazabiliyorsam eğer bunu senin o soğuk gecelerde gösterdiğin kahramanlıklara borçluyum. Sokaklarda özgürce dolaşıp oyunlar oynayabiliyorsam, senin çocuk yaşta bütün oyunlardan vazgeçmene borçluyum. Korkusuzca savaştığın o gecelerde yanına gelip annenin, babanın, arkadaşlarının hatta bütün Türkiye'nin seninle gurur duyduğunu kulağına fısıldamak isterdim. Sana annenin huzur dolu kokusunu verip seni yüreklendirmek isterdim. Sana bu savaşı zorda olsa kazanacağınızın, bütün dünyanın bildiği bir destan yazacağınızın müjdesini vermek isterdim. Zamanında senin koşup oynayan gereken topraklarda, bizler senin sayende oyunlar oynuyoruz. Bizler sayısız nimetlere burun kıvrırken sen orada aç kaldın, keyfimizden uyumak istemezken, sen vatani korumak için uykusuz kaldın. Bizler türlü türlü şarkılar dinlerken sen top, tüfek sesleri dinledin. Sen gittin savaşa ağlayıp sızlamadan, düşman askerinden korkmadan! Kayıp bir mezarsın şimdi Çanakkale topraklarında! Yaptığın onca fedakarlıktan sonra, geriye sadece “Gönüllü Bombacı” lakabın ve siyah beyaz bir fotoğrafın kaldı. Benden sadece bir iki yaş büyük olmana rağmen Türk ordusu sana “Çavuş” rütbesi verdi. Sana çok imreniyorum. Ben

sanal oyunlarda kahraman olmaya çalışırken sen kanınla suladığın bu toprakların çocuk kahramanı oldun. Bütün dünyaya Türk'ün neler yapabileceğini çocuk yaşında gösterdin. Sen ve arkadaşların daha oyun çağınızda gerçek bir savaş meydanında korkusuzca çarpıştınız. Sizleri tanımayı, ellerinizden ve yanaklarınızdan öpebilmeyi çok isterdim. Şimdilik sizlere sadece dualarımı yollayabiliyorum. Belki bir gün cennette buluşup yanına gelip kahramanlık anılarını senden dinlerim. Oynayamadığın oyunları beraber oynarız. Ben de senin gurur duyacağın bir Türk çocuğu olmaya çalışıyorum, seninkiler gibi olmasa da ben de sana bir şeyler anlatırım.

Canım ağabeyim, vatanımızın düşmanları bitmedi, o zamanlar Çanakkale'de, 15 Temmuz'da Boğaz Köprüsü'nde ve bugün hâlâ çevremizde bir sürü düşmanlarımız var. Benim ellerimde senin ellerindeki gibi bir bomba yok, ben de kalemimi kullanıyorum. Okuyor ve yazıyorum. Artık savaşlar daha farklı, her gün birçok alanda ülke mücadelesine gerek cepheler açılıyor. Cesur ve çalışkan olmalıyım. Bu yüzden dua ederken Rabbinden senin kalbindeki cesareten bana da vermesini istiyorum.

Canım ağabeyim, satırlarıma son verirken, seni saygıyla selamlıyor, sana layık bir kardeş olacağıma söz veriyorum. Ali Reşat diye bir adın kaldı sanma sakın, sayende bu küçük kardeşinin cennet gibi bir vatani var, hakkını helal et.

Dualarımla, Kardeşin Muhammed İsmail..

HER ŞEY BİR ADIMLA BAŞLAR

Orhan sabahleyin yine zorla kalktı. Üniversiteye geçmesine rağmen hâlen erken kalkmaya alışamamıştı. Hazırlanmaya başladığında ev arkadaşı Sami'nin telefonla görüştüğünü duydu. Orhan, arkadaşının bu saatte kalkmasına şaşırdı; çünkü onun bugün dersi yoktu. Odasının aralığında baktığında Sami odasında telefonda konuşurken volta atıyordu. Onu rahatsız etmemek için odasına döndü. Az sonra odasından çıkınca arkadaşıyla karşılaştı. Yüzü beş karıştı. Ayak üstü bir sohbetten sonra okuluna doğru yola koyuldu. Ama aklına

bir şey takılmıştı; çünkü arkadaşı çok üzgün görünüyordu. Sonra akşam konuşuruz diyerek yola koyuldu.

Vapura doğru giderken sonbaharın yaşlandırdığı ağaçların yapraklarını gördü. Yerde ise sanki bu duruma ağlayan, yağmurla coşan toprağın kokusu vardı. Vapurun gişesinde insanların telaşlarını, tek tük çocukların neşesini gördü. Vapur sakin sakin denizi yararken, martıların çığlıklarını duydu. Neye üzülmüyordu bu kuşlar diye düşününce arkadaşı aklına geldi. Acaba bu martılar biliyor

muydu arkadaşının derdini? Sonra tebessüm etti bu düşüncesine.

Okula gider gitmez kendi bölümüne gitti. Mühendislik bölümünde bu günlerde herkesin derdi finaldi. Bu finalleri geçen mühendis olacaktı. Okuldaki arkadaşı Mahmut ise onun ders arkadaşı gibiydi. Babasının inşaat firması vardı. Aynı zamanda şimdiye kadar öksüz büyümüşü. Mahmut da bu bilinçle büyümüş, babasının firmasını devralıp öksüzlere yardım etmek istiyordu. Bu yüzden derslerine ayrı bir heyecan ile çalışmış, başarılı olmuş ve okulun gözde öğrencilerinden olmuştu. Derslerini bitirdikten sonra bir kafeye gidip hoşbeş ettikten sonra Orhan, Mahmut'un da tanıdığı Sami'yi bugün dertli gördüğünü söyledi. Biraz bu konuda fikir yürüttükten sonra Sami ile nasıl olsa konuşurum diyerek konuyu kapatıp ayrıldılar.

Eve gittiğinde Sami'nin yüzünden düşen bin parçaydı. Ona ne olduğunu sorduğunda bir şey yok, dedi ama Orhan ısrar edince açıklamak zorunda kaldı. Onun fakültesinden bir öğretmen adayı küçükken bir yetimhanede büyümüş; ama şimdi o yetimhane bakımsızlıktan yıpranmış, kullanılamayacak hale gelmiş. O yüzden üzgünmüş.

Ertesi gün okulda Mahmut'a bu olayı anlatınca sanki aklına bir şey gelmiş gibi hemen evine gitti. Orhan çok şaşırılmış biraz da üzgünmüş. Acaba yanlış bir şey mi söylemişti? Az sonra telefona bir mesaj geldi. Mesajda Mehmet, onun yerine imza

atmasını istiyordu, öğlen geleceğini yazmıştı.

Öğlen Mahmut geldiğinde babasına danışarak yetimhaneyi onarabileceklerini söyledi. Bunun için de iki genç mühendis görevlendirmişti. Hem bu onların stajı olacaktı. Bu haberi hemen Sami'ye ulaştırmak istiyordu. Eve geldiğinde Sami yine üzgün üzgün oturuyordu. Geldiğini fark etmesi için hafifçe öksürdü. Sami onu fark etti ve sohbet etmeye başladılar. Sami, Orhan'ın anlattıklarını duyunca çok sevindi. O da bu projeyi duyunca oradaki çocuklara ders verebileceğini söyledi. Artık herkesin görevi vardı. Yani artık bu bir yardımlaşma projesiydi.

Aradan aylar geçtikten sonra artık tadilat bitmiş, yetimhaneye gittiğinde Orhan gerçekten çok sevindi. İçeriye ziyaret ettiğinde bazı büyük çocukların kitap okuduğunu, küçük çocukların ise kağıtları kesip yapıştırıp harfleri öğreniyordu. Orhan sınıf gibi bir odaya girdiğinde Sami'nin öğrencilere ders anlattığını gördü. Mahmut ise bir köşeye oturmuş, zevkle dersi dinliyordu. Bu manzara gerçekten görülmeye değerdi.

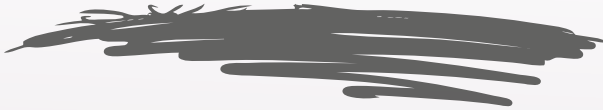
Bu proje daha sonra tüm ülkeye yayıldı. Herkes gençleri kutluyordu. Daha sonra Orhan, Mahmut ve Sami bu projenin çok talep edildiğini görünce bir dernek kurdular. Ve yurdun her köşesinde bu tür yardımlar yapmaya başladılar. Tüm yurttan destek gören bu proje her büyük başarının küçük bir adımıyla başladığını göstermiş oldu.

VAR MI DEDESİNİ SALLAYAN?

*Dedesiyle parklarda dolaşıp oynamayan,
Benim dedeme baksın çocukluğa doymayan,
Bir adım ileri çıksın fotoğraftan anlayan,
Kaç kişi var dünyada dedesini sallayan?*

*Hortum eline alıp var mı bağı sulamayan?
Dedesini çağırırsın arkadaş bulamayan,
Ömür benzer akan suya, var mı genç kalan?
Baktın ki dönüp ardına sendin yaşlanan.*

Sameeh SHEIKHA
6/B

FATİH SULTAN MEHMET

Ben, Osmanlı Devleti'ni koskoca cihan imparatorluğu yapan ve İstanbul'u alan Fatih Sultan Mehmet'im.

İstanbul'u aldım; ama öyle kolay olmadı. Ben ve askerlerim aylarca İstanbul surlarını aşmaya çalıştık. Gemilerimizin Haliç'e girmesini engellediler; ama biz yılmadan, yorulmadan gece gündüz çalıştık. Sonunda gemilerimizi karadan yürütüp Haliç'e soktuk. O aşılmaz denen dev Bizans surlarını şahin topuyla paramparça ettik. Ve nihayet 29 Mayıs 1453'te Kostantiniyye'yi fethederek Müslümanlara ve milletime armağan ettim.

Sevgili gençler! Ben, İstanbul'u fethettiğimde henüz yirmi yaşımdaydım. Bu yaşta bu kadar başarı kolay değil. Ama ben kendimi çok iyi eğittim ve geliştirdim. Beş yabancı dil biliyorum. Matematik, astronomi ve mühendislik alanlarında kendimi çok iyi yetiştirdim. İşte sizler de kendinizi iyi eğiterseniz çok güzel başarılar elde edebilirsiniz.

HİÇ BİTMİYEN MUTLULUK BİLGİSİ

Aylardan haziran ayı olmuştu. Okulun bitmesine son iki hafta vardı. Hanzade'nin Türkçe öğretmeni Asel Hanım o gün öğrencilerine son ödevlerini vermek için sınıfa girdi. Herkes selamlaştı sonra da Asel Hanım söze girdi: "Çocuklar kendinizi en mutlu ve en güzel hissettiğiniz yerin, kıyafetin, oyunun ya da herhangi bir şeyin yerine koyarak bir hikâye yazacaksınız. Haydi bakalım gösterin kendinizi." Hanzade, bir iki dakika düşündü; ama düşünmesine hiç gerek yoktu. Öğretmenin dediği duyguları tek bir yerde yaşıyordu. Orası da yaşadığı şehir İstanbul'du. Herkes teneffüste bunları konuştu. Hanzade'ye kimse sormadı; çünkü arkadaşlarının gözünde Hanzade çalışkan değildi. Herkes onun yapamayacağını düşünüyordu. Hanzade'nin aklına geldikçe daha da hırslanıyordu. Arkadaşlarına çalışkan ve güzel hikâye yazan birisi olduğunu kanıtlayacaktı. Eve gider gitmez hikâyesine başladı.

Ertesi gün ilk dersleri Türkçeydi. Öğretmenleri Asel Hanım hikâyeleri sordu. Herkes yapmıştı. Asel Hanım, Hanzade hariç herkese okutmuştu artık sıra Hanzade'deydi. Hanzade heyecanlı ve kendinden emin bir şekilde okumaya başladı:

"Yine saatlerden iş çıkışı saatiydi. Şu iş çıkışı trafiği hiç bitmiyordu. Arabalar 'düt düt' diye başımın etini yiyordu. Ama akşam oldu mu batan güneşin oluşturduğu kızılımsı gökyüzü bana her şeyi unutturuyordu. Güneş iyice battıktan sonra herkes evinin ışığını açar, her tarafta mutlu aile tabloları oluşurdu. Yüksek binalardan yıldızları ve ayı görmemiz biraz zorlaşmıştı ama gördüğümüzde de kendimizi çok yakın hissediyorduk. Off, çok üzgünüm kendimi tanıtmayı unuttum. Ben Fatih Sultan Mehmet Hanımızın fetih ettiği ve peygamberimizin hadisi olan 'Konstantiniye

elbette fetholacaktır. Onu fetheden komutan ne güzel komutan, o ordu ne güzel ordudur.' hadisinde yer alan İSTANBUL'UM.

Benim her karış toprağımda ayrı zenginlikler ve mutluluklar vardır. Genelde bana gelen turistler en çok boğazi beğenirler. Boğazın her tarafında ayrı duygular yatar. Bazen üzüntü bazen mutluluk o an ki kişinin durumuna bağlıdır. Turistler çoğu zaman, vakitlerini boğazın yanındaki kafelerde oturup oranın tadını çıkarırlar. Konuşmalarında genelde 'İstanbul ne de güzelmiş.' cümlesi yer alır farklı dillerle. Kız Kulesi'ni, Galata Kulesi çok beğenirler. Bu yerler boğazın daha da güzelleşmesini sağlar. Dedem Osmanlı da benim çok kıymetli olduğumu söylemişti. Dedemden öğrendiğim kadarıyla beni Fatih Sultan Mehmet Han fethetmiş. Aslında çoğu padişah beni fethetmek istemiş ama Fatih Sultan Mehmet Han'a nasip olmuş. Benim üç farklı ismim olmuş. Yunan kolonisi olarak Byzation (Byzantium), Roma kenti olarak Konstantiniye, Osmanlı'da son dönemlerde

de İstanbul diye anılmışım. Size bilmeniz gereken benimle alakalı biraz bilgiler vereyim. Avrupa'da, sokak ayakkabıcıları olan iki şehirden bir tanesiyim, içinden (merkezinden) deniz geçen tek şehirim, fethim peygamberimiz tarafından müjdelenmiştir, İstanbul Havalimanı sayesinde dünyanın ulaşım merkezi olmuşumdur. Biraz da size, beni ben yapan özel yerlerden bahsedeyim. Benim en eski alışveriş merkezim olan Kapalıçarşı, 67 sokak ve 3000'in üzerinde dükkan yer alan devasa bir yerdir. En büyük camim ise Süleymaniye Camii'dir ve Süleymaniye Camii'sini Mimar Sinan tasarladığı için çok değerlidir. En eski hamamım ise Balat Hamamı'dır. Balat Hamamı 148 yıldır halka hizmet ediyor. En eski yapı ise Dikilitaş'tır. Dikilitaş, Firavun 3. Thutmosis tarafından 15.yüzyılda yaptırılmıştır. 'İstanbul yemeğe gel. Bir saattir odanda ne yapıyorsunuz?' Aaaa arkadaşlar annem çağırıyor. Hemen gideyim! Annemi bekletmek olmaz. (30 dakika sonra) Ah pardon! Arkadaşlar ben size babamı ve annemi tanıtmayı unuttum. Babamın adı

Bursa, annemin adı ise Edirne. Onlar yıllar önce dedem Osmanlı sayesinde evlenmişler. Neyse ben konuya devam edeyim. Ee ne diyorduk? Hııım ... Ah şimdi geldi aklıma! Dikilitaş'tan söz ediyorduk. Off arkadaşlar var ya şu an iki turist, Kız Kulesi'ndeki masalara oturmuş çay içip, kahkahalarla sohbet ediyorlar. Elimde olsa ben de gidip onlarla kahkaha atmak isterim. Ama nerede? Ah şimdi dedem Osmanlı da hayatta olsaydı da anılarını dinleseydim. Yaa arkadaşlar yine konu değişti ve beni uyarmıyorsunuz, aşk olsun. Şimdiki konumuz ise sadaka taşı. Dedemin anlattığına göre sadaka taşına durumu olanlar para koymuş ve durumu olmayanlar ihtiyacı olduğu kadar alıp gidermiş ama durumu olunca o da oraya bu sefer para koymuş. Sadaka taşı ile ilgili unutmadan söyleyeyim, mesela bir teyzemiz pazara gidecek, bayağı yol kat ettikten sonra elini cebine atıyor, bir bakıyor parasını evde unutmuş. Yaşlı haliyle ta eve kadar geri gidecek değil ya, çok yorulur. Hemen en yakın camiye gidip sadaka taşından para alıyor. Yaşlı teyze o parayı en yakın zamanda başka veya aynı sadaka taşına geri koymayı da unutmuyor. Diğer durumu olmayanların hakkına girmesin diye. Çok yoruldunuz değil mi? Hadi size bir tavsiye edeyim, Eminönü'ne gidip balık eklemek yiyin, sonra da Fatih'te de boza içip bir güzel karnınızı doyurun. Doyduğunuza göre devam edebiliriz. Bu arada evdeki yiyecekleriniz biterse diye ben size Perşembe Pazarını öneririm. Büyükanнем Türkiye'nin, en güzel yerlerini görmek isterseniz Miniatürk'e gidin.

Çok güzel bir yer. Hem orada benim üstümdeki önemli yerler de var. Fatih Sultan Mehmet'in beni nasıl fethettiğini Panorama 1453 Fetih Müzesi'nde sanki o an orada yaşamışsınız gibi anlayacaksınız emin olun. Biraz kafa dinleyin bence, kafanızı çok yordum. Kafanızı dinlemek için Pierre Loti Tepesi'nde veya Çamlıca Tepesi'ne çay içebilirsiniz, hem de İstanbul manzarasıyla. Ohh keyfinize doyum olmaz. Size bir yeri söylemeyi unuttum: Surlar. Surların uzunluğu 22 kilometredir. Haliç Surları 5.5 kilometre, kara surları 7,5 kilometre, Marmara Surları 9 kilometredir. Bana kalırsa gidip vapurda çay ve simit alıp bir güzel rahatlasanız iyi olacak ama beni de dinleyin.

Aslında çok konuştum. Konuşmamızda sona mı ersek? Neredeyse üstümdeki her yeri anlattım, yoruldum da. 'İstanbul hadi uyuma vaktiii. Saat dokuz olmuş hemen yatağa'. Hem uyuma vaktim de geldi. Artık bir daha ki gezinme yolculuğumuzda görüşürüz."

Hanzade başını kaldırıp arkadaşlarına ve öğretmenine baktı. Herkes ona şaşkın bir şekilde bakıyordu. Korktu! Acaba kötü bir hikâyeye mi yazmıştı? İki dakika sonra herkes ayağa kalkıp Hanzade'yi alkışladı çok beğenmişlerdi. Zaten Asel Hanım, Hanzade'ye güveniyordu. O günden sonra Hanzade'nin birçok arkadaşı oldu ama hepsi çalışkan olduğu içindi. Neyse yine de yalnız değildi ve arkadaşları Hanzade ile beraber oldukça onlar da bilgi ediniyordu. Böylece bir hikâyenin bir değil bin kişiye faydası oldu.

100 YIL SONRA

2119'da dünya nasıl bir yer olurdu ki? Bence bunun cevabını bulmak için 1919'a gitmeliyiz. Bakalım geçmişteki yüz yıl bize gelecekteki yüz yılı verebilecek mi?

Şu an hayatımızda sıklıkla kullandığımız telefonları, pek sıradan şeyler olsalar da 1919'a gidip kullansak o dönemdeki insanlar bizi görünce şaşırırlar. O yüzden hayal gücümü yüksek tutayım.

2119'a gitsem beni yüksek yüksek binalar karşıladı. Binaların etrafından geçen uçan arabalar yalnızca şov yapmak için kullanılırdı. O zaman uçan arabanın değil ışınlanmanın zamanı olurdu. Telefon, televizyon, tablet, bilgisayarlar yerine tek bir cihazımız olurdu. Bir hareketimizle cihazın ekranını ayarlayabilirdik. Hayatta bir şeyin tuşu olmazdı. Sadece cihaza komutlar vererek istediklerimizi yapabiliirdik. Örneğin; kapıyı aç, kahve pişir, ışığı söndür gibi şeyler. Tek bir kıyafetimiz olurdu. Onu elektronik cihazlarımızdan (telefonlarımız

olmadığı için) nasıl görüneceğini seçerek giyebilirdik. Bir gün mavi, bir gün yeşil elbise ya da kazak olurdu. Peki ya yemek yemek nasıl olurdu? O zaman kim yemek yapıp önümüze koyar ki? Bizim isteğimize göre kendiliğinden pişen yemekler, belki robotlarla belki duvardaki raylı sistemler ile biz koltuğumuzda otururken ağızımıza kadar gelir. Dışarıda yemek yemek ise belki yılda bir kere olur. Evlerde yemek yapmadığımız için bir şey fark etmeyecektir.

Değişen, hatta bir yerden canlı görüntü aktarabilen duvar kağıtlarımız sayesinde ambiyansı istediğimiz gibi değiştirebiliriz. Dünyanın herhangi bir yerine tatile gidip gelmek bir günlük iş. İnsanlar artık tatile Jüpiter'e gidiyor. Bunca teknolojinin arasında insanlar nasıl davranır bilemem. Ama tembelleşmeleri çok olası bir durum.

Yani benim hayalimdeki 2119 birbirinden güzel teknolojik araçlarla dolu.

100 YIL SONRA BUGÜN

İnsan gelişen ve daima ilerleyen bir varlıktır. Bundan yaklaşık bin yıl öncesinde teknoloji yoktu; fakat şu an o bin yıl öncesinden insanlar gelse her şeyi ama her şeyi büyük bir hayretle sorgular.

Yirmi yıl önceyi hatırlayacak olursak o zaman henüz akıllı telefonlar, kendinden büyük televizyonlar, böyle kaliteli oyunlar hiç yoktu. Biz daha yirmi yıl öncesinden bahsediyoruz. Bir de yüz yıl sonrasını düşünsek nasıl olur acaba? Şu anda bile biraz var olan robotlar gelecekte her yerde olabilir. Hatta belki de gelecekte insan nüfusu azabilir. Arabaların yerini uçan ya da aşırı derece hızlanıp adeta ışınlanmış

hissi veren değişik arabalar alabilir. Çoğu ülkede hayvan hatta bitkilerin nesli tükenebilir. İnsanlar eğer hala yaşıyor olursa hepsi ya da çoğunluğu kilolu bir şekilde uçan koltuklarla geziyor olabilir. İnsan gücü yerine artık robotlar iş yaparsa, insanlar obez ve işsiz bir şekilde yaşayabilir.

Gelecekte her şey çok değişip kötü bir hâl alabilir; ancak biz insanlar isterse bunu değiştirebiliriz. Ne de olsa gelecek, yeni neslin elindedir. Eğer biz yeni nesle bir şeyler öğretebilirsek onlar da bu kültürü kuşaktan kuşağa aktararak insanlığa faydalı olurlar. Gelecek bizim ellerimizde.

İrem Sude Koman
Ayşe Naz Güzel
Ecrin Demirci
Gizem Kaya
5/A

BİR FASLI GÖZÜNDEN TÜRKİYE VE TÜRKÇE

-Kaç yıldır Türkiye’desiniz Radia Hocam?

-8 yıldır buradayım.

**-Atasözleriyle aranız nasıl merak ediyoruz.
Mesela sakla samanı gelir zamanı ne demek?**

-Ben anlıyorum mesela benim çok param var. Hepsini harcamam bir kısmını kenara saklarım. Niçin? Kara günler için. Doğru mu?

**-Harikasınız hocam! Öyleyse devam edelim.
Su içene yılan bir dokunmaz atasözü ne anlatıyor?**

-Demek ki eğer bol bol su içiyorsun, sana hiçbir zarar gelemes. Sağlık problemi yaşamazsın.

-Ayağını yorganına göre uzat atasözü ne demek hocam?

-Diyor ki senin imkân durum neyse ona göre git.

-Peki gözden düşmek deyimi ne anlatıyor?

-Ben anlamadım onu.

-Türkçede sizi zorlayan ne oldu?

-Hayır aslında çok fazla zorlamadı. Neden? Çünkü Türkçede çok fazla Arapça kelimesi var. Mesela “mesela” gibi :) Bu kelimelerden destek aldım. Türkçede en zorlandığı şey “l” sesini çıkarmak. Hemen hemen her kelimedede bu ses var o yüzden zorlanıyorum.

-Türkiye’ye geldiğinizde sizi en çok zorlayan şey neydi?

-Kültür biraz yakın, o yüzden zorlanmadım. Yemekler açısından da zorlanmadım zaten Türk yemeklerine bayılıyorum.

-En sevdiğiniz yemek?

-Kuru dolma, zeytinyağlı sarma.

-Türkiye'ye ilk geldiğinizde kendinizi yalnız hissettiniz mi?

-İlk geldiğimde yaz gibi insanlar sıcak karşıladı. Çok samimiler. En güzel yemekleri ısmarladılar. Başka başka memleketlere gittim oralarda böyle hissetmedim. Havası çok temiz, çok güzel. İnsanlar çok güzel.

-Künefe mi baklava mı?

-Lütfen, tabii ki fıstıklı baklava.

-Çay mı kahve mi?

-Kesinlikle Türk kahvesi.

-Fas'ta içtiğiniz çay Türk çayından farklı mı?

-Biz naneli yeşil çay içiyoruz. Sadece sabahları içiyoruz, belki öğleden sonra bir tane daha. Türkler maşallah her an çay içiyorlar. Türk kahvesini ilk başlarda sevmezdim. Bir arkadaşım alıştırdı beni. Kokusu çok etkiledi beni. Şimdi her gün bir tane içiyorum artık. Fas'a giderken bile yanımda götürüyorum. Türk kahvesi ne zaman güzel oluyor? Sohbet ederken. Tek başına güzel olmuyor subhanallah :)

-Sizin yemekler mi daha güzel Türk yemekleri mi?

-Her seferinde bu soruyu soruyorlar. Türk yemekleri güzel, Fas yemekleri çok fazla baharatlı ve lezzetli. Türlü ve menemen hariç bütün Türk yemeklerine bayılıyorum.

-İstanbul'da en sevdiğiniz yer neresi?

-En sevdiğim rahat olduğum yer Üsküdar. Özellikle ramazan akşamları en güzel yer Üsküdar.

-Bu keyifli röportaj için teşekkür ederiz Radia hocam.

*İslam teslim olmak,
emniyette olmaktır.*

DKAB Zümresi

İNANÇ DÜNYASI

İnanmak, insanın yaşantısında olmazsa olmazdır. Ekmek gibi, su gibi, hava gibi temel bir ihtiyaçtır. İnanmadığınızı, inancınızın olmadığını düşünün. Bu durumda kendinizi kötü hisseder hatta bunalıma girme evresine gelebilirsiniz. Düşünsenize dünyadan sonra ebedi bir alemin varlığını kabul etmeyenin halini! Onun için, sadece bu dünya var sonrası yok, hepsi bu kadar. Halbuki içinde yaşadığımız dünya çiçeklerin, yeryüzünün, gökyüzünün, yıldızların, gezegenlerin, güneşin ve ayın bir sahibinin olduğunu hatırlatıyor bizlere.

İnsan sadece fiziki yönü olan bir varlık değildir. Onun ruh dünyası, manevi tarafı da vardır ve bu yanı en az fiziki yanı kadar önemlidir. İnsanın manen mutluluğu yaratıcısına ibadet ederek gerçekleşir. Sevmeye ve sevilmeye, merhamete ve hoşgörüye muhtaç olan bizler sevginin ve merhametin gerçek sahibine yönelmeliyiz ki kendimizi bulalım. Unutulmamalıdır ki kalpler ancak Allah'ı anmakla tatmin olur.

Yüce kitabımızda "Rabbin isteseydi, yeryüzündekilerin hepsi mutlaka inanırdı, o halde sen mi insanları inanması için zorlayacaksın?" ayet-i kerimesi ile inancı baskı ve zorlamaya değil kişinin iradesine bağlı kılmıştır. Sonradan İslam'ı seçen insanların hikayelerine baktığımızda kiminin Kur'an-ı Kerim'i okuyup etkilenecek Müslüman olduğunu kiminin sahip olduğu para, mevki, şöhretin kalbindeki boşluğu dolduramadığını fark edip bu boşluğun ancak İslam ile dolacağına karar vermesiyle gerçekleştiğini görmekteyiz; çünkü İslam teslim olmak, emniyette olmaktır. İnsanların yaşamlarında yardımcı ve yol gösterici olması yönüyle huzuru ve barışı beraberinde

getirir. Kişinin kendisiyle ve çevresiyle barışık olması inancıyla direkt bağlantılıdır.

Rabbimiz inananları gayba iman ederler şeklinde nitelendiriyor. Yani gayba inanmayı idrakimizi zorlayan, duyuyla algılayamadığımız şeylere inamak olarak düşünebiliriz. Bu inanç insanın hayatında mutluluğu sağlayan, psikolojisini rahatlatan çok önemli bir hakikat olarak maddeden sıyrılıp manevi doyuma ulaşmakla gelen kazançtır aslında.

Günümüzde büyük bir hızla devam eden araştırmalar, bilimsel gelişmeler, teknolojik yenilikler insanın bilgisinin arttığını göstermektedir. Bu hız karşısında insan her şeye sahip olduğunu zannedip gurur ve kibre kapılmamalı, aciz bir varlık olduğunu unutmamalıdır. Allah'ın tek sığınacak varlık olduğunu bilerek O'na inanmalı ve dayanmalıdır. Özel bir şey söylediğimizde kimsenin duymamasını, bazen yaptıklarımızın başkaları tarafından görülmemesini arzu ederiz. Bir kameranın bulunduğu ortamı ve sesi kaydettiğini bildiğimizde, konuşmalarımız ve davranışlarımız konusunda daha dikkatli oluruz. Bu nedenle her halimizin Allah tarafından bilindiğini düşünerek hareket etmeliyiz.

Hz. Ömer'in (r.a) halifeliği sırasında süt satan kızın annesinin ısrarına rağmen süte su karıştırmayı kabul etmeyerek annesine "Her şeyi bilen, gören ve her şeye kâdir olan Allah-u Teâlâ bizi görüyor, hâlimizi biliyor! Hilemizi insanlardan gizleyebiliriz, fakat her şeyi bilen ve gören Allah'tan nasıl gizlersin? şeklindeki cevaptan çıkaracağımız dersler bizlerde hayatımıza düstur edeceğimiz ilkelerden biri olmalıdır.

Melike MÜFTÜOĞLU YILMAZ
DKAB Öğretmeni

Çocukların İnanç Dünyasına Kapı Aralamak

“Çocuklara Allah’ı anlatmak güç değildir. Güç olan, nasıl ve ne şekilde anlatılacağıdır.” (Ahmet Şahin)

Okul öncesi ve son çocukluk dönemi diye tabir ettiğimiz 7-11 yaş, somut düşünme dönemidir. Bu dönemde çocuklar soyut kavramları somutlaştırma ihtiyacı hissederler. Mesela bir çocuğun “Beni ne kadar seviyorsun?” sorusuna, kollarını iki yana açarak sevgisinin kocaman olduğunu göstermesi bu dönemin özelliklerine bir örnektir.

Peki var olan sevgisini somutlaştırabilmek için kollarını iki yana açan çocuğun yaratıcısını nasıl tanımamızı sağlayabiliriz? Allah’ı nasıl anlatmalı, doğru bir dini eğitim vermek için neler yapabiliriz? Biraz bunlardan bahsedelim.

Sevgili Peygamberimizin de buyurduğu

gibi din duygusu öz yaratılışımızda vardır. Var olan dini duygu, diğer gelişim özellikleri gibi günler, aylar, yıllar geçtikçe gelişir ve olgunluğa erişir. Çocuğun kulağına okunan ezan, uyutulurken seslendirilen dini içerikli ninniler bu gelişimin bir vesiledir. Bazı araştırmacı ve eğitimciler iki yaşın çocuk eğitiminde önemli bir dönüm noktası olduğunu söylerler ve bu dönemin “saadet dönemi” olduğuna dikkat çekerler. Yaş ilerledikçe çocuğun dil, davranış, duygu ve düşüncelerine paralel olarak dini duygu ve düşüncesi de gelişir. Mesela 4 yaş çocuğuna “Allah hakkında ne biliyorsun?” diye sorulduğunda “Allah bulutlar kadar büyüktür.” cevabını verirken, 6 yaş çocuğu aynı soruyu “Allah çok büyük, beyaz sakallı, beyaz elbisesi var.” şeklinde cevaplayabilir. İki örnekte de çocukların soyut kavramı somutlaştırarak dile getirdiklerini görüyoruz. Çocukların bu

tarz söylemleri bizleri endişelendirmesin, verdikleri cevapların hepsi gelişimsel ve geçici tasavvurlar. Çocukların anlayacağı şekilde konuşabilmek için dönemsel özelliklerini bilmemizde fayda var. Çocuklarımızın yaş seviyesine göre oyun, etkinlik, ilahi ya da hikayelerden faydalanarak Yaratıcısını tanımasını sağlayabiliriz. Şimdi gelelim Allah'ın varlığını çocuklarımıza nasıl anlatacağımıza dair örneklerle.

İlk örneğimiz çay-şeker etkinliği olsun.

Malzemelerimiz:

Ilık su, çay bardağı, 1 adet küp şeker ve çay kaşığı.

Çocuğumuzu karşımıza alalım, biraz oradan buradan sohbet edelim. Sohbet, istediğimiz kıvama gelince de suyumuzu bardağa boşaltmaya başlayalım. Hmm, çocuğun dikkatini çekmeye başladık galiba. O sırada "Bizi kim yarattı, hiç düşündün mü?" sorusunu yöneltelim, çocukların cevabı aldıkları dini eğitime göre değişiklik gösterse de her çocuk mutlaka "Allah" cevabını verecektir. "Ama göremiyoruz, acaba nerede?" derken bardağımızın içine şekerimizi atıp karıştırmaya başlayalım. Çocuğunuz ne yaptığınızı anlamaya çalışacaktır. "Ayşe, bu bardağın içindeki şekeri görebiliyor musun?" alacağınız cevap bellidir "Hayır anne.", "Ama sen de gördün, daha şimdi şekeri içine attım." diyerek asıl meselemize giriş yapıp, başlayalım anlatmaya. "Bazen görmesek de bazı şeylerin varlığını kabul ederiz, yok saymayız. Mesela nefesimiz, sevgimiz, korkumuz. Bunları görmüyoruz; ama var olduklarını biliyoruz. Aynı şekilde bizi yaratan Rabbimiz, gözümüzle görmüyoruz

ama varlığına inanıyoruz." şeklinde çocukların dilinden ama konunun ciddiyetinden sapmadan konuşmalarımıza devam edip zihinlerini şekillendirebiliriz.

İkinci örnek olarak tefekkür etkinliği yapabiliriz:

Çocuğumuzla birlikte bir yürüyüşe çıkalım. Ama gezimizin bir kuralı olsun; gördüğümüz ve hoşumuza giden şeyleri o an orada dile getirip birbirimize paylaşmak. Ağaç yapraklarının aynı renklerde ama farklı tonlarda olması, güneşin ısıtan ama yakmayan sıcaklığı, çiçeklerin görmediğimiz ama hissettiğimiz kokusu, vb. güzelliklerden bahsederek çocuğumuzun düşüncelerine yön verebilir ya da kendimizi tamamen ona bırakabiliriz. Gördüğümüz tüm güzelliklerin var olabilmeleri için bir Yaratıcıya ihtiyaç duyduğunu, bu Yaratıcının da yarattıklarından çok daha üstün bir güzelliğe sahip olduğundan bahsederek Allah'ın varlığından, birliğinden ve sıfatlarından bahsedebiliriz.

Son olarak, çocuklarınız bu yolculuklarında sizlere çeşitli sorularla geleceklerdir. Bizlere düşen de onların sorularına "onlar gibi" samimi cevaplar vermek ve rahatça soru sormalarını sağlamaktır. Çocuklarımıza vermek istediğimiz şeyin Allah korkusu mu yoksa Allah sevgisi mi olduğunu iyi düşünüp ona göre hareket etmeliyiz. Ağzımızdan çıkan her söz, onun eğitimine koyduğumuz bir tuğladır.

Niyetler hayr, akıbetler hayr ola.

Selam ve dua ile.

Meryem ÖZCAN
5/A

PEYGAMBERİM

*Sevgili Peygamberim
Çocukları çok seversin
Gençlerle sohbet edersin
Allah'ın emrini bize sevdirensin.*

*Canım Peygamberim
Ben seni ne çok severim
Sen Abdullah'ın emanetisin
Sen Amine'nin gözbebeğisin.*

*Güler yüzlü Peygamberim
Nur yüzlü yol gösterenim
Sesinle şensin tebessümle gülensin
Aydınlık yüzünle bize nur getirensin.*

*Dürüst Peygamberim
Seni bize Allah gönderdi
Senin doğduğun gün
Dünyamıza rahmet geldi.*

*Günahsız Peygamberim
Sensin en şefkatli kişi
Yumuşak huyunla bize
Güzel ahlakı öğretensin.*

Yasemin Ocakcı
6/A

Peygamberimize Mektup

Sevgili Peygamberim,

Bir insan hiç görmediği, hiç tanımadığı, hiç sesini bile duymadığı birini bu kadar sevebilir mi?

Her sırrını, her sevincini, her heyecanını tanımadığı biriyle paylaşabilir mi?

Adını duyduğunda heyecanlanıp, adını anmadığında mutsuz olabilir mi?

İşte ben seni böyle seviyorum Ya ResulAllah!

Keşke seni görebilseydim, seni daha iyi tanıyabilseydim, yanında yer alabilseydim.

Cennette buluşmak umuduyla, gül kokulu Peygamberim.

Ahmet Selim BIYIK
6/A

GAYRETLİ OLMAK

Sizce çok çalışan mı, çok zeki olan mı daha başarılıdır? Bence, başarıyı ancak gayret gösterirsen elde edersin. Eğer hedefini başarmak istiyorsan onun zorluklarına göğüs germelisin. Hiçbir insan çaba göstermeden başaramaz.

Hiçbir "başarı meyvesi" insanın önüne rastgele düşmez. Eğer en yüksek daldaki en olgun meyveyi istiyorsan tırmanmalısın. Tırmanmanın çeşitli zorlukları vardır. Bazen düşersin; ancak yeniden tırmanırsın. Kimileri, o meyvenin alınamayacak kadar yüksek olduğunu, vazgeçmeni söyler, sen gayretle devam edersin. Bazen hedefine çok yaklaştığının farkına varmaz ve geri dönmeyi düşünebilirsin; ancak

biraz daha sabredip devam edersen o meyveye ulaşırsın. Alın teri ile yakaladığın başarı seni mutlu eder. Başarına göz dikenler vardır. Eğer ilk anki gayret ile çabalamaya devam etmezsen başarıyı kaybedersin. Önemli olan birinci olmak değil birinci kalmaktır.

Bazen yoğun bir çalışmaya rağmen bir başarı elde edemezsin. Çalışmanın ödülü sadece sonuç değildir. Sonuç, buz dağının görünen kısmıdır. Yaptığın çalışmalar ileride sana çok şey katacaktır. Biz başarıların sadece başarılarını biliriz. Aslında onlar birçok yenilgiden doğan bir zaferdir. Yenilgi, yenilgi doğan bir zafer vardır derler. Yılma ve gayretle, sabırla çalışmaya devam et!

AİLE

Aile, bizi bütün yapan varlıktır. Yaratıcının bizlere gönderdiği bir birliktir. Zor zamanlarımızda bize yardımcı olan, mutluluklarımızı bizimle paylaşandır. Ne yazık ki bazen bunun değerini bilemiyoruz.

Oysa bu mutluluğu yaşamak isteyen o kadar çok çocuk, o kadar çok insan var ki, içlerindeki bu dileği tahmin bile edemezsiniz. Bir ailesi olsun diye Allah'a dua edenler çok. Ailede evin direği baba, herkesi düşünmek zorundadır; çünkü geçindirmesi gereken bir yuvası vardır. Sadece ihtiyaç yönünden değil, sevgi bakımından da geçindirilmelidir. Yoksa sadece ihtiyaçları karşılayan bir babanın aile diye bir şeyi olmaz. Kişi ailesinden öğrendiği ile yaşar. Ne kadar iyi yetiştirilirse o kadar iyi yaşar. Evin en önemli ve en değerli olanı ise annedir. İşte, o her şeyin en iyisini hak edendir. Bizimle en çok ilgilenen, bizi en iyi şekilde yetiştirendir. En önemlisi bizden sevgisini esirgemeyendir. Kimi çocuklar annesiz büyüyor. Onun sevgisinden mahrum kalıyor. Bu yüzden dolayısıdır ki annemizin, babamızın, ailemizin değerini çok iyi bilmeliyiz.

Benim ailem geçmiş zamanlardaki gibi "geniş aile"dir. Zamanımızdaki ailelerin çoğu çekirdek ailedir. Böyle bir ortamda bizim ailemizin geniş

aile olması herkesin dikkatini çekmektedir. Sadece dikkat çekmekle kalmıyor, herkes merak da etmektedir. Merak ettikleri:

-Bu kadar kalabalık ailede nasıl yaşıyorsunuz?

-Nasıl birbirinizle anlaşıyorsunuz?

-Hiç tartışma olmuyor mu?

-Eviniz nasıl, kaç oda geniş mi?

-Evin işleri nasıl yapılıyor? gibi sorular.

Aile apartmanımızda, dedem, babaannem, iki amcam, yengem, babam, annem, benden hariç üç kardeşim ve üç de kuzenim olmak üzere on dört kişi yaşıyoruz.

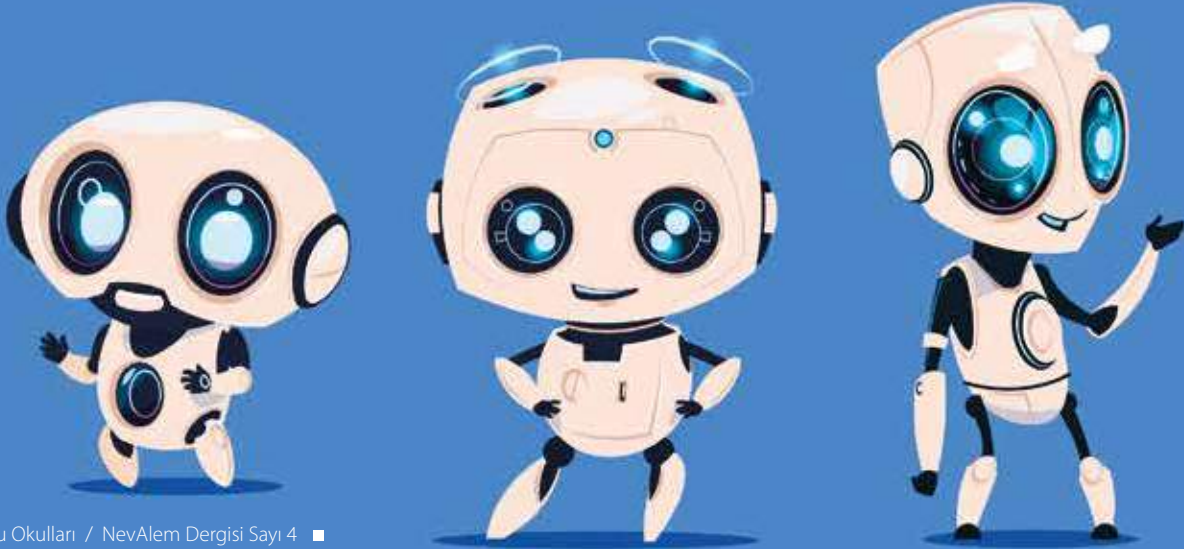
Ailemizde küçükten büyüğe saygı ve sevgi düzeni vardır. Ailemizde en son sözü söyleyen ve karar veren kişi, her zaman dedemdir. Bir durum olduğunda ona danışırız. Dedemin bize her zaman tavsiyesi: adaleti, saygı ve sevgiyi ön plana çıkarmaktır.

Ben bu ailede olmaktan çok mutluyum; çünkü, saygı ve sevgiye bir arada fazlasıyla sahip oluyorum. Yalnızlık çekmiyorum. Her zaman etrafımda kuzenlerim ve kardeşlerim var. Çok şanslı olduğumu düşünüyorum.

CEMİL'İN MONOFONTOLARI

Cemil yedinci sınıfa gidiyordu. Günlerden bir gün yerde bir ilginç bir cihaz buldu. Bu cihaz dikdörtgendi ve üstünde küçük bir ekran vardı. Ayrıca S, Z, P harflerinin yazılı olduğu üç adet tuş vardı. Bunun ne olduğunu anlayamadı ve incelemek için eve götürdü. O gün öylesine yorgundu ki gider gitmez cihazla beraber koltukta uyuyakaldı. Rüyasında antik bir kentteydi, korkmuştu. "Kimse var mı?" diye bağırdı; ama kimse cevap vermedi. Bir taş bulup tam oturacaktı ki taş bir anda robota dönüştü. Cemil çığlık atıp kaçarken etrafındaki tüm nesnelere bir anda ışık patlamasıyla robotlara dönüşmüştü. Onlardan yüzlerce vardı artık. Cemil "Siz kimsiniz?" diye bağırdı. İçlerinden bir robot "Biz Monofontolarız." dedi ve Cemil bir anda uykusundan sıçrayarak uyandı. Neyse ki bu bir kabustu. Etraftan bir ses geliyordu. Yanındaki cihaz titriyordu. Cemil cihazı eline aldığı gibi tüm Monofontolar gerçek hayata ışılanmıştı. Hem de yanı başına, pencereden bir baktı ki robotların çoğu da evinin önünde. Yanındaki robotlardan biri "Biz kendimize bir

sahip arıyoruz ve onun sen olmasını istiyoruz. O cihazdaki S tuşu bizi, senin yanına çağırmak içindir. Z tuşu ise bizden bir şey istemek içindir. P tuşu ise bizi senden uzaklaştırmak içindir ve ona bastığında biz kendimize yeni bir efendi aramak için seni terk ederiz. Cemil duydukları karşısında büyük bir hayret içerisinde girmişti. O heyecan ve merak ile kabul etti. Cemil artık her gün S tuşuna basıp Monofonto'larını yanına çağırıyordu. Z'ye basar ve ne dilerse onu yaptırıyordu. En güzel yemekleri dünyanın bir ucundan yanına getirtip gitmek istediği yerlere gidiyor, geziyordu. Eğlenir, dinlenir. Monofontolar hiç yorulmaz. Günler böyle gelip geçer. Cemil bir sabah uyanınca her zamanki gibi Monofontoları çağırmak için S tuşuna basacakken yanlışlıkla P tuşuna basar ve cihaz bir anda yok olur. Cemil telaşla etrafa koşuşturmaya başlar tüm evi didik didik ederek cihazı arar; ancak onların kendini terk ettiğini ve başka bir efendi aramaya gittiklerini üzülerek de olsa kabul etmek zorunda kalır. Cemil hayatı boyunca o günlerin özlemini çekerek yaşamaya devam eder.

Matematikte kullanılan semboller, anlamları, sözdizimi ve dil bilgisi dünya çapında ortaktır.

99

NEVLEM

Deneme ←

Matematik Zümresi

MATEMATİK NİÇİN BİR DİLDİR?

Evren, mükemmel bir matematik ve geometri düzeni içinde hareket eder. Bu nedenle dinimizde Allah'ın varlığını bu mükemmel düzen içinde görmek mümkündür. Matematik de bilimin dili olarak adlandırılır. Matematiksel kesinlik, tarih boyunca düşünürleri hep büyülemiştir. Galileo'nun dediği gibi: "Matematik Allah'ın Evren'i yazmakta kullandığı dildir." Madem Evren, Allah'ın eseridir ve bu eser matematiğin diliyle yazılmıştır, Allah'ın kitabı olan Kuran'da da aynı dilin kullanılmasına hiç şaşmamak lazımdır.

Fakat yine de matematik gerçekten Türkçe ya da İngilizce gibi bir dil midir?

Bu sorunun cevabını verebilmek için matematik dilinde hangi kelime ve dil bilgisi kurallarının kullanıldığını bilmek gerekir.

"Dil" in birden çok tanımı vardır. Bir dil, bir disiplin içinde kullanılan bir kelime veya kod sistemi olabilir. Dilbilimci Noam Chomsky, dili, sonlu bir dizi unsur kullanarak inşa edilen bir cümleler kümesi olarak tanımlar. Bazı

dilbilimciler, dilin olayları ve soyut kavramları temsil edebilmesi gerektiğine de inanırlar. Tıpkı matematikte olduğu gibi soyut kavramlar matematiğin diliyle ve matematiksel kabullerle ifade edilir.

Matematikte kullanılan semboller, anlamları, sözdizimi ve dil bilgisi dünya çapında ortaktır. Matematiğin kelimeleri, çok farklı alfabeler ve matematiğe özgü sembollerden yararlanır.

Bir matematiksel denklem, bir sözcük ve bir fiili olan cümle oluşturularak, sözlü dilde bir cümle gibi kelimelerle ifade edilebilir.

Örneğin: $3+5=8$ "Üç beş eklendiğinde sekize eşittir" olarak ifade edilebilir.

$10 \times 21 = 210$ "On tane yirmi birin veya yirmi bir tane onun toplamı iki yüz ondur" olarak ifade edilebilir.

Matematiği anlayabilmek için matematiğin dilini oluşturan kavramlara da aşina olmak gerekir.

Rakamlar (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Matematik Niçin
Bir Dildir?

Değişkenler (a, b, c, x, y, z)

Şemalar veya görsel elemanlar (daire, aç, üçgen, matris)

Sonsuzluk (∞)

Pi (π)

Sanal sayılar (i, -i)

Sabitler: Işık hızı (c)

Eşitlikler veya eşitsizlikler ($=, <, >$)

Toplama, çıkarma, çarpma ve bölme (+, -, x veya *, ÷ veya /) gibi eylemler

Diğer işlemler (sin, cos, tan, sec)

Bir matematik cümlesinde, bir cümle yapmaya çalışırsanız, master, bağlaçlar, sıfatlar vb. göreceksiniz. Diğer dillerde olduğu gibi, bir sembolün anlamı kendi içeriğine bağlıdır. Matematik tüm dünyada evrenseldir. Hangi ülke veya hangi dili konuştuğunuzdan bağımsız olarak matematik dilinin yapısı aynıdır.

- Formüller soldan sağa okunur.
- Parametreler ve değişkenler için arada Yunan alfabesi kullanılsa da çoğunlukla Latin Alfabesi kullanılır.
- Sayma sayılar için "S", doğal sayılar için "N", tam sayılar için "Z" harflerinden yararlanır.
- Bilinmeyenler için x,y,z kullanılır.
- Parantezler ve köşeli parantezler işaretlerin etkilendiği sırayı gösterir.

Çoğu insan genellikle sayıları ve sembolleri korkutucu bulur, bu yüzden bir denklemi tanıdık bir dille ifade etmek, konuyu daha kolay ve anlaşılabilir kılar. Temelde, bir yabancı dili, bilinen bir dile çevirmek gibidir.

Gözümüzü korkutan zor matematik problemlerini matematiksel bir denkleme çevirmek gerçekten bir beceridir. Matematiksel cümlelerin işlevlerini anlamak, matematik öğretirken veya öğrenirken bizlere yardımcı olacaktır.

Matematiğin dilini kullanarak, matematiği anlama, insanlarda pozitif düşünmeyi sağlar ve pozitif şekilde görmeye olanak sağlar. Bilimsel açıdan düşünmeyi öğretir ve bilimsel çözümleme yollarının uygulanmasına olanak sağlar. Aynı zamanda yapılan çalışmalar gösteriyor ki matematik, en doğru şekilde karar vermeye olanak sağlayarak bilişsel düşünme becerilerini geliştirmektedir.

Matematik Zümresi

MATEMATİK NE İŞİMİZE YARAR?

Herkesin merakla sorduğu ve merakla yanıtını beklediği bir soru. Evet, matematik ne işimize yarar? En başta analitik düşünme yeteneğimizi ve hayatta problem çözme yeteneğimizi geliştirir. Bu geniş etki ile aslında hayatın ne kadar içinden olduğu kanısına bile varabiliriz. Her öğrendiğimiz konunun hayatta karşılığını net bir şekilde gözlemleyebiliriz. Mesela markete gittiğimizde aldıklarımızın hesabını yapıp, para üstünü almak öğrendiğimiz dört işlemler konusunu içermektedir ve net bir şekilde hayata uygulanmış halidir. Ya da köklü sayılar yolda yürürken veya karşıdan karşıya geçerken bir işimize yaramayacak. Koordinat sistemi gibi aslında yürürken bile kullandığımız ancak farkında olmadığımız birçok konu var.

Peki hayatta tüm öğrendiğimiz bilgileri net bir şekilde kullanabiliyor muyuz? Her öğrendiğimiz bilgi hayatımızı kolaylaştıracak şekilde işimize yarıyor mu? Elbette yaramıyor. Peki neden matematikten öğrendiğimiz tüm bilgilerin hayatta somut karşılığını arıyoruz? Artık matematiğe yaptığımız haksızlığı ve ön yargıyı kaldırmalıyız. Diğer dersler gibi faydalarını somut olarak göremesek bile bize hayatı anlama ve yaşama anlamında kolaylıklar sağlamaktadır. En temelinde problem çözme yeteneğini geliştirir, bakış açısı ve nasıl başlayacağını sorgular. Aynı zamanda muhakeme yeteneğini de geliştirmektedir. Doğru soruyu sorarak sonuca ulaşmayı hedefler. Bizi hayata hazırlayan matematikten daha faydalı ne bekleyebiliriz ki?

Görsel Sanatlar Zümresi

SANATTA GÖNÜLLÜLÜK

Sanat eğitimi zordur ve gönüllülük esastır. Sanata gönül veren, sanatla ilgilenen bireyler sanat eğitimine bir adım önde başlar; çünkü sanat öğretilemez ancak sanat eğitimi almak isteyen bireylere yollar gösterilir, bu yollarda karşılarına çıkabilecek durumlar anlatılır. Geçmiş sanat akımları, sanatçılar öğretilir hatta ve hatta bu sanatçıları taklit etmeleri istenir. Sanatın ustalarını anlamaları,

geçtikleri yollardan geçmeleri beklenir. Bu zorlu bir süreçtir. Sanatçı olmak isteyen gönüllü sanatçı adayları kendilerini bulma aşamasında onlarca sanatçıyı taklit edebilir. Usta sanatçıların kullandıkları malzemeleri deneyimler, fırça darbelerini taklit eder. Belki yıllar boyu sürececek bu yolda onlardan güçleri yettikçe sarf edebilecekleri emeklerini vermeleri istenir. Bu süreçte gönüllü sanatçı

*Her yer sanat, herkes sanatçı olabilir.
Yeter ki gönüllü sanatçı adayları yollarından
vazgeçmesin.*

103

NEVLEM

Görsel Sanatlar
Zümresi

adaylarından beklenen hareket sıkılmadan, yorulmadan ve en önemlisi hiç vazgeçmeden sabırla adımlarını sağlam atmaları olacaktır. Taklit edilen her fırça darbesi, renk denemeleri, malzeme çeşitlilikleri, tanınan her sanatçı, her sanat akımı onları bir adım daha ileri götürecektir. Denemeler ve taklitler sırasında gönüllü sanatçımız birçok eser üretmiş olacaktır. Bu eserler ileride usta sanatçı olduğunda sanatçının hangi yolları izlediğini bizlere gösterecektir.

İşin özü sanatçı olmak isteyen bireylerin birinci görevi sanat yapmaktır. Görev listesi çok kalabalık değil merak etmeyin. İkinci görevi ise geçmiş sanatçıların ve günümüz sanatçılarını iyi bir şekilde incelemektir. Usta sanatçıları iyi gözlemlemek ve kendi sanatına nasıl aktarabileceğini, çıkış noktalarının neler olabileceği konusunda kendini aydınlatmak. Belki gönüllü sanatçı adaylarımız bir sanatçının kullandığı renklere, başka bir sanatçının fırça darbelerinden, bir diğerinin malzemesinden ya da konusundan fayda sağlayacaktır. Son olarak üçüncü görevimiz anlatmaktır. Yaptığı-yapacağı, gördüğü-göreceği ne varsa anlatmak. Yapılan eserlerin alt metni incelenmeden sanat eseri okunamaz, bilincine varılamaz. Eğer bir bilinç oluşmamışsa sanatçının tarzı ve tavrı oturmaz ve sanatçının bir tavrı bulunamaz bu da üretkenlik

konusunda zorlu bir süreç olur. Sonuç olarak ünlü ressam Pablo Picasso'nun eserine bakıldığında o eserin kimin yaptığını bilmemek dahi, o eseri daha öncesinde görmemiş olsak bile Pablo Picasso'nun eserinde bulunan çizgilerden, renkten, biçimlerden yola çıkarak o eserin Pablo Picasso'ya ait olduğu anlaşılır.

Bu üç yolda gönüllü sanatçı adaylarımız tek başına bir savaş verir. Savaşta başarılı olmak güç gerektirir. Bu güç sanatçıya doğuştan verilir. Yeteneğin gücünü eserlerine yansıtır. Sanatçı gücünü hem yeteneğinden hem de çevresinden beslediği duygular, konular, yaşanmışlıklarla destekler.

Sanatçı olma süreci bu şekilde devam eder sanatçı toplumdan faydalanır, beslenir. "Sanat toplum içindir." Sanatçı toplumda görülmeveni gösterir. Kendine bir sorun bulur. Bu sorunlara çözüm üretir, eserlerinde konu edinir, topluma sunar. Toplumu bilinçlendirmek sanatçının görevidir. Toplumu oluşturan halkın belli bir kısmı müzelere veya galerilere gider. Büyük bir çoğunluğu ise bu gibi yerlere genelde uğramazlar. O yüzden sanat her yerde olmalı bir otobüs durağında, bir evin duvarında ya da asfaltın üzerinde. Her yer sanat, herkes sanatçı olabilir. Yeter ki gönüllü sanatçı adayları yollarından vazgeçmesin.

Nilay YILMAZ
Ortaokul Akademik
Koordinatör

Röportaj

Prof. Uğur Derman ve Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la Mülâkat

Eski yazı ile tanışmanıza vesile olan ve eserinizi de ithaf ettiğiniz Mahir İz'den biraz bahseder misiniz?

U. Derman: Benim okuduğum yıllarda (1949-1953) liseler dört yıla çıkartılmış ve bu yeni programa serbest seminer saatleri eklenmişti. Sonunda imtihan bulunmayan ve her isteyenin katılabileceği bu seminerlerde Haydarpasha Lisesi'nin iki sevilen hocasının (Mahir İz - Nihal Atsız) saatleri dolu geçirdi. Ben, dîvân edebiyatından hoşlandığım için Mahir Beyin (1895-1974) seminerlerinin tiryâkisi oldum. Kendisi Arap ve Fars edebiyatlarını da iyi bildiği için bu dillerden de şiirler okur, mânâlarını verirdi. 1950'li yıllarda Arapça ve Farsçanın ülkemizde adı sanı yoktu. Bu sebeble bir lise

öğrencisinin bunları duyabilmesi, olacak şey değildi.

Lise yıllarımda benim edebiyat muallimim olmayan Mahir Hoca, bu alâkamı hissettiği için, mezuniyet imtihanlarında karşılaştığımız sırada bana: "Mezun olup gidiyorsun, râbıtamızı koparmayalım" dedi ve beni evine davet etti. İmtihanlar bitince, Bağlarbaşı'ndaki evine gittim. Sohbet sırasında "Sen bu işlere meraklısın amma, anahtarını edinmezsen, boşuna çabalamış olursun" dedi ve hemen o gün "elifbâ"ya başladık. Çünkü ben elifi görsem mertek sanacak haldeydim; zâten ülkemizde bunların öğretilmesi ve öğrenilmesi o yıllarda suç teşkil ederdi.

Mahir hoca okuyarak değil de yazarak

2009'da Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne, 2010'da ise UNESCO Yaşayan Kültür Hazinesi Ödülü'ne layık görülen, başta hat sanatı olmak üzere gelenekli sanatlarda ülkemizde ve uluslararası sahada otorite kabul edilen Prof. Uğur Derman ve kendi ifadesiyle "50 yıldır yazdıklarının ilk okuyanı olan aziz zevcesi" 2012 yılında Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne layık görülen, Haliç Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı, tezhip ve minyatür sanatçısı Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman ile keyifle okuyacağınız bir söyleşi gerçekleştirdik.

105

NEVLEM

Prof. Uğur Derman ve
Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la
Mülâkat

öğrenmemi tavsiye etti. Bu sâyede Osmanlı Türkçesindeki imlâm kuvvetlenmiş oldu. Sayfaların üstüne ince kâğıt koyup kurşun kalemle kopyasını alarak elimi bu harflere alıştırmamın çok faydasını gördüm. Ertesi yıl –imlâ hatalarım çıkmakla beraber- mektup yazabilecek hâle erişmiştim. Tabii bu seviyeye geldikten sonra, İstanbul'daki tarihi binaların üzerlerinde rastladığım kitâbeleri okumak gayretine düştüm.

Buradan Necmeddin Okyay'a intikal edelim mi?

U.Derman: Biz Üsküdar'da oturuyoruz, hezârfen üstadım Necmeddin Okyay'ın da (1883-1976) Toygartepesi'nde ikâmet ettiğini biliyorum. Kendisi Üsküdar Yeni Valide Camiinde uzun yıllar imam ve hatib olarak vazife görmüş. Aynı caminin kayyımı Sâim Efendi de benim süt dayım oluyor. Kendisinden beni Necmeddin Hoca'ya götürmesini istedim. 1955 yılının Eylül ayında bir gün kalktık, gittik. Bizi karşıladı, Hoşbeşden sonra ziyaret sebebimizi sordu. Sâim Efendi, "Bu gencimiz sizden yazı yazmak istiyor" dedi.

Necmeddin Hoca "Evladım benim ihtisasım talik hattındadır, eğer sülüs-nesih yazmak isterseniz sizi Güzel Sanatlar Akademisinde Halim Efendi'ye göndereyim." dedi. Bakın, kıskançlık yok, bir başkasını tavsiye edebiliyor. "Ben sizden yazmak istiyorum." dedim. "Peki evladım her hafta Pazar sabahları gelirsiniz." dedi. Sâim Efendi, "Dersi kaç olamaz?" demez mi! Hoca'nın rengi attı, gözleri yerinden uğradı "Biz parayla bu sanatı öğrenmedik ki parayla

öğretelim. Estağfurullah böyle şeylerden bahsetmeyin" dedi, ayrıldık.

Necmeddin Hoca'yı ilk ziyaretimde, belki hoşlanırdı diye badem ezmesi götürmüştüm. Elimde kutuyu görünce, gülen yüzü birden ciddileşti. "Sizi böyle şeyler getirmekten men ederim evladım, o zaman öğretişim hasbi olmaktan çıkar, menfaat karşılığı olmaya başlar." dedi. Hayli zaman kendisine bir hediye götürmedim. İlerleyen zaman içinde baba-oğul gibi olduğumuzda artık ses çıkartmamaya başladık.

Yıllar böyle geçti. 1960 yılında eczacılık tahsilimi bitirdiğim gibi, Necmeddin Hocamdan da hat icâzetnâmemi aldım. O zamanlar askerlik iki yıldır. Hocadan ayrılmamak için tahsilimi ağırdan aldım, dört yerine altı senede tamamladım. Kendisi hattatlığı dışında, ebru ve klasik cild sanatkârı, kemankeş (okçu) ve gülcü idi. 1961 yılında Toygartepesi'ndeki evinden ayrılınca, gül yetiştiriciliği de sona erdi. Mayıs ayında misafirimiz olur, Balmumcu'daki evimizin bahçesinde yetişen güllerle teselli bulurdu. Onu, yaşayan eski dostlarını ziyarete götürürdüm, bahtiyar olurdu.

Prof. Uğur Derman ve
Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la
Mülâkat

Yahya Kemal'in "Tarihi yapmaktan, yazmağa vakit bulamamışız!" nüktesiyle aydınlatılmasının güçlüğüne işaret buyurduğunuz Osmanlı sanatkarlarının ne kadarını tanıyoruz? Osmanlı Sanatını konu alan neşriyatı yeterli buluyor musunuz?

U. Derman: Ne yazık ki, neşriyatımız Osmanlı devri için yetersizdir. Tarihimize baktığımız zaman görürüz ki, birçok sanatta ileriye

gidilmiş. Meselâ mimari... Tarihine dâir bu sanatla ilgili o kadar az eser yazılmış ki... Hat için de durum böyle. Talep yok, okuyan çok az. Okuma oranı da düşük olunca, maalesef neşriyat da pek gelişmemiş. Kur'an-ı Kerim veya dini kitapları okumakla yetinilmiş.

2009 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü'nü aldınız. Ödülünüzü Osmanlı devrinde yetişip Cumhuriyet devrinde de eserler vermiş, Cumhuriyet devrine hizmet etmiş olanlar adına aldığınızı ve geleneksel sanatların ilk defa Cumhurbaşkanı düzeyinde "bir iltifata nail olduğu"na dikkat çektiniz. Bu vesileyle sizin ifadenizle iltifata çok geç nail olan hat sanatının Cumhuriyet devrindeki serencamından biraz bahsedermisiniz?

U.Derman: Tabii. Hüsni Hat Arap harfleriyle icra edilen bir sanat olduğu için başından sonundan daima darbe yemiş. 1927'de Tuğralar ve methiyelerin kaldırılması kanunu çıkarıldığında tuğra ve methiyeler kazınıp kaldırılmış. Ardından harf inkılabı gelince bu işle uğraşanlar çil yavrusu gibi dağılmışlar. Bâbîâli'de o zaman bir hayli hattat var. Çünkü matbaalara kitap başlığı, kartvizit yazıyorlar, bir şekilde geçimlerini bu işten sağlıyorlar.

Necmeddin Efendi 1930'lu yıllar için "hattatız demeye korktuğumuz yıllardı" derdi. Şimdi mesela bu kitapta (Ömrümün Bereketi:2) bahsi geçiyor. 1934'de İran şahı Rıza Pehlevi İstanbul'a geliyor. Ona Farsça bir hoş geldiniz cümlesi yazılıyor. Tabii Latin harfiyle yazılacak değil ya... İstanbul Belediyesi bunu talik hattıyla Necmeddin Hoca'ya sipariş ediyor.

Prof. Uğur Derman ve
Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la
Mülâkat

Yazılıp yerine konuyor. Ertesi gün İstanbul müdde-i umumisi (savcı) Kenan Bey "Bunun altındaki Necmeddin imzası silinecek." emrini veriyor. Üstte Farsça olan kısmına bir şey denmiyor amma altta onu yazan Türk hattatının adına müsaade edilmiyor. Ağır bir baskı var ki, bu hep böyle devam ediyor.

"M. Uğur Derman çeşitli zamanlarda dergilerde, kitaplarda yayınlanmış makalelerini, kongre ve sempozyum bildirimlerini, konferans metinlerini, hâtıralarını ve gelenekli sanatlara dâir kaleme aldığı muhtelif yazılarını içeren *Ömrümün Bereketi: 2 isimli eserini Ortaokul Akadamik Koordinatörümüz Nilay Yılmaz'a imzalarken.*"

Bugün ya da istikbalde Hafız Osman mushafı ayarında ya da daha iyi bir eser ortaya çıkarabilecek miyiz?

U.Derman: Rabbim istedikten sonra her şey olur, amma Allah'ın rahmetinden de ümit kesilmez. Lâkin ayağımızın altından o Osmanlı feyzi kaydı gitti. Bunu geri getiremeyiz.

Tezhip sanatının eğitimi meşk usulü klasik yöntemle mi, bir ustadan icazetle mi, yoksa akademik olarak Güzel Sanatlar Fakültesi'nde mi olmalı?

Ç. Derman: Hoca-talebe veya usta-çırak eğitimi, yani teke tek eğitim çok önemlidir. Gelenekli sanatlarımızda usta-çırak usûlü verilen dersler, sadece Allah'ın rızasını kazanmak gâyesiyle öğretilir. Maddî alış-veriş söz konusu olmaz. Vaktiyle hocasından ücret ödmeden bu sanatı öğrenen hoca, öğretme zamanı gelince kendi de öğrencilerinden ücret talep etmez. Böylece, öğrenmeye tâlib olanlara aynı şekilde öğreterek hem hocasına olan borcunu ödemiş, hem de öğrencisinin ilerde bu sanatı aynı şekilde öğretmesini sağlamış olur. Bu nesiller arası sanat alış-verişi, sanatın devamını sağlamıştır. Maddî çıkar söz konusu olmadığından manevî kazanç, muhabbet ve sevgi, sanatın bozulmadan devamını temin eder. Ben Rikkat Kunt (1903-1986) hocamdan tam on sene usta-çırak usûlü ders gördüm. Beylerbeyli bir hanımefendi olan hocamla aramda 42 yaş vardı. Yani iki nesil. Görerek öğrenmek, bizzat yaşamak, insana çok şey kazandırıyor.

Sanat sahibi olmak, güzel eserler meydana getirmek insanda benlik oluşturur. Başkalarından üstün olduğunu sanıp gurura kapılmak, en korkulan tuzaklardan biridir. Mârifet, insan olmaktır. Sanat, insana Allah'ın bir emânetidir ve zamanı gelince bu emânet sahibine iâde edilecektir. O vakit de bilinmediğine göre, edeble ve tevâzuyla sanata hizmet, bize düşen görevdir. Benliği yok etmenin marifeti yine ustadan öğrenilir.

Prof. Uğur Derman ve
Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la
Mülâkat

Kendisinin aksettiren bir ayna olduğunu, gerçek Yaradan'ın izniyle bu eserlerin hazırlandığını bir an unutmadan çalışmak, Hakk'a ibâdet eder gibi halka hizmet etmek, ancak usta-çırak muhabbetiyle sağlanabilir.

Şimdi Haliç Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki öğrencilerime, yüksek lisans ve doktora dersleri veriyorum. Bu derslerde benim onlara asıl öğretmek istediğim husus; hayatı güzellikleriyle ve sıkıntılılarıyla kabul edebilmek, sabretmenin dünyalara değışilmez bir değer olduğunu ve fedakarlığın ne kadar kıymetli olduğunu anlatmaktır. Lisans seviyesine göre lisansüstü derslere katılanlar daha az sayıda olduğu için adeta, teke tek eğitim uyguluyorum.

Tezyîni sanatlarda Osmanlıdan evvelki mirasın tesiri nedir?

Ç. Derman: Tezyîni sanatlarımızın tarihi Orta Asya'ya kadar uzanır. "Türkler Anadolu'ya at sırtında geldi" derler ya, aslına bakarsanız Türkler o atın sırtında bir medeniyet getirmişlerdir. Hem de muhteşem bir medeniyet. Türkler, zaman içinde Orta Asya'dan getirdikleriyle Anadolu'da bulduklarını harmanlayıp daha zengin bir medeniyet ortaya çıkarmışlardır.

İslamiyetin kabulünden sonra en güzel tezhip örnekleri mushaflarda görülmeye başlamıştır. Tezyîni sanatların gelişmesinde İslamiyet'in bu anlamda büyük tesiri olmuştur. Türkler, yeni bir ruh ve heyecanla sanatlarını zirveye taşımışlardır.

Prof. Uğur Derman ve
Prof. Dr. Fatma Çiçek Derman'la
Mülâkat

Çiçek Hocam biraz hususi bir soru olacak ama sormadan da edemeyeceğiz. Uğur Derman ve siz; hat ve tezhip gibisiniz. 55 senelik bir evlilik hayatınız var maşallah. Bir münevver olarak bir başka münevverle evli olmak zor mu? Sanat dışında birlikte yapmaktan keyif aldığınız şeyler neler?

Ç.Derman: Estağfirullah, evlilik hayatımızın merkezinde yer alan sanat, dâima bizi sardı, sarmaladı kucakladı ve hiçbir zaman aramıza girip bizi ayırmadı. Bilakis hayatımıza renk kattı, neş'e verdi. Birbirimize rakip değil, yardımcı olduk. Nasıl tezhip ve hat sanatları birbirini tamamlayan iki kitap sanatı ise biz de birbirimize destek verip bu güzellikleri birlikte yaşamaya çalışıyoruz.

Birlikte yaşlanmak, hayatın acı ve tatlı günlerine birlikte göğüs germek ve dünyayı

aynı pencereden seyredebilmek ne büyük bir lütuftur. Özellikle günümüzde, uzun soluklu evliliklerin kıymetini gençlere göstermeye, onlara örnek olmaya çalışıyoruz.

Fakültede arkadaşlarım sorarlar: "Hocam bu uzun evlilikten sıkılmadınız mı?" diye. Sıkılmak ne demek? Benim için bu zaman, elli beş gün gibi geçti. Şimdi evlenmeye hazırlanan öğrencilerime soruyorum. "Kızım iyi düşündün mü, emin misin?" diye. "Hocam olmazsa boşanırm" diyorlar. Ben, o imzayı atarken, boşanmayı hiçbir zaman düşünmedim. Bozmak, yıkmak çok kolay. Devam ettirmektir mühim olan. Hayatta sabreden kazanıyor. Evlilikte başarı, ufak fikir ayrılıklarına takılmadan, bütün gücünüzle beraberliği devam ettirebilmektir. Etrafımızdaki gençlere, gücümüz yettiği kadar örnek olmaya çalışıyoruz ama, herkes nasibi kadarını alıyor.

Sanat dışında birlikte dinlemekten zevk aldığımız konserler, konferanslar oluyor. Tarihi dokusunu kaybetmemiş yerleri görmek, gezmek bizi memnun ediyor. Meselâ Nisan ayında ziyâret ettiğimiz, Özbekistan'daki Taşkent, Semerkant ve Buhara ile Hive şehirleri ruhumuzda derin izler bıraktı. Bence hayattaki en büyük zenginlik, birbirine sevgi ve saygıyla bağlı bir aileye sahip olmaktır. Bu zenginliği, Rabbimin lütfuna ve zevcimin varlığına borçluyum.

Bu yoğun gündeminizde vakit ayırıp bahçesine ilk adımı atmamızla miyân-ı gülşene girmiş gibi olduğumuz devlethanenizin kapılarını bize açtığınız için çok teşekkür ederiz.

→ Araştırma

Beden Eğitimi Zümresi

GEÇMİŞİMİZDEN GÜNÜMÜZE ÇOCUK OYUNLARI

Çocukluğumuzun en güzel hatıralarından biridir grup oyunları. Modern çağımızda daha az rağbet görseler de günümüzün çocuklarına da geleneksel çocuk oyunlarını öğretmek bu kültürün devamı için önemlidir. Çocukluğumuzdan bize eğlenceli anı olarak kalan birçok geleneksel çocuk oyunu bulunmaktadır.

Eğitimciler sürekli, eskiden sokakta oynanan ve artık 'geleneksel' olarak tanımlanan oyunların, çocukların eğitimi ve kişiliği üzerindeki olumlu etkilerini anlatıyor. Bu sebeple il ve ilçe turnuvalarıyla bu oyunlarımızı okullarımızda oynamaya devam ediyor.

Bu etkinliklerin kurulma amacı nedir?

MENDİL KAPMACA

Çocukların ülkemiz genelinde en çok oynandığı, oynarken de büyük zevk aldıkları bir çocuk oyunudur. Köyde, kentte, okulda ve eğlence amaçlı düzenlenen etkinliklerde çokça oynanmaktadır. Anonim bir oyun olup kültür mirasımız olarak değerlendirilmeli ve sahip çıkılmalıdır.

Yapılan araştırmalar çocuk oyunlarının tarihini çok eski çağlara dayandırmaktadır. Bundan da anlaşılacağı gibi kimsenin yeni bir buluş olarak değerlendirmesi de mümkün değildir. Değişik bölgelerde oynanan mendil kapmaca oyunlarının aşağıda belirlenmiş formatı ise bu

bölgelerde oynanmakta olanların birleştirilmesi şeklindedir. Burada yapılan bu formatın biraz da yarışma ve müsabaka düzenine göre uyarlanmasıdır.

MENDİL KAPMACA REKABET OYUNUDUR

Yarışmalar, ortaya çıkmamış potansiyel güçlerle bağlantı kurar. Yetenek, gayret, yaratıcılık, özgüvenin kazanılması ve estetiğin sunulmasını, gösterilmesini sağlar. Oyunun kuralları tüm bu özelliklerin ortaya konmasına olanak sağlayacak biçimde oluşturulmuştur. Birkaç istisnaıyla, mendil kapmaca oyunu tüm oyunculara hem saha içinde (hücum ve savunma) hem de saha alanı dışında (sıralanma ve arkadaşını destekleme) oynama hakkı verir.

Yıllar geçse de Mendil Kapmaca oyununun kendine özgü önemli unsurlarını kaybetmediği görülmektedir.

- Sıralanma,
- Kazandıkça yeniden yarışma hakkı,
- Hücum - aldatma,
- Savunmada rakibi takip,
- Mendili kapmak,
- Yarışmacıların ve seyircilerin hücum ya da savunmadaki oyuncuyu dikkatli izlemeleri, gözlemlenmeleri, takip etmeleri,

Mendil kapmaca, salon oyunları arasında eşsiz bir yere sahiptir. Sürekli yüksek tempoda devam eden yarışmada herkes sırasını

beklerken de aktif olarak oyuna katılır.

Oyunun en ilginç tarafı; kazanınca ödül yeniden oynamak, kaybedince ceza set dışı kalmaktır. Yani ödül ve cezanın oyunun içinde o anda veriliyor olmasıdır. Oyun ve oyuncuların hatadan geri dönüşleri yoktur.

Mendil kapmaca oyununda yarışma sırasını bekleyen oyuncu, iki heyecanı birlikte yaşamaktadır. Öncelikle oynama sırası kendisine geldiğinde bütün gücü, taktiği ve stratejisi ile yarışma ve heyecanını birlikte yaşarken, oynama sırasını beklerken arkadaşlarının başarısı ya da başarısızlığının kendisini ne kadar etkileyebileceği psikolojik etkisini de yaşamaktadır. Yarışmanın temposunu da bu duygu yükseltmektedir. Oyunculardan birinin başarısı ya da başarısızlığının diğerlerini de etkilediğinin, oyun alanında anında görülmesi, yardımlaşma ve görev sorumluluğu aşılama ve görev bilinci duygusunu yükseltmektedir.

Mendil kapmaca oyununda oyuncuların doğru sıralaması, rakip takımı tanımakla doğru yapılı. Bu da oyun liderliğini oldukça önemli hale getirmektedir.

Sıralama kavramı; ilk turda oyuna müdahale etme yetkisini oyun liderine veren mendil kapmaca oyunu kuralları, ikinci sıralamanın, galibiyet mağlubiyet esasları ile oluşmasından dolayı tüm oyunculara birbiri ile yarışmaları imkânı vermektedir. Dolayısıyla bu durum oyunun içine dışarıdan müdahale imkânını ortadan kaldırmaktadır. Maç anında oyunun birçok sürümü ve varyasyonları ortaya çıkmaktadır. Bu da mendil kapmaca oyununun sonucunun önceden kestirilmesini mümkün

kılmamaktadır. Heyecan ve yüksek tempo güdülemesi de bundan kaynaklanmaktadır.

Yarışmacılar bu temel bilgileri teknik, taktik ve güçlerini yarıştırmak için kullanırlar. Bunlar aynı zamanda oyunculara izleyici ve taraftarları etkilemeleri için hareket serbestliği sağlar.

Çocuk oyunlarına karşı ilgi ve istek genelde mendil kapmaca oyununun imajı özelinde gün gün artmaktadır. Oyun gelişirken hiçbir şüphe yok ki iyiye, güçlüye ve hızlıya doğru gelişecektir.

YAKAN TOP

Yakan top, ülkemizde değişik şekillerle oynanan bir oyundur. Yer yer farklı adlarla yakar top, bazı yerlerde oynanışı biraz daha farklı bir şekilde can alma oyunu olarak adlandırılmaktadır. Ayrıca ülkemiz dışında da oynandığı bilinmekle birlikte bizde, yakan top oyununun sokakta, okulda, piknikte eğitim kurumlarında da farklı şekillerde oynandığı bir gerçektir. Bu oyun özü itibarı ile anonimdir. Gruplar güçlü ve dengeli bir şekilde oluşturulursa dünyanın en zevkli oyunlarından biri hâline gelir. Yakan top oynanırken hız, çeviklik, esneklik, yanmama gibi dikkati üzerinde toplayan, hızlı ve bir o kadar da mücadele gerektiren bir çocuk oyunudur. Küçük yaş gruplarında da oynanabilmektedir. Grupların dengeli olması önemlidir.

Yakan topta önemli olan yanmamadır. Yandıkça saha içi elenme başlar ve elenen oyuncu kale alanında daha pasif kalabileceği gibi takımının saha içi oyuncusu eksilmiştir olur. Takımlar yakan top oyununda yanmamak için anlık strateji geliştirir ve taktiksel hareketler yaparlar, bu da oyunun görselliğini zenginleştirdiği gibi heyecanı da doruk noktaya çıkarır.

Hevin OK
8/A

TEZHİP YOLCULUĞU

Tezhibin ana teması desendir. Tezhip; Arapçada altınlama, yıldızlama anlamına gelmektedir. Bu sanatı icra eden erkek sanatçılara müzehhip, kadın sanatçılara müzehhibe adı verilir.

Tezhip sanatının kökeni Uygurlara kadar dayanır. Türklerin Orta Asya'dan çeşitli kültürlerle kaynaşarak Anadolu'ya getirdiği tezhip sanatı; Beylikler, Selçuklular ve Osmanlılar döneminde her zaman büyük saygı duyularak, zaman içinde geliştirilerek sürdürülüp bugünlere kadar gelmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Devri tezhip sanatı açısından zirvede olan bir dönemdir. Bu dönemin en önemli nakkaşı şüphesiz Kara Memi'dir. Kendisinin ekolü yaklaşık 150 yıl devam etmiştir. 17. yüzyıl ortalarına kadar bu ihtişam devam etmiş fakat matbaanın icadıyla beraber el yazması eserlere olan ilgi azalmış, tezhip sanatı da bundan olumsuz etkilenmiştir. Lale Devri'nde tezhip sanatı Batı'nın etkisinde kalmış ve klasik form tamamen terk edilmiştir.

Tezhip tasarımlarında kullanılan motifler doğadaki bitki ve hayvan biçimlerinin stilizasyonudur. Bitkisel kökenli olan çiçeklere verilen isim Hatayi grubu altında toplanan, çoğunlukla hayal mahsulü olan kompozit bir türdür. Hayvansal biçimlerin üsluplaşmasından meydana gelen diğer bir motif türü ise Rumi adı altında günümüze gelmiştir. Kelime anlamı Anadolu lu olan Rumi 12 ve 13. yüzyıllarda mimari süsleme ve tezhip sanatında en çok kullanılan motif olmuştur. Özellikle Selçuklu mimarisinde karakteristik hayvan figürleri ile birlikte tasarlanmış birçok anıtlarda görülür.

TEZHİBİN ÇOCUKLARA FAYDALARI

Tezhip; çocukların azim ve sevgiyle sanata karşı bakış açılarını değişmesi, sabır ve sükunetle ince işlerde dikkatlerini toplayarak hata yapma seviyelerini düşürmesi, boş vakitlerini gereksiz işler yerine sanatın verdiği haz ile geçirmeleri gibi konular bakımından oldukça fayda sağlamaktadır.

Muhammed Ali GÜNGÖR
6/B

AKRAN ARABULUCULUK

Akran arabuluculuğu, tarafsız bir üçüncü kişinin yardımıyla, tarafların sorununu çözmek için birlikte çalıştığı bir iletişim süreci demektir. Akran arabulucu olmak için öncelikle bir eğitim almak gerekiyor. Bu eğitim yaklaşık dokuz hafta sürmektedir. Akran arabuluculuk eğitimi sırasında öfkemi kontrol etmek, krizi yönetmek gibi hayatımızda da aktif olarak kullanabileceğimiz bilgiler verilir.

Arbuluculuk eğitimi ile gelecekte bu mesleği

seçebiliriz. Arabuluculuk mesleği, kendisine başvuran tarafların arasındaki uyuşmazlıkların onları masada tutacak yöntemler kullanarak çözmelerine yardımcı olan bir meslektir. Bu akran buluculuk eğitimi sosyal çevremizi genişletmeye ve diğer insanlarla daha kolay iletişim kurmamıza fayda sağlar.

Sonuç olarak akran arabulucu olan öğrenciler hem kendilerine hem de arabuluculuğunu yaptığı insanların hayatlarına dokunmuş olurlar.

ARABULUCU OLMAK

Akran arabulucu olduğumu ilk öğrendiğimde çok mutluydum. Arkadaşlarımın arasını düzeltmek onlara yardımcı olmak güzel bir his. Aradan az bir süre geçtikten sonra eğitime başladık. Bu eğitim yaklaşık 9 hafta civarı sürdü. İlk akran arabuluculuk eğitiminde çok meraklı ve heyecanlıydım. Bu süreçte yazmakla bitmeyecek kadar bilgi edindim ve şimdi sıra bunları uygulamakta.

Bu süre içinde benim kazandıklarım:

1)Öfkemi daha iyi kontrol edebiliyorum.

a) Eskiden daha kolay sinirleniyordum; ama artık öfkemi yatıştırmak için bazı yöntemler kullanıyorum. Bunlardan bazıları: Derin derin nefes almak, 10'a kadar saymak, ortamdaki uzaklaşmak vb. gibi uygulamaları zaten çoğumuz biliyor ama uygulamıyoruz. Ama artık daha dikkatli olmalıyız.

2)Çatışma ve günlük hayatımızdaki önemli yerini öğrendim.

a) Dikkat ettiyseniz başlıkta "hayatımızdaki önemli yeri" yazıyor. Çünkü çatışma yaşamın doğal bir

parçasıdır. Çatışmanın ortaya çıkış sebebi canlıların (çatışma sadece insanlar arasında gerçekleşmez, çatışmaya tüm canlılar dahildir) farklı düşüncelere sahip olmaları onları çatışmaya doğru sürükler.

3)Sıra müzakere basamaklarında:

a) Müzakere, sözlükteki anlamıyla "bir konuyla ilgili dayanışma, görüşme" demektir. Burada sizlere müzakerenin kurallarından (basamaklarından) bahsedeceğim:

-Öncelikle iki tarafta duygularını ve nedenlerini karşı tarafa açıklamalıdır.

- Ardından istek ve nedenlerini açıklaması gerekir.

-Ve son olarak iki tarafında yararına çözüm önerisi sunması istenecektir.

Bu şekilde olay kapanmış oldu ve !!"KAZAN – KAZAN"!! sonucuna hepimiz ulaşmış olduk.

Son olarak size verilen (çatışma yaşayan kişilere verilen) formu doldurup imzalamanız gerekmektedir.

Gizem ARVAS

6/A

Avni Kerem TAŞDEMİR
6/B

HERKES BİRBİRİNE ARKADAŞ

Arkadaşlık, insanın bir kişiyle vakit geçirdiği iyi bir bağ kurduğu ilişkidir. Fakat bazı arkadaşlıklar iyi değil, bilakis kötüdür. Çünkü her insan diğer kişilerle iyi bir bağ kuramaz.

Arkadaş olmamızın sebebi hayatta yalnız kalmamak, zorluklara karşı beraber direnmektir. Bunların yanında arkadaş kalbin içinde kırık olan yerleri tamir eden kişidir. Eğer iyi bir arkadaş bulmuşsak onun değerini

iyi bilmeliyiz; çünkü o arkadaş, hayatınız boyunca size yardım edecek, moral verecek kişidir. Fakat bazen arkadaş, güneşe bakmayan ayçiçeğidir. Yani arkadaşımızla bazı sorunlar yaşayıp küsebiliriz. İşte o zaman ayçiçeğine ilgi göstererek sularsak, ona sevgi gösterirsek o ayçiçeği güneşe bakar.

Kısacası arkadaş bizim hayatımız boyunca unutmayacağımız insandır.

Birçok araştırmacıya göre musicanın etimolojisi muse-şıfa dağıtan peri veya melek anlamına gelmektedir.

115

NEVLEM

Deneme ←

Rahel Būřra Kaman
6/B

NEDEN MÜZİK?

Aslı Yunanca olan müzik kelimesi "musica" sözcüğünden gelmektedir. Birçok araştırmacıya göre musicanın etimolojisi muse-şıfa dağıtan peri veya melek anlamına gelmektedir. Türkçede ise müzik yerine musiki kelimesi de kullanılmaktadır. Eski Yunanlılara göre her türlü erdemın kökeni olan müzik, ruhun arındırılması ve eğitilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Bir müziği tekrar tekrar, başa sararak dinlediğiniz olmuştur. Neden? Çünkü o müzik size hitap ediyor. Sizin tarzınızdır o.

Tabii ki müzik de kendi içinde farklı türlere ayrılıyor ve yapılan araştırmalarda görülüyor ki klasik müzik, insan psikolojisi ve fizyolojisi üzerinde en olumlu etkileri yaratan tür

olarak ilk sırada yer almaktadır. Hatta 'anne karnındayken, bebeklere klasik müzik dinletin' tavsiyesini hepimiz duymuşuzdur.

Müzik ruhumuzu ferahlatır, içimize güzel duygular serper. Bazen sözlerinde, bazen melodisinde bir duygu vardır. Bazen müzik dinlerken sadece sözlerine kendinizi kaptırmak gerekir, bazen melodisine.

Yapılan bazı araştırmalara göre günlük yaşantısında müzik dinleyen bir insanla, müziği sevmeyen insanların öfke durumları çok farklıdır. Müzik dinleyen daha neşeli, fakat müzik dinlemeyen insan diğerlerine göre daha öfkelidir.

MÜZİK, RUHUN GIDASINI, SAĞLIKLI YAŞAMIN İLACI

İnsanoğlu ses tellerini veya çevredeki objeleri kullanarak ses çıkarmayı öğrendiğinden bu yana müzik, toplumun bir parçası olmuş; iletişim, ibadet, eğlence gibi çok farklı sosyo-kültürel alanda yerini bulmuştur. Toplumun sağlıklı kalmaya olan isteği de tıpkı müzik gibi insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahiptir. Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda sağlığın ve müziğin bir arada kullanıldığı çok çeşitli çalışmalar ortaya koyulmuş, müziğin insan fiziolojisi üzerindeki etkileri merak uyandırıcı bir husus haline gelmiştir.

MÜZİKLE TERAPİNİN TARİHÇESİ ve SAĞLIK ALANINDA KULLANIMI

Milattan önce 400 yıllarında Platon'un çalışmaları sayesinde, müziğin ahenk ve ritminin insan ruhunun derinlerine nüfuz ettiği bilgisi gün yüzüne çıkmıştır. Ondan sonra gelen pek çok düşünür ve sağlık çalışanı da konuyu farklı yönleri ile ele almış, pek çok uyarılma ile hayata geçirmiştir. Örneğin Homera ameliyatlarında çaldığı müziklerle hastaları teskin ettiğini göstermiş, Aesculape ise sağırılık

tedavisi için trampet kullanmıştır. (Karamızrak, 2014).

"Müzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzeler, gözler parlar, kulaklar keskin olur. Kanın hareketi ve dolanımı sakinleşir." (Konfüçyüs)

Orta Asya döneminde şamanlar, çeşitli hastalıkların tedavisi için müziği ritüellerine dahil etmişlerdir. Zekeriya er-Razi, Farabi, İbn-i Sina gibi İslam filozoflarının da hem hekim hem müzikolog oldukları bilinmektedir. 15. yüzyılda, Osmanlı döneminde kurulan Sultan Beyazıt Darüşşifası'nda, her psikiyatrik rahatsızlık için uygun bir makamda reçete yazılmıştır. Batılı hastanelerin müziği hastalıkların tedavisinde kullanması ise Türk ve İslam dünyasından yaklaşık 500 yıl sonrasını bulmuştur (Ak A.Ş.,1997; Kömürcü, 1999).

Yüzyıllar içerisinde müzik, gelişim geriliği olan çocuklarda, psikiyatrik hastalıklarda, kanser vakalarında, yoğun bakım ünitelerinde, doğumhane ve ameliyathane gibi pek çok alanda kullanılmıştır (Ruud, 1997).

“Müzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzelir, gözler parlar, kulaklar keskin olur. Kanın hareketi ve dolanımı sakinleşir.”

117

NEVLEM

Müzik, Ruhun Gıdası,
Sağlıklı Yaşamın İlacı

Müzik Zümresi

“Müzik kalp hızını, kan basıncını, vücut ısısını ve solunum hızını düşüren, gevşemeyi sağlayan, hastanın ağrı algısını değiştiren, dikkatini başka yöne çeken, kemoterapiye bağlı bulantıyı azaltan, özellikle terminal dönemdeki hastaların yaşam kalitesini yükselten önemli bir araçtır.”
(Karamızrak, 2014)

Dünyanın her yanında birçok bilim insanı, müzikle tedavinin, sadece insan ruhuna değil, insan fizyolojisine de pek çok olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Müziğin rahatlatıcı etkisi, özellikle ağrı ve tedirginlik konusunda iyileştirici olmuştur. Gene bu özelliği sayesinde uykusuzluk problemi olan hastalarda tedavi aracı olarak kullanılmıştır. (Covington, 2001).

“Ayak uydurma, dinlediğimiz müziğe göre beyin dalgalarının, kalp ritminin, nefes alıp vermenin, duygusal gücün, zamanlamanın, hızın ve diğer organik ritimlerin nasıl değiştiğini açıklar.”
(Karamızrak, 2014)

Müzik pek çok alanda olduğu gibi sağlık alanında da yüzyıllardır aktif bir şekilde kullanılmaktadır; nitekim müzikle terapi almış hastalar, müziğin iyileşme süreçlerini hızlandırdığını ifade etmişlerdir. Uygun seçilmiş bir müzik, özellikle günümüzün stresli yaşantısının etkilerini azaltır, moralimizi

yükseltir ve yaşama sevincimizi arttırır.

Bu nedenle müzik, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olmalıdır.

KAYNAKLAR

Ak AŞ. Avrupa ve Türk İslam Medeniyetinde Müzikle Tedavi, Tarihi, Gelişimi ve Uygulamaları. Konya: Öz Eğitim Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti, 1997.p.24,30-3-4,128,140.

Karamızrak, N. Ses ve Müziğin Organları İyileştirici Etkisi. İstanbul: Koşuyolu Heart Journal, 2014, 17(1). P.54-57.

Kömürcü, N. Travayda Dinletilen Tedavi Müziğinin Gebenin Anksiyetesine Etkisi. Hemşirelik Forumu 1999;2:89-96.

Pratt RR. Art, dance, and music therapy. Phys Med Rehabil Clin N Am 2004;15:827-41.

Ruud E. Music and Quality of Life. Nordic Journal of Music Therapy 1997;6:86-97.

Covington H, Crosby C. Music Therapy as a Nursing Intervention. J Psychosoc Nurs Ment Health Serv 1997;35:34-7.

Covington H. Therapeutic music for patients with psychiatric disorders. Holist Nurs Pract 2001;15:59-69

NEZAKET

Nazik insan nezaketi, nezaketsizden öğrenir.
(Lord Halifax)

Kaba bir kimsenin elinden hayat suyu bile olsa içme. (Hz. Ali R.A.)

Dinlemek gösterebilecek en yüksek nezakettir.
(Dale Carnegie)

Kibarlık hiçbir şeye mal olmadığı hâlde insana çok şey kazandırır. (Lady Mary Montagu)

Yumuşaklık ve nezaket hangi şeyde bulunursa mutlaka onu süsler hangi şeyden de çekilip alınırsa onu eksik ve kusurlu yapar. (Hz. Muhammed S.A.V.)

Küçümseyerek surat asıp insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme!

Çünkü Allah hiçbir kibirleneni, övüneni sevmez.
(Lokman, 31/18)

Yürüyüşüne tabi ol, sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkinini herhalde eşeklerin sesidir. (Lokman, 31/19)

Size bir selam verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selamla karşılık verin. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır. (Nisa, 4/86)

Mü'min cana yakındır. (İnsanlara) yakınlık kurmayan ve kendisiyle yakınlık kurulamayan kimsede hayır yoktur. (İbn Hanbel, 11/400)

İnsanların en şerlisi, kötülüklerinden korunmak için insanların kendisini terk ettiği kişidir. (Tirmizi)

TARİHTEN GÜNÜMÜZE HASSASİYET

Osmanlı döneminde nezaket yüksek seviyede idi. İnsanlar bir maruzatını bildirecekken çeşitli nazik yöntemler kullanırdı.

Yeniçeriler maaşlarını aldıklarında eğer maaşlarını beğenmişlerse kazanın içinde şeker kaynatırmış. Bu şekerin adı akide şekeridir. Akide, anlam itibari ile sözleşme demektir. Eğer maaşlarını beğenmezlerse kazanlarını ters çevirirlermiş ve bu konu sultana iletilir, bunu mecliste tartışırlarmış, büyük mabeynin önünde bir taht olur, sultan oraya oturur, tahtın karşısına yeniçeriler gelir ve sadece sultanla yeniçeri ağası konuşur maruzat iletilmiş.

Diğer bir örnek verecek olursak Osmanlı döneminde bir eve bir misafir geldiyse ayakkabıları eve doğru bakar şekilde çiftelenirmiş, anlamı misafirin bir daha gelmesiymiş.

Oysa şimdi insanlar birbirlerine iyi davranırsa da kötü davranırsa da en basit ifadelerle hitap ediyorlar. Kavramlar anlamını yitirmiş, içi boşalmış durumda.

Artık birbirimize kaliteli davranmalıyız, bunun için herkesin birbirine karşı daha dikkatli davranması ve özenle seçilmiş kelimelerle iletişim kurması gerek.

AFRİKA'DA ÇOCUK OLMAK

Afrikalı insanları, özellikle de Afrikalı çocukları her gördüğümde dünyada eşitlik kavramının olmadığı bir kez daha aklıma geliyor.

Bu çocuklar temel ihtiyaç konusunda çok sıkıntı çekiyor. Gelişmiş ülkelerin çocukları evlerinde her türlü yiyeceği yiyebilme imkânına sahip. Bu ülkelerde her gün çok fazla yiyecek israf edilerek çöpe atılırken Afrikalı çocuklar açlıktan ölmeye mahkûm ediliyor. Temiz suya ulaşmak bizim için çok kolay. Bu konuda yaşanan zorlukları ne kadar anlayabiliriz? Afrika'daki yoksul ülkelerin çocukları temiz suya ulaşabilmek için her gün 20 kilometre yürümek zorunda. Bu sorun su kuyularından kaynaklanıyor. Onların bizler gibi evlerinde muslukları yok. Temiz suya her istediklerinde bizler gibi muslukları açarak ulaşamıyorlar.

Afrikalı insanların tek sorunu su değil. Ayrıca giyecek sorunuyla da boğuşuyorlar. Avrupa'da giyecek konusunda olduğu gibi kıyafet konusunda da israf yok değil. Fakat Afrikalı çocuklar bu hususta yeterli kıyafet bulamadıkları için çuval ve bez parçalarıyla yetinmek zorunda kalıyorlar. Avrupa'nın refah düzeyi Afrika'dan kat kat fazla. Arada uçurum gibi kapanması zor bir fark var. Bu farkı kapatmak için bizlerin üstüne büyük bir görev düşüyor.

Halil Koç
6/B

EKSİKLERİ YOK FAZLALARI VAR

Otizm doğuştan gelen ve insanın zihnini etkileyen bir durumdur. Otizmliler 47 kromozoma sahipken normal bir birey 46 kromozoma sahiptir. Yani eksikleri yok, fazlaları vardır.

Otizmliler bu hastalıktan zihinsel veya fiziksel olarak etkilenirler. Bu insanlar kötü olayları kafalarına takmazlar; fakat normal insanlardan ortalama olarak daha az yaşarlar. Kendileri için özel eğitim veren okullarda eğitim alarak kendilerini geliştirme imkânı bulurlar ve sosyal hayatta çok rahat yer alabilirler.

Sosyal çevremde ve etrafımda otizmlilerle konuşma fırsatım olmamıştı. Onlar hakkında

bildiklerim sınırlıydı. Ta ki okulumuzun Tebessüm Kahvesi'ne düzenlediği geziye kadar. Burası şimdiye kadar gittiğiniz bütün kahvelerden farklı. Burayı özel kılan ise Tebessüm Kahvesi'nde 10 down sendromlu personelin garsonluk yapması. Kahveye girdiğinizde sizi güler yüzle karşıyorlar ve siparişinizi alıyorlar.

Sınıfça gittiğimiz bu gezide çok eğlenceli dakikalar geçirdik. Down sendromlu bireyleri yakından görmek ve sohbet etme fırsatımız oldu. Aslında onların bizden bir farkı olmadığını görmek ve sosyal hayatta yer almaları beni çok mutlu etti.

Bu bölümde Çocuklar İçin Felsefe dersi kapsamında israfla ilgili ürettiğimiz sloganlar yer alıyor. Bu sloganları okulun çeşitli yerlerine asarak israfı azaltmaya çalıştık.

**“Suyu sev,
su gibi yaşa!”**

Ahmet Yusuf Balunak

**“İsraf etme,
tükenmeyelim!”**

A.Harun Özdemir

**“Suyunu
kaybetme,
yaşamı
yitirme!”**

Halil Koç

**“İsraf,
dünyayı yok etme sanatıdır.”**

Elif Gönül

**“Gerek olmadıkça
yakma,
milli serveti
sakla!”**

İrem Sude Koman

“İsraf eden
israf ettiğine muhtaç olur.”

Rahel Büşra Kaman

“Boşa akittiğin
her damla su,
muhtaçlardan alınan
bir candır.”

Eren Bilgiç

“Gereksiz ışığı
söndür ki
hayata
ışık gelsin.”

Halil Koç

“Hayatı israfsızca yaşa
Suyla yaşa çok yaşa!”

İsmail Alp Baycık

“Dünya senin ellerinde...”

Deniz Ocakcı

Sevgili Anneciğim,

Sözlerime nasıl başlasam bilemiyorum. Sana olan sevgim ve hayranlığım o kadar çok ki anlatmaya kelimelerin yetmesi imkânsız. Bu yaşa gelene kadar benim üzerimde çok emeğin oldu. Yeri geldi yemedin yedirdin, içmedin içirdin, geceleri uykusuz kaldın ve beni bugünlere getirdin. Sen benim canımsın canım. Senin hakkını nasıl öderim? Seni sırtımda taşısam bile hamileyken sana attığım bir tekmenin karşılığını ödemiş olamam.

Anneciğim, bana verdiğin emeklerin karşılığını vermek için çok çalışıyorum. Çok çalışıp ilerde başarılı biri olacağım ve seni mutlu edeceğim.

Doğum odasında bir küçük el, saçlarına tutununca değişti her şey. Ve o el, o saçtan hiç eksik olmasın istedin. Kim bilir kaç geceyi yatağımın başucunda uykusuz geçirdin? O gün bugündür hayatı, bir toprakla çiçeği kadar ortak üretiyor, tüketiyoruz. Ben dünyanın en iyi evladıydım, sense tarihin en iyi annesi. Her çığılda başucumda biteceğini bilmenin güveniyle büyüdüm. Her derdimde benden çok dertleneceğini bilmenin o bencil alışkanlığıyla

ayakta kaldım. Ama sonra birden o korkunç çark devreye girdi ve yaşamın acımasız kuralı işledi. Büyüdüm. Senin kollarında senden habersiz, bambaşka bir ben çıktı ortaya. Bazen o eski 'ben'e hiç benzemeyen bir 'ben'. Çünkü fark ettim ki anlattığın masalların yaşamda karşılığı yokmuş.

Tatlı annem, mektubumun üstüne pul diye sevgimin şeklini yapıştırdım, zarfın rengi kara belki ama yüreğin değiştiği anda şeker pembe olacak. İçine konan mektubu ise o güzelim kara gözlerinle değil, anne önsezinle okuyacaksınız. Senin yüreğinin kıpırtısını duyacağım uzaklardan. Bana her ne anlattıysan masallarda, benim masallarımın prensesi sensin. Uzun bir köprüden geçiyormuşum gibi hayat. Ve sen o köprüdeyken ellerimi hiç bırakma, küçük çocuk şefkatiyle dokun kalbime. Senin söylediğin her söz benim için tüm sözlerden daha değerli. Senin ağzından çıkan tüm kelimeler benim ışığım, yolum, sığınağım. İyi ki varsın anneciğim. Seni çok ama çok seviyorum, seveceğim.

*Sağlıcakla
Oğlun Süleyman*

ÖĞRETMENLERİMİZ

Muhammed Ali GÜNGÖR
6/B

*Mekteplerin tacı,
İyi bir insan olmanın sırrı
Hakkını asla ödeyemeyeceğimiz,
Geleceğe ışık tutan öğretmenlerimiz.*

*Yarınların umudu,
Çocukların mutluluğu,
İlim ve bilim yolunda,
Sonsuzluğa açılan kapıdır öğretmenlerimiz.*

*Yeşeren filizlerin güneşi,
Susayan toprağın suyu,
Yurdumu aydınlığa ulaştıran,
Bir ağacın kökleridir öğretmenlerimiz.*

Halil KOÇ
6/B

BÜYÜK SÜRPRİZ

Can, okuldan eve doğru yürüyordu. Evi okula çok yakındı. Nihayet eve varmıştı. Kardeşi Furkan onu kapıda karşıladı. Çantasını odaya koydu, biraz yemek yedi. Yemekten sonra annesi:

-Ben kardeşinle markete gideceğim. Sen burada kal, dedi.

Can:

-Sen merak etme anne, ben başımın çaresine bakarım.

Annesi ve kardeşi gittikten sonra televizyonu açtı. On beş dakika izledikten sonra ders çalışmaya gitti. Ve beyninden vurulmuşa döndü; çünkü masasının üzerinde bir not vardı. Hemen aldı. İçinde "Yarın güneş batmadan hemen önce okulun arkasına gel. Eski kamyonun sol ön tekerleğinin altına bak." yazıyordu. Can kapıya baktı. Kapı açıktı. Yarın okula gidip gözetlemeye karar verdi.

Can çok heyecanlıydı. Sabah uyanıp doğruca okula gitti. Derslerin nasıl geçtiğini

anlamadı bile. Hemen eve gidip hızlıca yemeğini yedi. Koşarak okula gitti. Tekerleğin altına baktığında hayal kırıklığına uğradı. O notu koyan kişiyi görmeyi amaçlamıştı; ama bir not buldu. Bir haritaydı bu. Bir adres gösteriyordu. O adrese üç gün gitmesi gerekiyordu.

Üç gün sonra bir hatırlatma notu geldi. Can, doğruca o adrese gitti. Adreste belirtilen eve girme ihtiyacı duymadı. Çünkü harita duvarda asılıydı. O sırada arkasından birisi seslendi:

-Abi, burada ne arıyorsun?

-Furkan! Asıl sen ne arıyorsun burada?

-Seninle oyun oynamak istiyorum abi.

-Olmaz.

-Neden?

-Aaa! O da ne? –

-Hani, nerede?

Furkan geç kalmıştı. Can çoktan haritayı kapmıştı bile. Can haritaya baktı. Haritaya göre meydandaki caminin sağ minaresindeki en sol köşedeki taşı çekmesi isteniyordu. Hemen camiye doğru koştu. Sağ minareye geldi. Taşı çekti. Bu sefer harita

yoktu, yönerge vardı. Yönergede "Buraya kadar geldin. Aferin! Şimdi doğrudan boş arsaya git. En alt katta bir bank var. O bankta oturan kişiye bu taşı ver." yazıyordu.

Can boş arsaya doğru giderken aklında bir sürü soru vardı. Nihayet gelmişti. Bankta yaklaşık 80 yaşında bir adam oturuyordu. Taşı verdi, ihtiyar konuşmaya başladı.

-Buraya kadar gelmişsin. Bu kâğıdı al, bir ateşe doğru tut. Ardından yönergeyi oku.

-Peki, tamam.

Fırına gitti, kâğıdı ateşe tuttu. "Odana gel!" yazıyordu. Can, odasına gitti ve büyük sürprizle karşılaştı. Odası yenilenmişti. Annesi ona her şeyi anlattı. Ona hazırladıkları sürprizi, kargo gelene kadar zaman kazanmak için böyle yaptıklarını, banktaki adamın babası olduğunu tek tek anlattı.

Can:

-Baba iksir mi içtin? Nasıl yaşlı bir adama dönüşebildin?

-Ne iksiri oğlum, onlar takma sakal ve saçtı.

Can ve babası kahkahalara boğuldular.

SON

GEZİ YAZISI NEDİR NE DEĞİLDİR?

Gezi yazıları herhangi bir yere gezi amacı ile gittikten sonra gezip görülen yerleri insanlara anlatmak adına yazılan yazı türleridir. Gezi yazısı türlerinin en önemlisi şüphesiz seyahatnamelerdir. Seyahatnamelerde hukuktan, coğrafyadan, hislerden, gözlemlerden, araştırmalardan ve duygulardan yoğun bir şekilde faydalanılmaktadır. Gezi yazısı denildiği zaman akla gelen en önemli isimlerin başında şüphesiz Evliya Çelebi yer almaktadır. Günümüzde de yeni yerler görmek hevesinde olan kişiler gezi yazılarına büyük ilgi göstermektedir. Ayrıca birçok kişinin gezip gördükleri yerler hakkında bilgiler vermek adına yazılar yazma isteğinde oldukları bilinmektedir. Bu nedenden dolayı sizlere kısaca gezi yazısının nasıl yazılacağı hakkında bilgi vereceğiz.

Gezi yazıları kendi içerisinde belirli kurallara sahip olan yazı türleridir. Bu yazı türünü iyi bir şekilde kavramanız adına sizlere gezi yazısı nasıl yazılır konusunda bilgiler vermeye çalışacağız. Gezi yazılarında genel olarak gezilen mekânda ya da ortamda görülen

farklı şeyler anlatılmaktadır. İnsanların farklılıklarından, dinlerden, ırklardan, dillerden ve dünyanın çeşitliliğinden gezi yazılarında sıklıkla söz edilir. Gezi yazılarında anlatılan yerin ekonomik faaliyetlerinden de kesinlikle bahsedilmesi gerekmektedir. Kaleme alınan gezi yazıları kesinlikle akıcı bir dil ile anlatılmalıdır çünkü okuyucu bu yazıyı sıkılmadan okumalıdır. Gezi yazılarının daha etkili olabilmesi adına kaleme alınan gezi yazılarının içerisine mutlaka fotoğraflar eklenmelidir. Anlam karmaşası oluşmaması için kronolojik sıralama yapılarak olaylardan bahsedilmelidir. Okuyucuyu sıkmamak adına mümkün mertebe anlatılanların kısa ve öz olması gerekmektedir. Önemli olmayan konular okuyucunun sıkılmasına neden olacağından dolayı gezi yazılarında sadece önemli konular üzerinde durulmalıdır. Anlatım pekiştirmek isteniyorsa eğer önemli olmayan konuların üzerine fazla gidilmemelidir.

7-A sınıfıyla yolculuk yaptığımız "Osmanlı Başkenti Bursa" yolculuğundan sonra öğrencilerimiz gezi yazılarını kaleme aldılar.

Enes Malik AKPINAR
7/A

Gezi Yazısı
Nedir Ne Değildir?

BURSA GEZİSİ

Bursa gezisine arkadaşım Ahmet'in ısrar etmesiyle gittim. Ama gittiğime de hiç pişman olmadım iyi ki gitmişim diyorum. Neyse hadi yolculuğun nasıl geçtiğini anlatayım: Gece, sabah beşe kadar uyuyamadım çok heyecanlıydım. Aslında ilk defa gitmiyordum Bursa'ya. Ondan sonrasını sabah 7'ye kadar hatırlamıyorum.

Bursa'ya hareket etmek için saat 07.30'da okuldaydık. Otobüse bindik ve daha sonra arabalı feribotla yaklaşık bir saatte Topçular İşkesesi'ne yanaştık, yaklaşık 30 dakika sonra Cumalıkızık 'ta harika bir köy kahvaltısı yaptık.

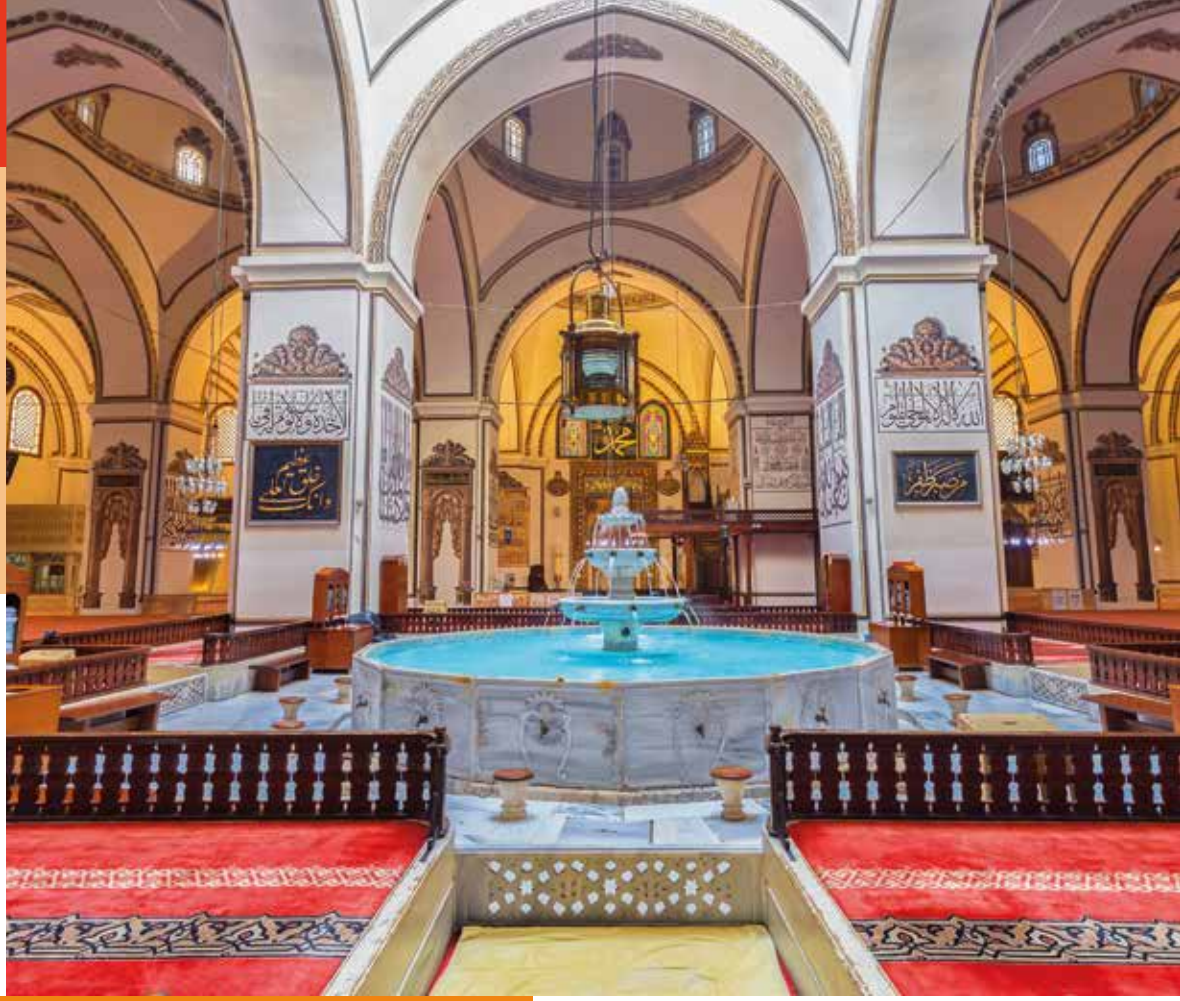
Kahvaltı yaptığımız yerde birkaç yer gezdikten sonra serbest kaldık. Oradan sonra Emir Sultan Külliyesi'ne gittik. Öğle ezanı yaklaşmıştı ki

rehber orayla alakalı şeyleri anlattıktan sonra camiye girdik namazımızı kıldık.

Herkes alışveriş yaptıktan sonra Yeşil Türbe'ye geçerek ardından Osman Gazi ve Orhan Gazi türbesine gittik. Rehber bize oranın ne kadar görkemli olduğunu ve neden Yeşil Türbe denildiğine dair anıları anlattı. Yemek yerine gittiğimizde çok nefis bir iskender yedik; yani acıktığımızı deymişti. Ulu Cami'ye geçtiğimizde namazımızı kıldıktan sonra rehberimiz bize Ulu Cami'yi anlattı, manevi yönü çok güçlü bilgiler edindik. Dışarı çıktık ve 1 saat Kapalı Çarşı da serbest dolaşabileceğimiz söylenildi. Bursalı arkadaşım Ahmet ile Kapalı Çarşmayı dolaştık. Daha sonra bir sürü güzel bilgi ve anıyla İstanbul'a doğru yol aldık.

Gezi Yazısı
Nedir Ne Değildir?

Melek Naz ŞENER
7/A

BURSA SEYAHATI

Siz hiç Bursa'ya gittiniz mi? Ben yüzlerce kez gittim. Okulumuzun düzenlemiş olduğu "Bursa Gezisi" de bu gezilerden biriydi.

O gün erkenden kalkıp okula gittik. Oradan da servislere bindik. Ardından Cumalıkızık'ta bulunan kahvaltı yapacağımız yere gidip kahvaltımızı yaptık. Daha sonra ise Bursa'nın çeşitli yerlerini gezdik (Yeşil Türbe, Ulu Cami, Kapalı Çarşı, Emir Sultan Cami gibi). Onun dışında öğlen yemeğinde de iskender yedik.

Ayrıca serviste de oldukça eğlendik. Oyunlar oynadık, sohbet ettik, müzik dinledik. Akşam okula geri dönerken yolda durarak akşam yemeğimizi de yedik ve okula geri döndük.

Evet, o gün gerçekten de çok eğlenmiştik ve bir o kadar da yorulmuş ve yeni şeyler öğrenmiştik. O gün bizim için güzel bir anı oldu. Bence bir gün mutlaka Bursa'ya gitmelisiniz. Hem tarih hem de eğlence açısından çok güzel ve özel bir yer.

Nihal AYDOĞDU
7/A

Gezi Yazısı
Nedir Ne Değildir?

BURSA YOLUNDA

Henüz güneş yeni doğmaya başlamıştı. Sabahın erken saatlerinde, teker teker sayımız artıyordu. Herkesin üstünde uykudan kalan bir ağırlık vardı; ama bu ağırlık karşısında heyecanımız ağır basmıştı diyebiliriz. Bir süre bekledikten sonra, otobüsün gelmesi üzerine yola koyulduk.

Havanın aydınlanmasıyla herkes yavaş yavaş kendine geliyordu. Yerler alınırken, herkesin heyecan dolu konuşmaları ortamdaki gürültüyü meydana getiriyordu. Daha sonra ise hayaller süsledi her yeri. Kimi fotoğraf çekilmek istiyor, kimi gezeceğimiz yerlerin tarihsel sürecini öğrenmek için can atıyordu. Bütün bunlar olurken zamanın nasıl geçtiğini anlamadık. Etrafa baktığımızda ise gördüğümüz muhteşem deniz manzarası, kelimelerle ifade edilemeyecek kadar güzeldi. Denizin kokusuyla birleşen martı sesleri ise insanın adeta içine su serpiyordu. Denizle de vedalaşmanın ardından Cumalıkızık 'ta yapacağımız mükemmel kahvaltıya hazırдық artık. Dar ve tarihi sokaklar, eski olmasına rağmen şehir evlerinden daha şirin gözükten evler ve taşlı yolları geçtikten sonra kahvaltı yapacağımız

yere gelmiştik. Hoş sohbetler eşliğinde yaptığımız kahvaltının ardından bize ayrılan alışveriş süresini kullanmak için biraz dolaşmaya çıktık. Sonrasında yolumuza tekrar araçla devam ettik. Oradan Emir Sultan camisinde öğle namazını kıldık. Hemen sonrasında Emir Sultan ve ailesinin türbesini ziyaret ederken duygusal anlar yaşadık. Türbede dualar ettikten sonra Osman Gazi ve Orhan Gazi türbelerini ziyaret ettik. Türbesini ziyaret ettiğimiz kişilerin koca bir imparatorluğa ulaşmanın ilk adımlarını atan kurucular olduğunu bilmek bize büyük bir gurur yaşatmanın yanında oldukça da duygulandırıyor. Sonrasında Yeşil Türbe'ye gittik. Orada da oldukça duygusal anlar yaşadıktan sonra rotamızı öğle yemeği yiyeceğimiz yere çevirdik. Yemekten sonra Ulu Cami ziyaretini gerçekleştirdik. Ardından Kapalı Çarşı'da zaman geçirdikten sonra akşam yemeği yiyeceğimiz yere gittik.

Bursa'yla vedalaşırken mükemmel bir günün sonuna gelmiştik. Rehberlerden ve öğretmenlerimizden öğrendiğimiz bilgiler eşliğinde asla unutamayacağımız bir deneyim yaşamış olduk.

BURSA GEZİSİ

Cumartesi günü hepimiz Bursa Gezisi için hazırlanmış, erkenden kalkıp okulda toplanmıştık. Biraz sonra okula ulaşan otobüs ile heyecanımız artmıştı. Yaklaşık 2 saat süren yolculuğumuz sonucunda Bursa'ya ulaşmış, merakla etrafı inceliyorduk.

Kahvaltı mekanımızın olan Cumalıkızık'ta güzel bir kahvaltı ettikten sonra tüm hızımızla geziye devam ediyorduk. Cumalıkızık'ın ardından Emir Sultan'a geldiğimizde rehberimiz sayesinde burası hakkında tarihi açıdan bilgilenmiştik. Gezintimiz aralıklarında çoğu fotoğrafa güneşin yoğunluğu yüzünden bakamasak da sınıfça çektiğimiz bütünlüğümüzün göstergesi olan güzel karelerimiz geziyi daha da eşsiz yapıyordu. Öğle namazının kılınması ardından biraz mola vermiş ve bu molayı da Bursa'nın meşhur kestane şekerlerini tadıp almak için kullanmıştık. Sonrasında ise Çelebi Sultan Mehmet tarafından yaptırılmış Yeşil Türbe'yi ziyaretimizde yine rehberimiz sayesinde buraya neden yeşil olmamasına rağmen Yeşil Türbe denildiğine dair ve bu mekân hakkında tarihsel bazı bilgilere sahip olmuştuk. Şu ana kadar hiçbir sıkıntıyla karşılaşmamış olup öğrendiğimiz her yeni bilgide sevincimizin ikiye katlandığını belli ediyorduk. Öğle yemeği içinse Bursa'nın ünlü iskender ve tatlısının tercih edildiği bir yerden karnımızı doyurup çıktıktan sonra Tophane'ye doğru yola çıkmıştık. Rehberimiz ve öğretmenlerimiz eşliğinde geçirdiğimiz bu gezi farklı şeyler öğrenmemiz sayesinde verimli geçiyordu.

Ulu Camii'nde namazların kılınmasından sonra

biraz etrafı tanımak amacıyla ikinci serbest zamanımız başlamıştı. Meydandaki yeşilliklerin açıcılığının etkisinde kalmış çevreyi seyirdeyken arkadaşlarımın ıslık gibi bir melodiye sahip düdüklere satan amcadan düdüklere aldıklarını gördüm. Bir başkasında görüp almaya karar verenlerin sonucunda çoğu öğrenci meydanda yeni düdüğüyle sesler çıkarıyor ve bu sayede oluşan müzik sebebiyle oradaki birçok insanın ilgisini çekiyorduk diye düşünüyorum. Anlaşılan o ki tüm arkadaşlarım geziden keyif alıyordu. Arkadaşlarımla serbest zamanda gideceğimiz yer olan Kapalı Çarşı'ya doğru ilerlerken mehter marşının geldiği yöne doğru baktığımızda bir gösteri olduğunu fark ettik. Birkaç dakika gösteri alanında kalıp Kapalı Çarşı'ya geçtik. Öğretmenlerimizin saat 18.30'da meydanda buluşmamız gerektiğini söylediklerini hatırlayıp biraz hızlandıktan sonra saat 18.30 olmaya yakın meydanda buluştuk. Bu sefer ise herkes kalp şeklindeki balonlardan almıştı dolayısıyla her yerde kırmızı kalplerden görmek mümkündü. Serbest süre bittiği için otobüsümüzü bekledik. Ve akşam yemeğini yiyeceğimiz yere gitmek üzere yola çıkmıştık. Buraya ulaşım yemeğimizi yiyip, okula doğru gidiyorduk. Serviste televizyonlarımızdan izlediğimiz filmlerle vakit geçirmeye çalıştıktan sonra okula vardığımızı fark ettik.

Saat geç olmuştu ama buna değmişti. Çünkü tüm gün hiç sıkılmamıştık. Birlikte güzel sohbetler edip eğlenmiştik. Bursa'yı tanıdığım için ve geziye katılım sağladığım için çok mutluydum.

Sosyal Bilgiler
Zümresi

Gezi Yazısı
Nedir Ne Değildir?

DIRILIŞTEN KURTULUŞA BİR DURUŞTUR ÇANAKKALE PROGRAMI

Türk savaş tarihine altın harflerle yazılan Çanakkale Zaferi'nin 104. Yıldönümünü kutlamanın ve kutsal vatanımız için canlarını feda eden şehitlerimizin Şehitler Günü'nü idrak etmenin onurunu yaşamaktayız.

Çanakkale Zaferi, dünya tarihinde bir dönüm noktasının yaşandığı, güç dengelerinin değiştiği, olayların akışı üzerinde Türk ulusunun belirleyici bir rol oynadığı, Kurtuluş Savaşımızın ilk meşalesinin tutuşturulduğu, milletimizin fedakârlığının doruk noktasına ulaştığı bir prestij ve azmin mücadelesi olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nı galip bitirmek isteyen ve gemileriyle Çanakkale Boğazını geçip İstanbul'u almak isteyen düşman devletlere karşı kahraman ordumuz, İngiliz ve Fransız donanmalarına karşı Çanakkale Boğazı'nda aylar süren bir dizi deniz ve kara savaşı yapmıştır. Binlerce askerimizin şehit olduğu bu savaşlar sonucunda, düşman donanmaları ağır kayıplar vererek geri çekilmişlerdir. Çanakkale Savaşlarının denizle ilgili bölümü, 18 Mart 1915 tarihinde, düşman gemilerinin geri çekilmeleriyle sonuçlanmıştır.

Çanakkale boğazını gemilerle geçemeyeceklerini anlayan düşmanlar, bu kez topraklarımıza karadan girmeyi denemişlerdir. İngiliz, Fransız, Avustralya, Yeni Zelanda ve diğer bazı sömürge ülkelere ait askerler, 25 Nisan 1915 günü karadan çıkarma yapmaya başlamışlardır. Tarihin bu en büyük siper savaşı başlamış ve uzun süren mücadeleler sonrası parlak umutlarla karaya ayak basan birleşik düşman ordusu 1916 kışında bozguna uğrayarak çekip gitmek zorunda kalmıştır.

Türk Ordusu'nun Çanakkale'de vermiş olduğu bu büyük mücadele; sadece dünya tarihi üzerinde yarattığı büyük etkiyle değil, Türk savaş sanatının uygulanış tarzı, kanlı mücadelede ön plana çıkardığı kahramanlar ve askeri dehaler, Türk askerinin doğasında bulunan insani değerlerin savaş sahasında tezahürü bakımlarından da dünya savaş tarihinde örneği olmayan bir olaydır.

Çanakkale Zaferi, vatanın bütünlüğü ve ulusun bağımsızlığı söz konusu olduğunda, Türk milletinin neleri başarabileceğinin en güzel kanıtıdır. Türk ulusu bu zaferle, arka arkaya gelen acı olayların etkisiyle kaybettiği özgüvenini yeniden kazanmıştır.

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 104. yıl dönümü dolayısıyla Mehmetçiğin hatırasının, inancının, cesaretinin, azminin, manevi mirasının, milli birlik ve beraberliğin harcı olan Çanakkale Zaferi'ni kazandıran yüksek ruhun kuşaktan kuşağa yaşatılması adına okulumuzda da program düzenlendi.

Kınalı Kuzular ve Cephedeki Ruh adlı tiyatro öğrenciler tarafından sahnelenerek duygu dolu anlar yaşandı. Öğrencilerin koro türküleriyle ve şiirleriyle eşlik ettiği anma programında şehitlerimiz anıldı.

Koro çalışmalarının ve enstrüman gösterisinin eşlik ettiği programa tüm okul eşlik etti. Öğrencilerin heyecanlı ve coşkulu halleri dikkat çekerken programa katılım yüksek seviyede idi.

MARTI JONATHAN LIVINGSTON

YAZAR: Richard BACH

Kitap, bir martıyı anlatıyor. Kendini diğer martılardan farklı gören bir martıyı... Jonathan Livingston'a göre (martının ismi) diğer martıların tek amacı karınlarını doyurmak. Jonathan'ın amacı ise yemek değil, uçmak.

Uçmayı çok seven Jonathan'ın ailesi bu durumdan rahatsız olmaktadır. Ailesi onun da diğer martılar gibi yemek aramasını söyler; fakat Jonathan uçmaya devam eder. Bir martının uçabileceği hız ve yüksekliği aşmaya çalışır. Her gün diğer martılar yemek arar iken o uçuş denemeleri yapar. Fakat sadece martının çıkabileceği hız sınırını değil, başka özelliklerini de yenmek ister. Ve işte bu yüzden bir gün karanlıkta uçmayı dener. Çünkü martılar karanlıkta uçamaz. Birkaç deneme yaptıktan sonra sürüye katılmak yerine özgürce uçmayı ister. Ve Jonathan yeryüzündeki tek akrobatik martıdır. En önemli şeyin özgürlük olduğuna karar verir; fakat işler istediği gibi gitmez. Martı konseyi toplanır ve martı Jonathan'ı sürüden atmaya karar verirler. Jonathan artık yalnız bir martıdır.

Gökyüzünde uçarken uçuş şekillerini çok beğenen iki martı ile karşılaşır. Ve Jonathan'ın hikayesi burada başlar.

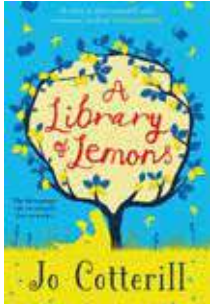
Jonathan acaba o iki martı ile ileride ne yapacak?

LİMON KÜTÜPHANESİ

YAZAR: Jo COTTERİLL

Calypso 10 yaşında bir kız çocuğudur. Kitaplar onun tüm dünyasıdır. Annesini kanserden kaybeden Calypso, babası ile birlikte yaşıyor. Calypso'nun babası içsel bir güç olduğuna kafayı takmıştır.

Yalnızlık...

Babası eşi öldüğünde bile ağlamamıştır. Calypso'ya da sürekli yalnızlıktan mutlu olmasını söylemektedir.

Calypso'nun tek dostu onun kitaplarıdır.

Calypso annesinin kitaplarına çok önem verir. Kendi odasında çok büyük bir kitaplığı vardır. Bir an önce annesinin ona bıraktığı kitapları okumak ister.

Okulda hiç arkadaşı olmayan Calypso'nun okuluna bir gün yeni bir kız gelir. Ve bir gün teneffüste iken yeni gelen kız (Mae) anlamsız bir şekilde dallarla Calypso'nun ismini yazar. Calypso eve gidip olanları babasına anlatınca babası soğukkanlılığını korur.

O günden sonra arkadaş olurlar. Artık okulda birbirlerinden başka kimseleri yoktur.

Calypso'nun babası limonlar hakkında kitap yazıyordu. Asıl mesleği kitapları düzeltmek, yani yanlış kelimeleri tespit etmek ve onları düzeltmektir. Limonlar hakkında kitap yazdığı için bahçesinde limon ağaçları yetiştirmektedir.

Limonlar...

Bir gün o limonlar onların aralarını bozacak mı?

Calypso'nun babası yüzünden hayatında neler değişecek, neler olacak?

Mae ve Calypso'nun arkadaşlığı limonlar gibi çürüyecek mi yoksa sonsuza kadar sürecek mi?

DEDEMİN BAKKALI

Yazarı: Şermin Yaşar

Yayınevi: Taze Kitap

Yazar Şermin Yaşar, yazarken çok zevk aldığı bu kitabı 2016 yılında basıma göndermiştir. Bir bakkal vasıtası ile okuyuculara insan ilişkilerine dair bilgiler sunuyor. Şebnem adındaki 8 yaşındaki kızın yaşadığı yer olan Bursa'da dedesi ve bakkalı ile ilgili yaşadığı durumları çocukların gözünden anlatan kitaptaki küçük Şebnem büyüyünce ne olacağına karar vermeye çalışır. Bir karar vermiştir, dedesi gibi bakkal olacaktır. Bu işi çok önemseydiği için kitapta da bu duygularla hareket ettiği komik olaylar vardır. Girişimci ruhlu olmaya çalışan bu kızın maceralarını öğrenmek isterseniz bu kitap tam size göre. Eğer ilk kitabı bitirdiyse ikinci kitaba geçebilirsiniz.

Fatma Zehra İNER

6/B

ÇAYLAK İLE FİLOZOF: BEN BİR NEYİM

Yazar: Özkan Öze

Yayınevi: Uğurböceği

Aradaki yaş farkına rağmen en yakın dostlar olan (Ç)Aylak ve Filozof'un kendilerini bulma (sorgulama)yolunda yaşanan olayların hoşunuza gideceğini düşünüyorum. Daha iyi anlamak için karakterimizin iç dünyası kitapta böyle tanımlanıyor;

Çaylak'ın en büyük sorunu, bu yıldızların altında kendisine ait yeri henüz bulamamış olmasıydı. Dahası böyle bir yer olup olmadığından bile emin değildi henüz. Oysa hepimiz gibi hayatın anlamını keşfedip, içini yaşamaya değer bir şeylerle doldurabilmesi buna bağlıydı.

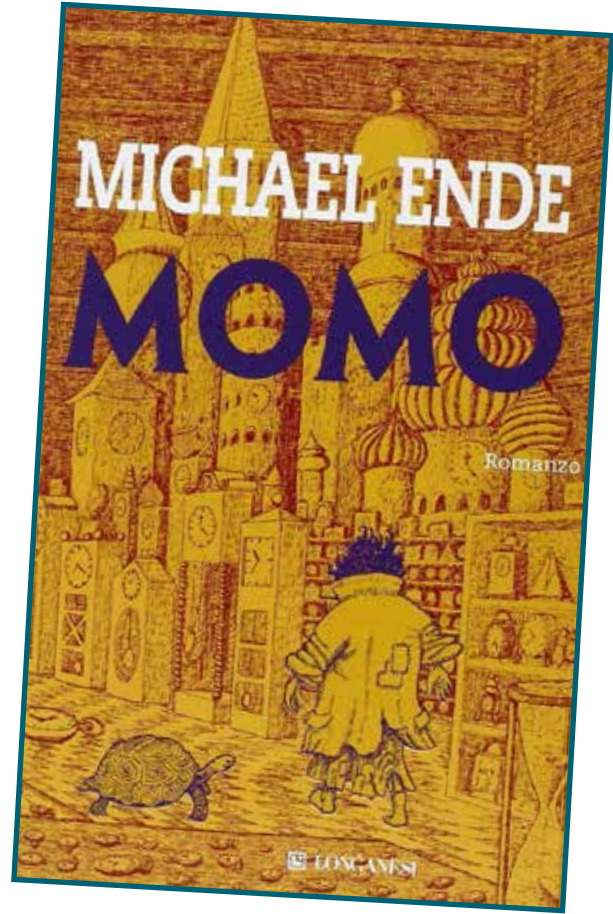
NOT: İkinci kitabı çıktı ve kitap insanı anlatılıyor.

MOMO

Yazar: Michael Ende

Tür: Fantastik Kurgu

Michael Ende'nin yazdığı bu roman, zaman kavramını tam olarak anlatıyor. Momo çok iyi bir dinleyicidir. Zamanı çok iyi değerlendirir. Ancak bir süre sonra ülkelerine gelen Duman Adam adı verilen zaman hırsızlarıyla baş etmeye çalışır. Onun başından geçen olayları merak ediyorsanız mutlaka okumanızı tavsiye ediyorum.

137

NEVLEM

Öneri ←
Film

BİR KAHRAMANLIK DESTANI: 120

"Bu yazımızda sizlerle büyük bir fedakarlık örneğinin hikayesini anlatan 120 filmi analiz edeceğiz."

120 filmi 2008 tarihinde yapılmış olan bir savaş ve kahramanlık filmidir. Yönetmenliğini üstlenen isimler Özhan Eren ve Murat Saraçoğlu'dur. Filmin süresi 1 saat 50 dakika civarındadır.

Van.. 1915 Ocak.. Kış...

Birinci Dünya Harbi'nin ilk ayları...

Eli tüfek tutan herkes Ruslarla ölüm kalım harbindeyken sınır birliklerinde cephane tükenir...

Vanlı çocuklar cephane taşımaya gönüllü olurlar.

Yaşları 12 ile 17 arasında değişen 120 isimli kahraman çocuk...

Cephaneyi sırtlanırlar, karlı dağlarda günlerce gecelerce yürürler...

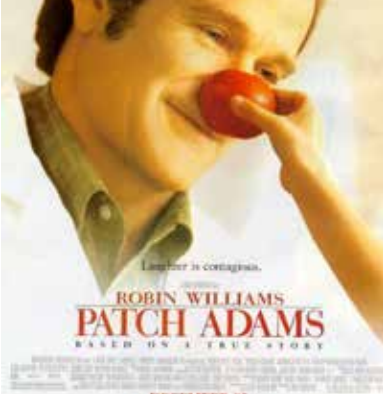
İşte, isimleri unutulmuş olsa da bu büyük yolculuğu gerçek bir kahramanlığa dönüştüren gençlerimizin şanlı öyküsü...

Vatanlarını korumak için savaşmaları, savaşmaları için silah lazımdır. Ama silah Erzurum'dan, Erzurum ise İstanbul'dan, İstanbul da Almanya'dan silah beklemektedir. Tek bir çare vardır. O da Van'dan silah almaktır. Bu fikir onaylanmıştır; ama kimlerin o kadar silahı götüreceğini bilmezler. Askerler tetikte olmalıydılar, bu yüzden cepheyi bırakıp cephane taşımaya gidemezler. Bu durum uzun süre düşünülür. Bir fikir gelir akıllarına.

O fikir de çocuklardır. Ama çoğu kişi çocukları uygun görmez. Biraz düşünürler, bir yanda çocuklar diğer yanda vatan. Tek çareleri olan çocukların silahları götürmeleri fikrini uygun görürler. Köydeki bütün çocuklara "Gelmek isteyenler bir adım öne çıksın." derler. Orada olan 120 çocuğun 120'si de bir adım öne gelir. Artık vakit kaybetmeden yola koyulmalıydılar. 12'den 17'ye her yaşta çocuk vatanları için yola koyulur. 120 çocuğun cephane taşıdığını gören düşman askerleri hiç beklenmedik bir anda ateş açarlar. Herkes yere yatmıştır. Bazı çocuklar ellerine tüfekleri almış, ateş açmaya başlamışlardır bile. Çocukların durumuna bakmaya gelen Süleyman Teğmen düşman askerlerinin işini bitirmiştir. Nihayet yol bitmiş ve çocuklar silahları teslim etmiştir. Şimdi Van'a dönme zamanıdır. Dönmeye koyulduklarında kar fırtınası başlar. Yolda seksen çocuk donarak hayatını kaybeder. Ama yine de kalan kırk çocuk köyüne ulaşır. Köye ulaşan çocukların çoğunun durumu ağırdır. O kırk çocuktan sadece yirmi ikisi hayatta kalmıştır. 12'den 17'ye tam 120 çocuk hayatını hiçe sayarak vatanı için bütün bu zorlukları çekmiştir.

Çoğunun ismini bile bilmesek de hepsinin vatanını korumak için yaptıkları bu fedakarlık bizlere örnek olmalıdır. Bu kahramanlık dolu gerçeği anlatan filmi izlediğinizde gözlerinizden damla damla yaş akacaktır. Bundan emin olabilirsiniz. İyi seyirler!

→ Öneri
Film

PATCH ADAMS

Yaşanmış bir hayat hikayesinden alınmıştır. İntihar eğilimli biri olarak girdiği akıl hastanesinde gördüklerinden sonra Hunter 'Patch' Adams, hastaneden çıktıktan sonra tıp fakültesine öğrenci olarak girer. Okulda başarılı bir öğrenci olmasına karşın, ideallerinden dolayı hocalarından tepki görür. Amacı 'hayata renk katarak' mizah yoluyla tedaviye katkıda bulunmaktır. Daha sonra yoksul hastalar için kendi parası ve bağışlarla özel bir klinik açmaya kadar girişimlerini sürdüren Adams, film sürecinde sevgilisi Carin Fisher'in öldürülmesiyle ve lisanssız klinik açmakla darbeler yese de tedavi hizmetlerinde yaptıklarıyla ünü ülke çapına yayılır ve bir anlamda amacına ulaşır.

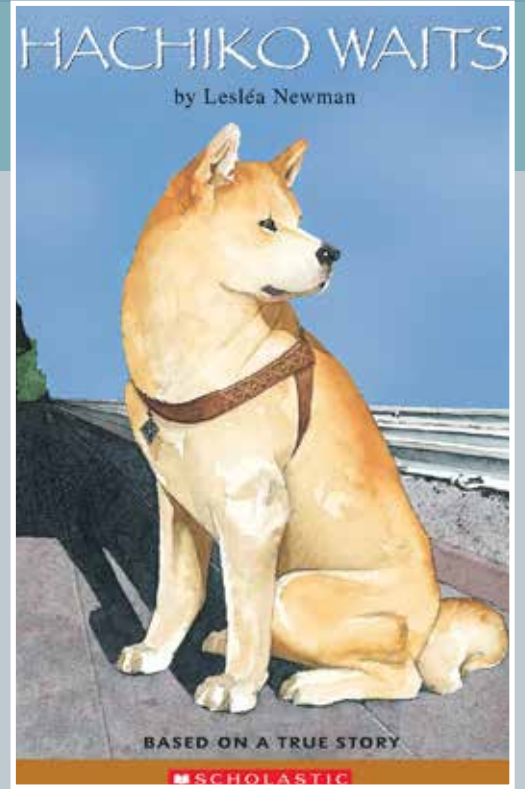
Hasta insanlara değer veren bir insanın hikayesidir. Diğer doktorların aksine onlara değer verir. Etkileyici filmlerden biridir. Yine gerçek bir hikâyeye dayanır.

Azra Dede 5/A

TERS YÜZ

Bir insanın duygularını anlatan, insanda merak uyandıran çok güzel bir film. Aynı zamanda eğlenceli ve öğretici bir film. İzlemenizi muhakkak tavsiye ediyorum.

HACHIKO

Profesör Parker Wilson'ın, tren istasyonunda bulunduğu Japon kökenli Akita İnu cinsi köpeği evine almasıyla başlar. Kısa zamanda tüm aileye kendini sevdiren Hachi, Wilson ailesinin köpeği olur. Profesörü işe giderken her gün tren istasyonuna kadar yolcu eder ve döneceği saatte her zaman yerinde olup onu bekleyen bir yol arkadaşı olur. Ama bir gün profesörün iş yerinde ölümü ile onu tren istasyonunda göremez. Bu yüzden tren istasyonunda 9 yıl boyunca onun gelmesini bekler.

Çok beğendiğim filmlerdendir. Bir köpeğin sahibine olan sadakatini anlatır. En etkileyici kısmı ise bunun gerçek olmasıdır.

DÜŞÜNÜR NOTLARI

5. SINIF

“ Adaleti sen oluşturursun,
hak ararsan bulursun.
(Ahmet Adnan Ekşioğlu)

“ Adalet sizlik!
(İrem Sude Koman)

“ İnternet eğlencelidir ama yakın
zamanda sizi ele geçirebilir.
(Oğuz Kaan Doğan)

“ Özgüveni olmayan
arkadaşlıkta zorlanır.
(Gizem Kaya)

“ Hak özgürlüktür.
(Ayşe Naz Güzel)

“ Gelecek değişimdir,
zamansa yarınlar gibi..
(Ecrin Demirci)

6. SINIF

“ Adalet sürekli akan bir
nehir gibidir durdurulamaz.
(Ömer Faruk Konuk)

“ Bugünü yaşa geleceği gör.
(Halil İbrahim Yeşilağaç)

7. SINIF

“ Arkadaş insanın nar çiçeğidir.
(Beyzanur Kaya)

“ Çalışmanın son aşaması mutluluktur.
(Kerem Türkmen)

“ Güven bir domino gibidir.
Bir kişi düşerse hepsi düşer.
(Zeynep Asya Güzel)

“ Bazı sevgiler sözde bazıları ise kalpte yaşar.
(Melek Naz Şener)

“ Bu dünyada hak oldukça eşitlik hukuk oldukça adalet artacaktır.
(Nihal Aydoğdu)

“ Ya elindeki teknolojiyi kullanırsın ya da onu yeniden yazarsın.
(Berat Eren Altundal)

“ İnanmak güvenmenin ilk adımındır.
(Fuat Yusuf Selam)

“ İnanıldığına güvenme, güvendiğine inan.
(Murat Başoğlu)

“ Güvenmek inanmanın %90'ındır.
(Muhammed Ensar Duman)

“ Aradığın güven yanında olandır.
(Muhammed Umut Gülle)

“ Kişi inandığı kadardır.
(Zümra Dandan)

“ Gelecek şu an, şimdidir.
(Zeynep Tokgöz)

8. SINIF

“ Hırs zirveye çıkacağım
diye dağı yıkmaktır.
Azimse kendini dağın
zirvesine taşımaktır.

(Ece Kılıç)

“ Dağı hedeflemeden
önce bağı hedefle.

(Nursena Gülle)

“ Güven tek kişilik
değildir.

(Cansu Altundal)

“ Emeğin olmadığı yol
kuşların ve güllerin
olmadığı bir bahçeye
benzer.

(Ebrar Topçu)

“ Yarınlar bilinmezliği ile
güzeldir.

(Şevval Dağar)

“ Herkes vicdanını
yargılayabilseydi adalet
dünyaya hükmederdi.

(Nisa Sultan Sekreter)

KENDİN YAP KÖŞESİ

Kendi elimizle yaptığımız şeyleri kullanmak bizi mutlu eder ve içerisinde emeğimiz olduğu için de ayrıca kıymetlidirler. Bu sebeple onları kullanırken daha dikkatli davranırız. Peki, hayatımızı kolaylaştıracak ve düzenli hale getirecek bu şeyleri nasıl yapabiliriz? Bunları yapmak için gerekli olan malzemeler nelerdir? Gelin bir iki tanesini inceleyelim.

- Sizce de daha verimli bir yıl geçirmek için bir planlayıcı iyi olmaz mı? Plan ve program her zaman bizi bir üst seviyeye taşıyacak olan bir şeydir.

Malzemeler: Defter, kalemler, renkli çıkartmalar ve süsler.

Yapılışı: Defterin kapağını istediğiniz gibi süsleyin. Defterin ilk sayfasına bir takvim yapıştırın veya çizin. Her sayfaya ayrı bir söz yazıp sticker yapıştırdıktan sonra

sayfayı renkli kalemlerle süsleyin. Takvim üzerinde sınav günlerini, tatil zamanlarını ve doğum günlerini işaretleyin. Süslediğiniz sayfalara "Yapılacaklar Listesi" diye başlık atın. İşte planlayıcınız hazır. Artık hayatınız daha düzenli olacak.

- Okul hayatı devam ediyor. Masadaki eşyaları organize edemiyorsanız sizin için hazırladığımız basit masa kalemiğini denemelisiniz.

Malzemeler: 3 adet tuvalet kâğıdı, makas, yapıştırıcı, renkli kâğıtlar, karton.

Yapılışı: Tuvalet kâğıdı rulolarınızı renkli kâğıtlarla kaplayın. Elinizde olan kartondan bir parça kesin ve teker teker üç rulonun da yuvarlak kısımlarından birini kartonla kaplayın. Kalemiğiniz hazır. Şimdi onu istediğiniz gibi süsleyin.

BİLMECE KÖŞESİ

Bilmece ←
Köşesi

Sıcak kahve
nasıl içilir?

Fincanla

İlk Türk
bayrağını
kim
dikmiştir?

Terzi

Kırıldığı
zaman
kullanılan şey
nedir?

Yumurta

Elde yapılır
kulağa asılır.
Nedir bu?

Küpe

Bize ışık
verir sonra
erir, cevabı
nedir?

Mum

Ye ye bitmez,
mideye
inmez?

Sakız

Hangi
şehrimizin
yenilenmeye
ihtiyacı vardır?

Eskişehir

Güneş
girmeyen
eve ne
girer?

Doktor

Balık
sürüsüne ne
ad verilir?

Kalabalık

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

Gözyaşı üç katmandan oluşur. Bunlar: su, yağ ve mukus. Dıştaki yağsı tabaka, göz kapağının kenarında bulunan meibomian bezlerinde üretilir. Sulu kısım ise, lakrimal bezi tarafından üretilir. Bu bez, kaşın altında kalan ve gözü çevreleyen kemiğin altında bulunur. Gözyaşı oluşturan katmanlardan sonuncusu olan mukus ise mikroskopik boyutta

olan ve konjoktivada bulunan, özleşmiş goblet hücreleri tarafından salgılanır. Gözümüzü her kırpışımızda, göz kapakları, bir arabanın cam silecekleri gibi gözü süpürür ve ince bir tabaka halinde gözyaşın yüzeye dağıtırlar. Göz kırpma hareketi, gözyaşını alt ve üst göz kapaklarının kenarında bulunan kanalcıklara girmeye zorlar.

Bunları Biliyor
Muydunuz?

• Doğal ilaçlar... Günümüzdeki ilaçların ham maddeleri doğada bulunan bitkilerdir. Eskiden insanlar ağrılarını ve hastalıklarını dindirmek için doğal yolları tercih ediyorlardı. Peki laboratuvarlarda hazırlanan ilaçlar olmadan önce insanlar bu doğal bitkilerden nasıl yararlanıyordu?

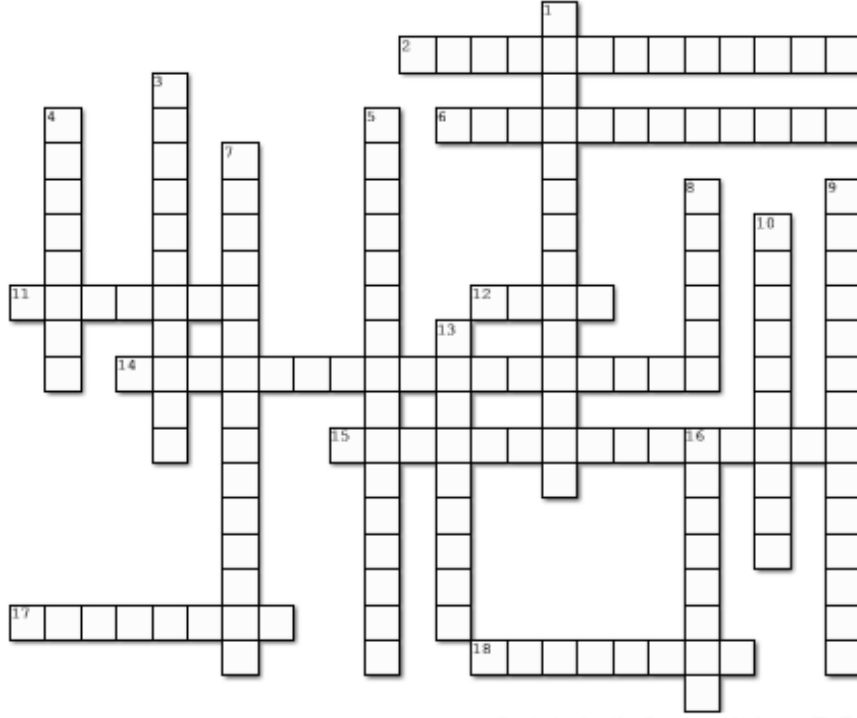
Nane, 2500 yıl önce Sümerliler tarafından mide ağrısı için kullanılırdı.

Papatya, Romalılar tarafından baş ağrıları için kullanılırdı.

Söğüt Kabuğu, Kızılderililer tarafından ateşi düşürmek için kullanılırdı.

Name: _____

YENİDOĞU
TARİH BULMACASI

Created using the Crossword Maker on TheTeachersCorner.net

Across

2. Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı uzun süre Osmanlı devletinin yönetim merkezi olmuş saray.
6. Asya Hunlarının etkisiyle doğudan batıya doğru Türklerin başlatmış olduğu göçün genel adı
11. Reform hareketlerinin ilk başladığı ülke
12. Dört halife içerisinde adaletiyle ön plana çıkmış islam halifesidir.
14. İstanbul'u fetheden Osmanlı'nın 7.padişahı II.Murad'ın oğludur.
15. 1071 Yılında Anadolu'nun kapılarının Türklere açıldığı savaş
17. Osmanlı devletinin kurucusudur.
18. Mimar sinan'ın Edime'de yaptırdığı ustalık eseri olan camidir.

Down

1. Doğu cephesi komutanı kurtuluş savaşının en önemli komutanlarındandır.
3. Çanakkale Savaşında 276 kg'lık top mermisini tek başına kaldıran ve İngiliz zırhlısı Ocean'ın batmasını sağlayan askerdir.
4. Tarihte yazıyı bulan ilk uygarlıktır.
5. Osmanlı'nın ilk halifesi ve kutsal emanetleri İstanbul'a getiren padişah
7. 15.yy ve 16.yy da Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının bulunması için başlatılan hareket
8. 622 yılında peygamber efendimizin Mekke'den Medine'ye göç etmesine verilen isimdir
9. 15 Temmuz 2016 yılında özel kuvvetler binasını korurken şehit olan ve darbe girişiminin seyrini değiştiren kahraman asker
10. Ulu Hakan lakaplı Osmanlı'nın son dönemlerine damgasını vuran padişah
13. 18 Mart 1915 yılında itilaf devletlerine karşı yapılan savaştır.
16. İstanbul fethedildikten sonra camiye çevrilen fethin sembolü olan yapı.

NEVALEM

“
KADİM
KÜLTÜR
YENİLİKÇİ
EĞİTİM
”

Başakşehir Kampüsü | Bahçeşehir Kampüsü | Sancaktepe Kampüsü | Çekmeköy Kampüsü

444 82 00 | yenidoguokullari.com